

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видає Український Народний Союз

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА \$1.00

РАЗ НА ТИЖДЕНЬ

ONCE A WEEK

PRICE \$1.00

РІК CX П'ЯТНИЦЯ, 15 СЕРПНЯ 2003 РОКУ ЧИСЛО 33 VOL. CX FRIDAY, AUGUST 15, 2003 No. 33

Корпус Миру і Україна: Британського торговця зброєю заарештовано в США взаємна прихильність

Р. Л. Хомяк

КИЇВ. – В якій країні найбільше добровольців американського Корпусу Миру? В Буркіна Фасо? В Болівії? В Індії?

Та ні, в нашій Україні. Нині тут їх аж 233, але скоро може бути ще більше.

Корпус Миру – для тих, кому менше тридцять – це витвір Президента Джона Кенеді з 1961 року. Першим директором Корпусу він призначив свого швагра Сарджанта Шрайвера (тестя нинішнього кандидата на губернатора Каліфорнії Арнольда Шварценегера). Молодим людям, які хотіли стати добровольцями Корпусу Миру, обіцяли два роки тяжкої праці у незвичних умовах чужої країни, мізерну винагороду і ... велике задоволення. І вони пішли: 170 тисяч протягом останніх 42 років попрацювали у 135 країнах світу. Нині Корпус Миру діє у 71 країні.

В Україні Корпусу Миру не було до 1992 року. Україна була в СРСР, а СРСР на Корпус Миру не тільки дивився скося, але й активно поширював про нього прерізні плітки. (Характерно, що й Росія, яка вважає себе правонаступницею СРСР, прийняла добровольців Корпусу Миру на деякий час, терпіла їх, але вже позбулася.) А в Україні договір про Корпус Миру підписали Президент Джордж Буш-старший і Президент Леонід Кравчук, і протягом одинадцяти років 1300 добровольців відбули або відбувають дворічну службу, а деякі залишаються тут і після закінчення контракту.

Першим директором Корпусу Миру в Україні був колишній дитройтець Ярослав Дуткевич. Він побив усі рекорди в історії цієї організації. Директор Корпусу в даній країні працює переважно 3-5 років. Я. Дуткевич попрацював тут з вісім років і непогано обробив ґрунт для росту цієї малозрозумілої в різних частинах світу американської ідеї.

Що спонукає американців покидати вигідні умови життя і праці у США і трудитись у глибинах незнайомих країн, на економічному рівні місцевого населення? – все ще запитують місцеві мешканці в різних частинах світу. А в середовищі самого Корпусу говорять про цю службу як „the hardest job you'll ever love“. І ще: „Ця праця повернула мені більше, ніж я їй дав“.

Корпус Миру був задуманий для молодих американців. Але дуже скоро у його ряди вступили досвідчені люди старшого віку, а то й пенсіонери.

Недавно в Україні побував нинішній директор американського Корпусу Миру, Гаді Васкез – підприємець і політик з каліфорнійського міста Орендж. Тут він зустрівся з віце-прем'єром з гуманітарних питань Дмитром Табачником і міністром освіти і науки Василем Кременем та з першим президентом Леонідом Кравчуком, якого фото з моментом підписування угоди про запрошення добровольців Корпусу Миру до України – прикрашає українське бюро цього американського відомства, на вулиці Богдана Хмельницького (колишня Леніна!). З Президентом Леонідом Кучмою директор Васкез не зустрівся, бо це був переддень 65-их уродин українського президента і він святкував у Криму. В п'ятницю, 8 серпня, нинішній директор Корпусу в Україні Карл Бек і прес-секретар Ольга Лучук влаштували для Гаді Васкеза зустріч з пресою.

Г. Васкез сказав, серед іншого, що Президент Джордж Буш-молодший має на меті подвоїти кількість добровольців Корпусу Миру до 14 тисяч

(Закінчення на стор. 5)

ПАРСИПАНИ, Н. Дж. – 68-річний громадянин Великої Британії Германт Лакгані був заарештований в Нью-Джерзі 12 серпня агентами Федерального бюро розстежень (FBI) і звинувачений у спробі допомогти терористам, зокрема продати їм ракету російського виробництва СА-18 „Ігла“. Ця мобільна, ручна ракета водночас є настільки потужною, що спроможна збити пасажирський літак під час лету. В Нью-Йорку заарештовано двох спільників Г. Лакгані – Егуду Абрагама і Мойнудіна Ахмеда Гаміда.

Ракету потайки перевезли до порту в Ньюарку, Нью-Джерзі, в контейнері, замаскованому медичним обладнанням, а з Ньюарку – до складу в Балтиморі. Всіх трьох чоловіків, пов'язаних з цією нелегальною справою, було оскаржено 13 серпня і ув'язнено без можливості вийти на волю під заставу.

Арешт цієї трійки завершив п'ятимісячну співпрацю розвідувальних служб США, Великої Британії і Росії, спрямовану на невтралізацію нелегального продажу зброї для терористів. П'ять місяців тому агенти ФБР отримали інформацію, що Г. Лакгані, продавець зброї з Лондону, перебував у Росії, шукаючи можливості купити там зброю. Г. Лакгані не має дозволу від будь-якої країни на торгівлю зброєю. Зі співпрацею з російською розвідувальною службою американські агенти ФБР, під виглядом мусульманських екстремістів, звернулися до Г. Лакгані з пропозицією купити в нього протилетунську ракету і переправити її до Америки. Придбання ракети і її доставка мали обійтися в 100 тисяч доларів.

Російські розвідувальні служби доставили недіючу ракету, за пересуванням якої і трьох під-

озрілих осіб постійно стежили. Коли Г. Лакгані 12 серпня прилетів з Лондону до США, уряд Британії, який також співпрацював у цьому процесі, видав наказ на його арешт.

Після арешту Г. Лакгані російські офіційні чинники оприлюднили заяву, в якій високо оцінили співпрацю між російськими і західними розвідувальними службами. Ані США, ані Велика Британія не заявили нічого подібного.

Урядовці США припускають, що в цілому світі є приблизно 750 тисяч таких ракет. Ракети російського виробництва мають один метр довжини, однак дуже потужні. Їхні нелегальний продаж не контролюється. Америка виробляла подібні ракети у 80-их роках, а згодом віддала їх муджагедам в Афганістані. Ті самі урядовці мають докази, що чимало з тих американських ракет досі перепродуються. Старіші ракети американського або радянського виробництва можна купити за кількесот доларів на чорному ринку.

Питання нелегального продажу небезпечної зброї вже давно вивчаються в Конгресі, зокрема законодавці обговорюють пляни оснащення цивільних літаків системою захисту. Такою є реакція на перестороги уряду Президента Джорджа Буша, що терористи можуть вжити саме ручну протилетунську ракету для знищення пасажирських літаків. Що загроза має під собою підстави, свідчить випадок з минулого листопада, коли терористи, пов'язані з „Аль-Кайдою“, намагалися ручною протилетунською ракетою знищити пасажирський ізраїльський літак у Момбасі, Кенія.

Х. В.-Ф.

ДО VIII КОНГРЕСУ СКУ

Українці в Росії не мають підтримки ні з Москви, ні з Києва

ПРАГА, Чехія. – Напередодні 12-ої річниці Незалежності України до Києва прибуде понад 300 делегатів – представників українських громад в 30 країнах світу, які братимуть участь у восьмих взагалі й перших в українській столиці пленарних зборах Світового Конгресу Українців.

Згідно з оцінками цієї організації (з канцелярією в канадському місті Торонто), українська діаспора нараховує понад 20 мільйонів осіб, 10 мільйонів з них живе в Російській Федерації. Серед головних питань, які обговорюватимуться на київському конгресі СКУ, теперішнє життя і перспективи українських громад східної діаспори.

Як підкреслює президент СКУ Аскольд Лозинський, „хоч у Російській Федерації живе більше українців, ніж росіян в Україні, проте наша громада там перебуває в дуже складній ситуації, якщо йдеться про збереження мовної та культурної спадщини і про ставлення до цієї проблеми російської та української влад. Сьогодні в Росії немає ні однієї цілоденної української школи, ні однієї української церкви.“

Порівняймо з Україною, де є 3 тисячі російськомовних шкіл, які засновує українська держава, є 7,500 „українських православних церков“ Московського патріархату. Хоч в Росії дозволили зареєструвати українську православну церкву Київського патріархату, однак забрали від неї споруду. Українську греко-католицьку

церкву взагалі не можна зареєструвати в Росії“.

Д-р А. Лозинський вважає, що байдужість до українських громад в Росії з боку української влади є тим чинником, який загострює загальну проблему. „Наприклад, у Ногинську була українська церква, в 97-му році її відібрали від Української Православної Церкви Київського патріархату, і відтоді за шість років жоден посол України, який перебував у Москві, не поїхав у Ногинськ і не поцікавився цією справою. Тим часом заступник російського прем'єр-міністра пані Матвієнко неодноразово в зустрічах українськими урядовцями уболівала про „нешасну“ долю російськомовного населення в Україні. Тому ми зрозуміли, що оскільки Україна не цікавиться своєю діаспорою, ми мусимо нею цікавитися. І ми користуємося своїм впливом в Америці чи в Канаді, щоб чесно свідчити, як відверто і приховано дискримінується українське населення в Російській Федерації“.

Президент Світового Конгресу Українців А. Лозинський вважає, що майбутній центр світового діаспорного українства з часом перейде з американського континенту до Європи, і тому треба буде відходити від таких понять, як східна й західна діаспори, а говорити про цілісність української діаспори.

Михайло Мигалисько,
Радіо „Свобода“

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Черговий крок до зміцнення довіри між Україною і США

КИЇВ. – Україна і США нещодавно підписали міжурядову угоду про взаємну охорону таємної інформації у сфері оборони. Підписання цієї угоди встановлює механізм обміну конфіденційною інформацією між державами і є черговим кроком до зміцнення довіри і розвитку двосторонніх взаємин між Україною і США, зокрема у сфері оборони. Угоду підписали міністер закордонних справ України Анатолій Зленко і посол США в Україні Карлос Паскуаль, який нещодавно завершив свою місію в Україні.

Росія починає постачати Києву збіжжя

МОСКВА. – 12 серпня російський прем'єр М. Касьянов підписав резолюцію, що дозволяє продаж Україні 166 тисяч тонн продовольчої пшениці. Уряд каже, що збіжжя надійде до України впродовж серпня-жовтня за ціною 110 доларів за тону. На початку місяця міністер сільського господарства Росії О. Гордєєв заявив після переговорів з українським прем'єром В. Януковичем, що Москва готова надати Києву 200 тисяч тонн зерна. Україна також планує отримати мільйон тонн російського збіжжя у вигляді товарного кредиту, тобто з поверненням зерна з майбутнього врожаю.

Вся залога затриманого у Перській затоці танкера – з України

ЛОНДОН. – Речниця міністерства закордонних справ Великої Британії заявила 12 серпня, що всі 21 член

залоги танкера „Навстар-1“, який контрабандою провозив нафту з Іраку, – є українським. За її словами, всю команду утримують під вартою на кораблі в місті Умм-Каср, їх забезпечено водою та ліками. Коаліційні правоохоронці проводять розслідування. Танкер під панамським прапором нелегально перевозив понад 1000 тонн дизельного пального і був затриманий британським військовим кораблем „Сазерленд“ 9 серпня. Речниця українського посольства у Лондоні повідомила, що посольство звернулося 11 серпня з офіційним запитом до британського міністерства закордонних справ.

Процюка вбили з метою самооборони – висновок США

КИЇВ. – Центральне командування Збройних сил США констатує, що постріл з танку в багдадський готель „Палестина“ 8 квітня, в результаті якого загинув 35-річний український журналіст-телеоператор інформаційного агентства „Ройтерс“ Тарас Процюк, був здійснений з метою самооборони та у повній відповідності з правилами ведення бойових дій. Такого висновку американська сторона дійшла по завершенні вивчення подій, повідомив 12 серпня керівник прес-служби МЗС України Маркіян Лубківський. „Проведено ретельне розслідування, про що американська сторона нас інформувала, – сказав він. – Відповідно до переданої нам інформації, в той день у районі готелю велися інтенсивні бої. У своїх діях екіпаж танку, що випустив снаряд, керувався присутністю в готелі, як повідомляється, навідника, що координував вогонь з іракської сторони“. США вважа-

ють загибель Т. Процюка трагедією і висловлюють глибокі співчуття його рідним і близьким.

В Одесі відкрили літній табір для безпритульних

ОДЕСА. – За офіційними підрахунками від 11 серпня, в області щонайменше 2,500 безпритульних дітей. Силові методи боротьби з безпритульністю не дають бажаних вислідів. Половина дітей, яких примусово влаштовують у дитячі будинки, знову опиняються на вулиці. „Потрібно шукати інших шляхів, одним з них є літній спортивно-оздоровчий табір для безпритульних“, – вважає начальник міського управління у справах неповнолітніх Ігор Голосков. В Україні це буде перша експериментальна спроба. Наметове містечко розмістилося прямо на березі моря, на одному з міських пляжів, і називається „Дитяча республіка Ланжерон“. Табір розрахований на півсотні місць. Сюди насильно не заганяють і силоміць не утримують, а лише намагаються дітей нагодувати, одягнути, полікувати та показати інше життя. За словами організаторів, громадської організації „Віра, Надія, Любов“, головна мета такого табору – надати знелюдним дітям хоча б повноцінний літній відпочинок. Діти займаються спортом, вивчають англійську мову. Табір працюватиме до осені. Потім дітей влаштують у дитячі будинки, інтернати або ж повернуть у сім'ї.

Спільна контроля на українсько-польському переході

ЛЬВІВ. – Від 22 серпня митні служби України та Польщі здійснюватимуть спільну контролю на пункті перепуску „Смільниця-Кросценко“. Відповідну угоду вже підписано між українським кабінетом міністрів та урядом Республіки Польщі. Об'єднання ініціювала польська сторона. Основною причиною організації спільної контролі митники називають невідгдані територіальне розташування пункту пропуску „Смільниця“ (Старосамбірського району), де тепер діє лише одна транспортна смуга, проте на польській стороні таких смуг руху чотири. Поляки вже виділили українським митникам службові приміщення, кабінети паспортної та митної контролі, лінії зв'язку. Домовлено, що перетин кордону відбуватиметься за спрощеною системою митної контролі: це так званий „зелений коридор“, де легковий автомобіль перевірятимуть 2 хвилини, а автобус з пасажирами – 20 хвилин. Заплановано також відкриття трьох нових пунктів переходу на українсько-польському кордоні, де спільна митна контроля відбуватиметься вже на українській стороні.

В Україні склали перший „Volkswagen“

КИЇВ. – Українське ЗАТ „Еврокар“ з п'ятниці, 8 серпня, почало випускати автомобілі „Volkswagen“. Тепер ЗАТ „Еврокар“ приступило до серійного складання автомобілів „Volkswagen Passat“. Цій події передувала сертифікація цієї моделі в державних органах стандартизації і

сертифікації України, а також випуск дослідної партії автомобілів, яка пройшла контролю якості на „Volkswagen“. Передбачається, що далі – за „VW Passat“ і „VW Bora“ – у виробництво будуть введені моделі „Golf“ і „Polo“. Складання автомобілів марки „Volkswagen“ було розпочато на підприємстві в липні 2003 року.

Відкладено авкціон українського літака

КИЇВ. – Канада відклала на невизначений термін проведення авкціону з продажу українського вантажного літака Ан-124-100 „Руслан“. Про це 8 серпня повідомив представник юридичної компанії „Ляшев та партнери“, що представляє інтереси авіаційного науково-технічного комплексу імені Антонова, якому належить судно. Рішення відкласти авкціон пов'язане з наміром спочатку вирішити справу у Верховному суді Канади, засідання якого відбудеться 26 серпня. Раніше влада Канади збиралася на початку серпня продати літак через заборгованість України перед канадською компанією „TMR Energy Ltd“. Фонд державного майна України не визнає за собою борг перед цією компанією. Український „Руслан“ був затриманий наприкінці червня на військово-повітряній базі в Лябрадорі.

Німці зацікавилися розвитком туризму в Карпатах

ЛЬВІВ. – Німеччина налагоджує співпрацю зі західними областями України у галузі туризму. Делегація із федеральної землі Саксонії під час візиту минулого тижня до України обговорювала можливість створення нового гірського туристичного маршруту, який простягнувся б від Німеччини до українських Карпат. Тепер німецькі туристи й туристичні агентства дуже мало знають про гірські курорти України, – зауважив генеральний директор Саксонської ради з туризму Манфред Беме. Негативного забарвлення також додає візова політика України. Процес отримання віз для туристів слід максимально спростити, вважають фахівці. Гірський туристичний маршрут зі Саксонії до України може стати дуже популярним і приносити чималі прибутки. Якщо переговори пройдуть успішно, впровадження розпочнеться вже з наступного року.

Ювілей Л. Кучми на „зонах“ святкують амнестією

КИЇВ. – Президент України Леонід Кучма відзначив своє 65-річчя амнестією для тисяч ув'язнених. Під амнестією підпадуть близько 35 тисяч осіб – приблизно 20 відсотків усіх ув'язнених в Україні. Як заявили представники прес-служби Президента, звільненню будуть підлягати ув'язнені, які відсиділи повну терміну і задовольняють ряд критеріїв. Ідеться, наприклад, про ув'язнених, які скоїли злочин до того, як їм виповнилося 18 років, батьків маленьких дітей або інвалідів, вагітних жінок і людей похилого віку. На ув'язнених за особливо тяжкі злочини, амнестія розповсюджуватися не буде.

За повідомленнями інформаційних агентств

Українські вояки – в Іраку

КУВЕЙТ. – Перша колона українських військових миротворців, які діятимуть у складі міжнародних стабілізаційних сил в Іраку, 11 серпня перетнула кордон з кувейтської території і розпочала дводенний марш із бази „Кемп-Койот“ у Кувейті до місця постійного розташування у місті Аль-Кут у провінції Васіт в Іраку. У складі першої колони 83 одиниці броньованої автомобільної техніки. Упродовж усього маршруту українських миротворців супроводжують підрозділи американських і британських коаліційних сил. 12, 13 і 14 серпня до Іраку вирушать ще три колони українських миротворців. Всього Україна послалала до Іраку 1,660 миротворців, які будуть розташовані в провінції Васіт за 120-140 км на південний схід від Багдаду. І вересня вони почнуть виконувати свою місію в Іраку, забезпечуючи безпеку в польському секторі відповідальності. Українці будуть патрулювати дві важливі автомагістралі, що зв'язують південь країни з Багдадом, перевозити гуманітарні вантажі, охороняти 120-кілометрову ділянку кордону з Іраном та спеціальні об'єкти, зокрема склади з боєприпасами колишньої іракської армії.

Фото УНІАН

Україна - Росія: торги щодо енергоносіїв

**Москва хитрує
щодо нафтогону „Одеса-Броди“**

ПРАГА, Чехія. – Україна і Казахстан дедалі активніше співпрацюють у справі транспортування каспійської нафти до Європи. І хоча ця співпраця не до вподоби в Москві, американські оглядачі вважають, що ці три країни мають досить можливостей для взаємовигідної співпраці у цій ділянці. Зі збільшенням видобутку каспійської нафти російські можливості щодо її транспортування швидко виснажаться, отож, на думку американського дослідницького інституту стратегічного прогнозування, пошуки додаткових можливостей для транспортування нафти були б і в інтересах самої Росії.

Російські транспортні засоби, які експортують каспійську нафту – трубопроводи, залізниця, танкерні порти та річковий транспорт, – швидко досягнуть максимуму своєї потужності. Багато з них, особливо водний транспорт, надто залежні від морозів та непогоди. А оскільки видобуток казахської нафти зростає, то з ним зростатимуть і транспортні проблеми, вважають експерти компанії „Стратфор“.

Навіть тоді, коли казахська нафта досягає Чорного моря, це не вирішує проблеми, бо їй ще потрібно пройти вузькою Босфорською протокою. І тут допомога, яку пропонує Україна, може ефективно вирішити проблему. Нафтогон, що сполучає Казахстан з російським портом Новоросійськ, нафта потрапляла б до Чорного моря, морським шляхом приходила б до Одеси, а звідти українським нафтогоним до Польщі. Казахська державна компанія уже обговорила з Україною, Польщею та Чехією попередні умови постачання нафти, що дорівнюватиме половині нинішньої потужності нафтогону „Одеса-Броди“ – 180 тисяч барелів на день.

На думку американської аналітичної компанії, для того, щоб Україна та Казахстан могли вповні скористатися з нафтогону, Казахстан повинен профінансувати спорудження відтинку нафтогону польською територією до Плотьску. Якщо ця частина буде збудована, каспійська нафта змогла б дістатися до північноєвропейських ринків. Але покищо, як зауважує „Стратфор“, посилюючись на свої джерела у

Президентській адміністрації, казахський президент не готовий фінансувати такий дорогий проект. А це означає, що у гру має вступити Європейський союз.

У Москві тим часом не дуже радіють з таких перспектив і активно тиснуть на Київ, щоб останній погодився віддати під реверсне транспортування нафти увесь нафтогін. Російський концерн ТНК навіть пообіцяв завантажити його на 160 тисяч барелів на день.

Щоб змусити Київ до підписання угоди, Москва пов'язала долю нафтогону „Одеса-Броди“, чи, за її трактуванням, „Броди-Одеса“, з усіма нафтотранспортними угодами на 15 років. Але це, на думку американських дослідників, є хитрощі. Росія потребує надходжень від експорту не менше, якщо не більше, ніж Україна надходжень від транспортування.

Росія уже збільшує можливості транспорту нафти через Україну, і не буде їх змінювати лише тому, що українці не погодяться віддати нафтогін „Одеса-Броди“, вважають аналітики.

Але Росія не мусить залишатися у програті. Україна уже запропонувала їй транспорт нафти до Адріатики, тобто вихід до тепловодних і глибоководних портів Середземного моря. Зі свого боку сама Росія, усвідомлюючи, що нафтогін „Баку-Тбілісі-Джейхан“ діятиме незалежно від її волі уже через півтора року, вирішила, що краще долучитися до цього проекту, поки ще не зовсім пізно.

У Москві обмірковують проєкт побудови відтинку, що сполучав би її порт Новоросійськ із рештою каспійського нафтогону. На думку американських аналітиків, це добра ознака, бо вона свідчить про те, що хоча Кремль і не зносить проєктів, які обмежують його поле для маневру, він все ж змушений брати у них участь.

Марія Щур
Радіо „Свобода“

„Газпром“, можливо, прокладе нову трубу через Україну

ПРАГА, Чехія. – У стосунках між Україною і Росією у ділянці транспортування російського газу українською територією можуть відбутися суттєві зміни. Московська газета „Время новостей“ 12 серпня написала, що російський „Газпром“ розглядає можливість збудувати нову газотранспортну гілку через Україну в рамках консорціуму, про створення якого вже давно йде мова.

У складному українсько-російському діалозі, здається, досягнуто компромісу, і сторони

упродовж найближчих двох тижнів можуть затвердити остаточний фінансовий план газотранспортного консорціуму, – пише газета і підкреслює, що цей план передбачає будівництво нового експортного магістрального газопроводу через територію України.

Прокладання нової труби в рамках уже існуючого маршруту мало б тривати 3 роки, і вона мала б бути видана в експлуатацію у 2008 році. Початкова пропускна спроможність нової труби мала б становити 15 мільярдів кубометрів у рік, можливістю збільшити її до 32 мільярдів.

Також за даними цієї газети, будівництво нового маршруту в рамках консорціуму посилено лобювала українська сторона. Росія може погодитися на будівництво нової гілки через українську територію лише в обмін на серйозні поступки стосовно консорціуму, які стосуються російської частки в ньому і можливості контролювати всю газотранспортну систему.

На думку аналітика Об'єднаної фінансової групи Павла Кушніра, будівництво нової гілки газопроводу українською територією цілком обґрунтоване і не надто дороге – 1.5-2 мільярди доларів. А консультант із „The Boston Consulting Group“ Сергій Степанов оцінює вартість будівництва лише в 1 мільярд доларів, щоправда, без урахування інвестицій у модернізацію старої української газотранспортної труби.

„Газпром“ поважно зацікавлений у будівництві нового маршруту через Україну, оскільки найближчими роками плянує значно збільшити експорт газу до Європи. Окрім цього, цей маршрут більш вигідний для експорту центральноазійського газу, зауважує московська газета „Время новостей“.

А ще одне російське видання – „Газета“ – звертає увагу на те, що Україна плянує збільшити свої прибутки від перепродажу російського і туркменського газу до Європи. Лише минулого року цей бізнес приніс Україні близько 300 мільйонів доларів, – мовиться у статті.

За українсько-російськими домовленостями, Київ мав право самостійно експортувати до Європи лише 1 мільярд кубометрів газу, який не обкладався податками. Тоді як самостійний експорт України в цьому році становитиме 1,5 мільярди кубометрів. Однак, публічна сварка з Києвом, який має борг перед „Газпромом“, Москві зараз не вигідна. Бо в такому разі „переговори щодо створення газотранспортного консорціуму з участю російських і західних компаній можуть затягнутися“, – зазначає московська „Газета“.

Петро Кагуй,
Радіо „Свобода“

В пам'ять Лесі Українки

КИЇВ – 9 серпня на Байковому цвинтарі відбулась громадянська Панахида, присвячена 90-річчю з дня смерті Лесі Українки (Лариси Косач-Квітки). Вона народилася 25 лютого 1871 року у Новоград-Волинському Житомирської губернії, померла 1 серпня 1913 року в Сурамі (Грузія), похована в Києві.

На фото: музика Леопольд Яценко грає на сопілці біля могили великої української поетеси.

Фото УНІАН

У Москві видана книжка Л. Кучми „Україна - не Росія“

КИЇВ. – У видавництві „Время“ в Москві вийшла книжка Президента України Леоніда Кучми під назвою „Україна - не Росія“. На сторінках книжки Л. Кучма ділиться своїми поглядами на історію України, події ХХ століття й останніх років. Він розмірковує над тим, чи можна вважати Україну колишньою російською колонією, про український і російський національні характери, про проблеми спільної культурно-історичної спадщини і взаємних „боргів“.

„Усім, кому це цікаво, – говорить автор у передмові, – я спробую пояснити, насамперед, що розпалася не Росія, а СРСР, що росіяни й українці – дві окремі та багато в чому несхожі нації, що в України своє серйозне минуле і, упевнений, майбутнє... Головні адресати моєї книжки – в Україні і Росії. Зокрема, я був би радий, якби мою книжку прочитали деякі російські політики“.

У новій книжці Президент описує, як прийшов „до усвідомлення свого власного українства“. Про зміст книжки Л. Кучми повідомив у ефірі радіо „Свобода“ голова Об'єднання українців в Росії Олександр Руденко-Десняк. За його словами, перший шар книжки – „громадсько-політичний, який належить Президенту України“.

„Другий шар – це якісь особисті речі, пов'язані з дитинством автора, пов'язані з його навчанням, з його роботою на „Південмаші“. Він пише про те, як це відбувалося, як він вчився,

як він вступив у Дніпропетровську до місцевого навчального закладу, як він займався ракетобудуванням, і як на певному етапі його життя у нього прокинувся цей інтерес до власної історії, до життя пращів, до історії землі, розумієте, своєї. І це справді був процес такої духовної еволюції. Це і найцікавіше в цій книзі“, – прокоментував О. Руденко-Десняк.

„І є ще такий шар цієї книжки – це роздуми автора про історію України, про такі найбільш знаменні повороти в національній історії, і ці роздуми теж здалися мені достатньо цікавими“, – зазначив О. Руденко-Десняк.

За його словами, у книзі Л. Кучми є „досить серйозні роздуми про сучасні проблеми української держави“, наприклад про кримську і конфесійну проблеми в Україні, „де він висловлює свою точку зору, яка, безумовно, має право на життя“.

Про усвідомлення Л. Кучмою „свого власного українства“ О. Руденко-Десняк сказав так:

„Він відверто пише, що, оскільки він народився десь на межі України-Росії-Білорусі, й усвідомлення такого абсолютно чіткого національного не було в цього населення, то потім цей шлях до власного українства виявився досить складним, і він про це пише“.

Книжка видана двома тиражами по 10 тисяч примірників – російською і українською мовами.

За матеріалами ЗМІ

АМЕРИКА І СВІТ

**Вибірчий „цирк“
у Каліфорнії**

САКРАМЕНТО, Каліфорнія. – Саме так засоби масової інформації називають передвиборчу кампанію кандидатів на посаду губернатора штату Каліфорнія, що мають відбутися 7 жовтня. Найперше мешканці штату голосуватимуть щодо відкликання з посади теперішнього губернатора-демократа Грея Дейвиса, котрого звинувачують у енергетичній кризі та все більшому бюджетному дефіциті штату. На 13 серпня офіційні чинники виборів повідомили, що апікації на власну кандидатуру подали 247 кандидатів, з того 115 апікацій вже зареєстровано і опрацьовано. Одним з найбільш популярних кандидатів є актор і підприємець республіканського спрямування Арнолд Шварценегер. У своїй виборчій кампанії він постійно підкреслює, що він настільки багатий, що його ніхто не зможе підкупити. Незважаючи на всю його популярність, аналітики твердять, що А. Шварценегерові доведеться сильно попрацювати, щоб мати успіх.

**„Британці“ не літатимуть
до Савдійської Арабії**

ЛОНДОН. – Британські авіолінії 13 серпня оголосили, що припиняють усі польоти до Савдійської Арабії на невизначений час. Авіокомпанія „Бритіш Айрвейс“ каже, що схвалила таке рішення після обговорень з британським урядом і що воно базоване на „новій стурбованості з приводу безпеки в регіоні“ – оскільки літаки опинилися під кон-

кретною загрозою терористів в Савдійській Арабії. Покищо невідомо, чи цей крок пов'язаний зі стріляниною в савдійській столиці Ер-Ріяді 12 серпня, в результаті якої були вбиті 5 осіб. Влада тієї країни каже, що далі розшукує сімох осіб у зв'язку з цим нападом, п'ятеро вже заарештовані.

**У Ліберії знову
почалися запеклі бої**

МОНРОВІЯ, Ліберія. – Незважаючи на те, що президент країни Чарлс Тейлор склав свої повноваження і виїхав до Нігерії, назвавши себе „жертвеним агнем“, бої між повстанцями та урядовими військами тривають. Заколотники в ультимативній формі вимагають права зформувати новий уряд і призначити президента. Мозес Бла, який очолює державу після виїзду президента Ч. Тейлора у понеділок, 11 серпня, має керувати країною до виборів, призначених на 2 жовтня. Президент Джордж Буш сказав, що рішення ліберійського провідника Ч. Тейлора скласти повноваження і виїхати на вигнання до Нігерії є значним кроком на шляху припинення громадянської війни у Ліберії. Найзапекліші бої точаться в околицях столиці – на підступах до міжнародного летовища. Командувач американських військово-морських підрозділів, розташованих біля узбережжя Ліберії, генерал Томас Турнер обговорив з нігерійськими миротворцями проблему транспортування гуманітарних вантажів з порту столиці Монровії. Повстанці пообіцяли до 14 серпня залишити столицю країни

Монровію і передати місто під контроль африканських миротворчих сил. Якнайшвидше розташування миротворців необхідне для забезпечення порядку і термінової допомоги жителям Монровії.

**Шукають шляхів вирішення
північно-корейської проблеми**

МОСКВА. – Росія запропонувала підписати багатосторонню угоду про гарантії безпеки КНДР – як один з можливих шляхів вирішення кризи навколо північно-корейської ядерної програми. Документ про гарантії – вважає Москва – може бути підписаний США, Росією, Китаєм, Південною Кореєю, Японією і самою Північною Кореєю. У Москві та у Вашингтоні 13 серпня відбуваються дипломатичні консультації щодо врегулювання північнокорейської ядерної програми перед запланованими на кінець місяця у Пекіні багатосторонніми переговорами. У Москві російські дипломати провели окремі зустрічі з представниками Північної та Південної Кореї. У Вашингтоні велися переговори представників США, Японії та Південної Кореї.

**Пожежі і надзвичайна спека
в Європі**

ВАТИКАН. – Папа Римський Іван Павло II, промовляючи 10 серпня до сотень прочан у своїй літній резиденції, закликав молитися за дощі для Європи, щоб припинилася спека, внаслідок якої щонайменше 100 осіб загинули. Він сказав, що пожежі, що завдали значної шкоди кільком країнам, загрожують екосистемам континенту. У Лондоні в районі летовища Гітроу 10 серпня було зареєстровано рекордну в історії Британії температуру повітря – 37,9 градусів за Цельсієм. Вперше за усі роки спостережень температура повітря у Британії перевищила 100 градусів за Фаренгайтом. У Німеччині було зареєстровано рекордну температуру за понад сто років. У Франції працівники швидкої допомоги повідомили, що від початку серпня мають щодня понад двісті викликів, пов'язаних із впливом спеки. Фахівці пояснюють надмірну спеку зокрема активним впливом мусонів з Африки, нижче від Сагари, що принесли гаряче пустельне повітря до Європи і водночас відігнали прохолодніші атлантичні погодні системи. Пожежники в Португалії заявили, що вони майже взяли під контроль лісові пожежі, які спричинили збитків на 1 мільярд 100 мільйонів доларів. Кількість загиблих від спеки в Іспанії 13 серпня досягла 38 осіб, у Франції щонайменше 45 осіб померли внаслідок жары.

**Амнестію членам хунти
в Аргентині скасовано**

БУЕНОС-АЙРЕС. – Парлямент Аргентини 13 серпня скасував амнестію для членів військової хунти, оголошену 20 років тому. Хунта, що правила в Аргентині з 1976 – 1983 роки, відповідальна за численні порушення людських прав, убивства і тортури противників режиму. Втім, коли режим впав, військовим була оголошена амнестія – з побоювань, що в державі може спалахнути громадянська війна. За даними правозахисників, за роки правління військової хунти в Аргентині пропали безві-

сти або були страчені не менш як 30 тисяч осіб. Новий президент країни Нестор Кірхнер, коли прийшов до влади, пообіцяв, що винні будуть притягнуті до відповідальності.

**НАТО перебрало командування
міжнародними силами
в Афганістані**

КАБУЛ, Афганістан. – Блок НАТО, який понад півстоліття є опорою безпеки в Західній Європі, 11 серпня перебрав контроль над миротворчими акціями в Афганістані. На церемонії в афганській столиці Кабулі командування німецьких і голландських миротворців офіційно передало контроль над міжнародними силами в Афганістані Північноатлантичному альянсові, що стане першою операцією НАТО за межами Європи. В церемонії взяли участь президент Афганістану Гамід Карзай і німецький міністер оборони Петер Штрук. Керівництво Афганістану вимагає розширити операційні повноваження міжнародного контингенту. Блок НАТО вказав, що готовий долати насильство, до якого причетні афганські польові командири, та боротися з рештками Талібану і поза межами афганської столиці.

Ш. Басаєв є загрозою для США

ВАШІНГТОН. – США 10 серпня офіційно оголосили, що чеченський польовий командир Шаміль Басаєв являє собою загрозу національній безпеці США. Секретар Державного департаменту Колін Павел окреслив діяльність Ш. Басаєва як терористичну. В американських банках будуть заморожені усі фінансові рахунки, які мають стосунок до чеченського польового командира. Міністерство закордонних справ Росії назвало ці рішення новими кроками у боротьбі з міжнародним тероризмом.

Росія збудує військово-морську базу в Новоросійську

МОСКВА. – Росія оголосила про намір збудувати ще одну військово-морську базу на Чорному морі, на додаток до тієї, що в Севастополі. Міністер оборони Росії Сергій Іванов заявив 13 серпня, що російське керівництво має плани розбудови військово-морської інфраструктури в Новоросійську. Заява пролунала кількома тижнями по тому, як він відвідав Новоросійськ разом з командувачем Чорноморської фльоти РФ адміралом Володимиром Масоріним. „Чим більше баз – тим краще,“ – сказав російський міністер оборони під час відвідин військової лікарні в Красногорську. Термін 20-річної оренди російською фльотою бази у Севастополі добігає кінця 2017 року, однак раніше і Київ, і НАТО заявляли, що дислокація фльоти не заважатиме можливому членству України в альянсі. Угоду про дислокацію Російської Чорноморської фльоти в Криму було підписано 1997 року. Згідно з домовленнями, вартість річної оренди оцінено в майже мільйон доларів США. С. Іванов додав, що Москва не має планів припиняти використання своєї бази у Севастополі – він поінформував, що Росія хотіла б навіть продовжити термін оренди, однак не вдавався у подробиці.

За матеріалами ЗМІ**Міжнародна організація стурбована
обставинами смерті Ігоря Гончарова**

ВАШІНГТОН. – 7 серпня, на Байковому кладовищі у Києві відбувся похорон Ігоря Гончарова, про якого тепер говорять як про одного з головних свідків у справі вбивства Георгія Гонгадзе.

6 серпня Інститут Масової Інформації оприлюднив звернення І. Гончарова до громадськості, яке він просив поширити у випадку його смерті. У ньому колишній підполковник міліції звинувачує працівників управління з боротьби з організованою злочинністю (УБОЗ) в здійсненні вбивства журналіста та у низці інших важких злочинів. Він також говорить про пряму причетність до цих злочинів вищих посадових осіб України.

У листі Гончаров подає приклади тортур, яких він зазнав під час допитів працівниками міліції. Мати Гончарова також підтвердила факти знущання над її сином, якого, за її словами, „вбивали жорстоко і настирливо“.

Неурядова організація „Гюмен Райтс Вач“ („Human Rights Watch“) є однією з найбільших міжнародних установ, що стежить за дотриманням прав людини у всіх регіонах світу. До цього часу увага цієї організації до України була пов'язана перш за все із дотриманням прав та свобод журналістів. У березні цього року організація оприлюднила звіт, у якому докладно розповідається про

політичну цензуру в українських ЗМІ. Інша проблема, яка турбує працівників міжнародної організації – це ставлення до ув'язнених в різних країнах світу, у тому числі в Україні. Говорить Джейн Б'юкенен, представник цієї організації в Україні:

„Ми отримало багато повідомлень з України від ув'язнених осіб, які свідчать про фізичне знущання над ними, а також позбавлення їх потрібної медичної опіки. Самозрозуміло, ми занепокоєні кожним випадком смерті особи, затриманої правоохоронними органами.“

Особливо, коли така смерть відбувається за незрозумілих обставин. Тому ми звертаємось до Генеральної прокуратури із проханням здійснити необхідне розслідування обставин смерті Ігоря Гончарова. Наша організація також стурбована, що тіло Гончарова було спалено так швидко – через два дні після його смерті. Це позбавило можливості здійснити анатомічний розтин і отримати важливі докази про причини смерті“.

Найближчими днями міжнародна організація виступить із офіційною заявою з приводу ймовірної причетності працівників правоохоронних органів до смерті підполковника міліції Ігоря Гончарова.

Радіо „Свобода“

Тарас Шевченко в моєму житті

„Приклад жертвності і непокори Т. Шевченка вчить нас пам'ятати минуле, мужнім духом і йти з гордою поставою, не забуваючи, що ми – діти великого і незборимого народу”, – писав Володимир Косовський.

Я горда тим, що народилася в Шевченковому краї. Не довелося там довго жити, але протягом усього свого подальшого життя зорі Шевченкового краю освітлюють всі мої дороги. Дивний це край! Люди – особливі. Від малого до старшого пишаються своїм земляцтвом з великим Кобзарем, намагаються хоч якоюсь мірою бути гідними імені Тараса Шевченка.

Мама моя не раз згадувала, як малою, босоніж, бігала в Шевченкове село (за шість кілометрів від Завадівки – нашого села). А як багато поезій Шевченка вона знала напам'ять, а поему „Наймичка” всю знала. Її очі, як „зорі сяли”, коли говорила про Тараса Шевченка. Скільки серця та душі вона вкладала, коли декламувала його вірші, а ми, діти (я з братом), заворожено слухали... Родина часто переїздила, ми міняли місце проживання (такі часи були тоді – в тоталітарній країні!), речей дуже мало з собою возили, та „Кобзар” був завжди з нами. Як тепер бачу довоєнне видання: обгортка світло-коричнева, всередині папір синій, а кожна сторінка зачитана до дірок, ніби пройшла через тисячу рук... Це був найдорожчий скарб нашої родини!

Підростаю, стаю свідомою українкою, веду щоденник, в якому потайки описую і „радисне колгоспне” життя, і доконалише намагаюся аналізувати. Епіграфом до щоденника – слова Шевченка „Караюсь, мучусь, але не каюсь!”. Без Шевченка, без України – жодного дня! Так живу. Поезії Шевченка пронизують кожну мою клітинку, так відчуваю його, що часами аж сниться... Та найбільше хочеться розповісти про роль Шевченка у житті в'язнів ГУЛагу.

1948 рік. Я вчуся на механічно-математичному факультеті Київського університету імені Тараса

Шевченка, живу в студентському гуртожитку. Само собою, маю „Кобзар”. З політичних мотивів (за участь „в українсько-націоналістичній банді” – таке формулювання) мене арештовують. Ідемо в гуртожиток для обшуку. А в мене снує думка: коли б не забрали мого „Кобзаря” й щоденника... Знайшлася-таки добра душа в кімнаті, вміло сховала все, а пізніше передала моїм батькам.

В таборах Радянського Союзу, де мучилися переважно (близько 80 відсотків в'язнів) українці, „Кобзар” був і опорою, і підтримкою, і силою для нас. З словом Шевченка їхали на етапи, працювали в шахтах, на лісопосадах, у каменоломнях, один від одного усно вчили напам'ять твори Шевченка, навчали новеньких. Без Кобзаря, його сили не мислили життя свого! По-новому, глибше і я зрозуміла Шевченка, його безмежну тугу за рідним краєм:

*І згадую Україну,
І згадаю боюся.
І там степи, і тут степи,
Та тут не такі –
Руді, руді аж червоні,
А там – голубії,
Зелені, мережані
Нивами, ланами,
Високими могилами,
Темними лугами.
А тут бур'ян, піски...*

У каторжних таборах кожне слово Шевченка звучало сильніше, глибше.

1950 рік. Східний Сибір, Іркутська область, Тайшетський спецтабір. Свят-вечір. Довгий напівтемний, холодний барак, на шибках химерні візерунки мороз намалював. Нас тут – понад триста душ... Дівчата посідали хто на нарах, хто за столом... Тут і бабусі, і молодиці, а найбільше усе ж дівчат. Усі зажурені, схвильовані, кожна подумки на Батьківщині. З рідними, близькими...

Після молитви я, молода студентка, надхненно виголошую слово про Кобзаря, про його життя, про його невольницькі роки. Тихо слухають. Далі моя подруга Мирослава читає напам'ять:

*Надворі, бач,
Наступає свято...
Тяжко його, друже-брате,
Самому стрічати
У пустині. Завтра рано
Заревуть дзвіниці
В Україні...*

В бараці чути і плач, і стогін. А знадвору долинає завивання хурделиці...

*...завтра рано
До церкви молитись
Підуть люде... Завтра ж рано
Завис голодний
Звір в пустині, і повіє
Ураган холодний,
І занесе піском, снігом
Курінь – мою хату.
Отак мені доведеться
Свято зустрічати...*

З кожним словом, з кожним рядком входимо в Україну. Сльози котяться по щоках, ніхто їх не витирає... А Мирося так голосно, так артистично декламує... Ми всі зливаємося і душами, і думками, стаємо одним цілим! Без Шевченка в таборі не вижили б.

В листі до батьків прошу їх вислати мені „Кобзар”. І вони присилають саме той примірник, найдорожчий, наш, домашній! А в спецтаборах не дозволяли ні книги, ні паперу. Батьки знали про це та й здогадалися вкласти якісь цигарки (я в листі натякнула, щоб доклали курива, аби де треба підсунути...). І от я отримую довгоочікувану посилку. Пошастало! Її видає якраз непоганий наглядач, віддаю йому ті цигарки (вони ж для того й призначалися), беру замотаний у ганчірку і вкладений у торбинку з крупою „Кобзар”, запевняю, що ніхто не побачить його в зоні, ховатимемо надійно від обшуків, які так часто і дуже ретельно проводилися в зоні.

Яке щастя переживали ми з дівчатами, потайки читаючи нашого „Кобзаря”, вивчаючи його! І ховали його надійно, хитро, передавали з рук в руки, з колони в колону... В тих умовах було це майже неможливо, але зберегли... У каторжній колоні під час відправлення на етап якийсь вояк все-таки помітив книжку серед мого шмаття в торбі, при-

чепився і забрав „Кобзаря”. Всі дівчата стіною стали на захист. Підійшов начальник (пізніше ми взнали, що він – українець, із Києва), забрав книжку в охоронця і віддав нам, сказавши: „Ховайте ще глибше...”. Бувало, отже, й таке. Зрозумів, що таке „Кобзар” для нас (а може, і в самого озвалося щось „глибше”!).

Поверталася додому після амнестії, як малолітка. Поїздом їхала тиждень. Нарешті, Україна. Вклоняюся Дніпрові, згадую дорогих мені дівчат, що разом зі мною мріяли про таку мить...

У Києві – пересадка на Житомир. До мого поїзду ще годин зо дві. А надворі – лютий: сніжно, морозно. Я – в обшитому латками бушлаті, на голові – шапка, обв'язана хусткою, за плечима – мішок. Біжу від залізничної станції до вулиці Володимирської, до пам'ятника Шевченкові.

Був тоді пізній вечір, близько до півночі. Випадкові перехожі з острахом і подивом дивляться на це „опудало”... Підходжу до Тараса, вклоняюсь, стаю навколішки і довго молюсь. Молюсь і обіцяю вчитися, займатися математикою, робити щодня щось для України. Час від часу піднімаю гошову і вдивляюся в Тарасів образ.

І раптом він росте на моїх очах, дерева наче розступаються – Шевченко стає велетом над сонним Києвом. Чую його: „Ніно, будь завжди дочкою України! Бо хто ж, як не ми?!”. Я забулася, де я і що зі мною. Аж раптом схаменулася: та ж поїзд, треба поспішати... Підбігла до високих колон рідного університету: „Я вчитимусь тут!” – поклялася і якомога швидше подалася на поїзд.

Як часто згодом, упродовж усіх десятиліть на „волі”, я підходила до пам'ятника і молилася...

*...Вклоняюсь пам'ятнику твою
І осквернить не дам нікому*

Твоє ім'я... – заповіла сама собі у вірші, присвяченому Тарасові Шевченкові.

Ніна Вірченко

Корпус Миру...

(Закінчення зі стор. 1)

з нинішніх 7 тисяч, і якщо Конгрес затвердить це, то й в Україні він сподівається на зріст програми. Тут він зазначив, що Корпус Миру працює тільки в тих країнах, які запрошують його. А в Україні, – казав він, – Корпус втішується великим успіхом, завдяки „теплій, дружній гостинності” українців. Розвиток української програми він назвав просто дивовижним.

На намагання журналістів спонукати директора Васкеза сказати дещо більше про розірвання стосунків Росії з Корпусом Миру, яким передували оскарження, мовляв, керівник Корпусу в Росії займався шпунгунством, гість з Америки тільки повторив, що Корпус Миру принципово працює тільки в тих країнах, де його хочуть, та що Росія вважала, що Корпус вже там виконав свої завдання. В договорі, – додав він, – завжди зазначається, що коли уряд даної країни більше не бажає послуг добровольців Корпусу, програму закривають.

В Україні добровольці Корпусу Миру працюють в галузях розвитку малого підприємництва, у сфері охорони здоров'я, і, як усюди в світі, навчають англійської мови. Окремі добровольці Корпусу Миру нині розкинуті по всій Україні. Десятки тисяч американців, колишніх добровольців, які донині цікавляться подіями в Буркіна Фасо і Бразилії, Ма-

лайзії й Індії, Нікарагуа й ... Україні. Тепер в Україні можна зустріти американку або американця в Старокостянтиніві і Сокирянах, у Вишніці і в Гурзуфі, у Чигирині і Охтирці, і в Харкові, Симферополі, Донецьку і Львові.

Як тільки постав Корпус Миру, гуморист Арт Бухвальд написав фейлетон, в якому радив Президентіві Кенеді послати добровольців на південний берег Франції, а тоді і він, Бухвальд, подався б у Корпус Миру. Тепер, після 40 років, така можливість є, тільки не на південному березі Франції, а України: чотири добровольці працюють в Ялті, де 140 років тому першим міським лікарем і великим активістом в галузі охорони здоров'я населення був Степан Руданський, автор знаменитих „Співомовок”.

Після двох років служби добровольці повертаються до США і часто-густо стають лобістами „своїї” прибраної країни. А деякі залишаються і знаходять собі звичайну працю або відкривають підприємство. Директор Корпусу Миру в Україні Карл Бек говорить, що нині приблизно 25 „ветеранів” живе і працює тут. З деякими з них, як і з нинішніми добровольцями, всесвітній директор Васкез зустрічався, щоб мати кращу уяву про специфіку діяльності Корпусу в Україні. І як він підкреслив на прес-конференції 15 липня, після зустрічей як з високими посадовцями, так і з людьми „в окопах” – вінис „дуже позитивне враження” про українську програму Корпусу.

До наших читачів – у справі відзначення 70-річчя Великого Голоду

У ч. 32 з 8 серпня „Свобода” вмістила тексти поданих до обидвох палат Конгресу США резолюцій (S. Res. 202 і H. Con. Res. 254) з приводу відзначення 70-ї річниці Великого голоду в Україні 1932-33 років. В обидвох цих документах засуджується варварське винищення совєтською владою українського народу засобом навмисне організованого голоду.

Усвідомлюючи, що серпень – місяць вакацій та родинного відпочинку, все ж просимо читачів і всіх прихильників „Свободи” активно відгукуватися на заклик українських громадських організацій – листовно звертатися до сенаторів та до члена Палати представників у кожному стейті з проханням, щоб вони своїми голосами підтримали подані до Конгресу резолюції.

Ви також можете зателефонувати просто до Капітолію: (202) 224-3121. Якщо у вас виникнуть додаткові запитання, звертайтеся до Української Національної Інформаційної Служби: (202) 547-0018 або до Української Американської Координаційної Ради: (202) 737-6090, або до Української Федерації Америки: (215) – 663-9191, або до Гельсінської Комісії: (202) 225-3964.

Знайдіть на це хвилину часу! Голодова трагедія України повинна дійти до свідомості всього світу.

Редакція „Свободи”

Київ говоритиме голосом світового українства

VIII конгрес СКУ, який буде проходити від 18 до 22 серпня, можна сміливо, не чекаючи на висліди його праці, назвати історичним – він уперше відбувається в Україні, в її столиці. Легко передбачити, що дорога для сердець делегатів українська земля спонукатиме їх не лише до взаємних привітань з 12-річчям Незалежності України, але й до ще відвертішої, ще відповідальнішої мови, ніж на попередніх форумах СКУ, і ця мова стосуватиметься як життя українців у світі, так і внутрішньоукраїнських політичних, економічних і загальнокультурних проблем. А їх назбиралося чимало, є серед них, на жаль, дуже гострі, тяжкі до розв'язання і, власне, поєднання надій, бажань і конкретних зусиль, ефективніше, цілеспрямованіше порозуміння між закордонним і материковим українством є, як ніколи, доречним.

Самозрозуміло, що Україна, яка за внутрішнім станом декілька останніх років належить до недовозначно проблемних країн, не могла приділити великої уваги своїм східній і західній діаспорам, а тим більше надати їм ту практичну допомогу, на яку вони вправі розраховувати. З огляду на це, VIII конгрес СКУ, зібравшись на цей раз в Києві, може виявитися доброю підпорою для Української Всесвітньої Координаційної Ради, діяльність якої сьогодні гальмують і матеріальна скрута, і складні політичні реалії.

Сім попередніх конгресів СКУ і три Всесвітні форуми українців, якщо оцінювати їхні загальні результати, висвітлили і підкреслили головні завдання, які стоять перед українським суспільством в ділянці відродження національної культури і, певна річ, в економіці і політиці, а також досить докладно з'ясували обставини, в яких перебувають українські громади поза межами України, їхнє життя і найважливіші потреби у справі збереження своєї національної ідентичності. Великою мірою таке з'ясування є заслугою президента СКУ Аскольда Лозинського, який за роки своєї каденції – від 1998 року дотепер – відвідав українців у багатьох країнах світу, зокрема в республіках, котрі входили до Радянського Союзу. Про ці візити „Свобода“ широко інформувала читачів. Ми також надали належне місце обговоренню проекту „Закону про закордонного українця“, поданого СКУ Верховній Раді ще в 1998 році і до цього часу не затвердженого, і це ще раз засвідчує, що офіційна влада в Україні ревниво, з недовірою, успадкованою від советської системи, ставиться до пропозицій, які надходять від громадських низів. Останнім прикладом, м'яко кажучи, неухважного ставлення до такого значного громадсько-політично-культурного об'єднання, як СКУ, є нічим не обгрунтована зміна київською владою місця проведення конгресу: він відбудеться не в Палаці „Український дім“, як планувалося, а в Будинку вчителя. Комусь, мабуть, дуже закортіло применшити значення СКУ і його конгресу.

Тому, незалежно від важливості резолюцій, які прийме VIII конгрес СКУ, цей форум вже самим своїм фактом є актуальним, бо чекаємо від нього здорового впливу на консолідування громадських рухів та організацій, на швидше визрівання умов, які дозволять ствердити, що Україна все швидше рухається в напрямі побудови повноцінного громадянського суспільства.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про панування грошей

Ах, як часто ми нарікаємо на загальновідому нечесність наших „співвітчизників“, чи пак наших земляків в Україні. При цьому вже навіть не стараємося давати прикладів, бо, мовляв, „це всім відомо“, що в Україні нечесно поступають, коли йдеться про все, що зв'язане із грошми. Отже, крадуть, де попало, шахрують, шукають зиску там, де їм не належить – одне слово, в Україні немає чесних людей, а як навіть такі є, то це велика рідкість. Розуміється, маємо при цьому завжди готове оправдання. Бо ж як люди мають виживати з надто скромною платнею, як можуть давати собі раду у цих складних обставинах життя, де так терпить від нестатків звичайний громадянин?

Тому ідемо в Україну із певним острахом: що нас чекає, коли і де впадемо жертвою нечесного „бізнесу“ чи непередбачених видатків? Цей страх починається вже на кордоні, коли приходить з'ясувати, скільки маємо при собі грошей. Чи подати справжню суму – чи її трішки „скоротити“? Чи показувати все, що веземо – чи тільки частину? Отже, одні одних обманюємо, бо, мовляв, „там“ хочуть нас „напевно“ змусити розстебнути гаманець. І якось не застосовуємося над тим, що наша поведінка також не є цілком правильною та чесною.

Але усі в унісон постійно стверджуємо, що в теперішній Україні рідко трапляється зустріти чесних осіб, і що кожний „там“ старається „викрутити“ якийсь додатковий заробіток чи інший не дуже правильний спосіб добути гроші.

А тим часом хоч як ремствуємо на сьогоднішню Україну – тут, де ми живемо, ніяк не краще, коли йдеться

ся про здобуття грошей. Це стало мені різко перед очі в останніх днях через малий, але неприємний випадок, який скіївся в часі одного дощового попудня. А тих дощових днів було доволі багато.

Отож саме коли я поверталася з редакції до Нью-Йорку, у зливному дощі, минулого тижня на добавок до неприємності від дощу мені „навалила“ опона. З трудом і небезпечною гіршою катастрофою я доїхала до газолінової станції – і почалися довгі оглядини та медитації там присутнього „механіка“. Вкінці я дістала присуд. Треба дати нове колесо і це коштуватиме 100 дол. готівкою. На моє запитання, чи можу вжити кредитову картку – була відповідь, що „машина“ на кредитові картки поспувалася і можу платити „тільки готівкою“. Яюсь щастя хотіло, що я мала захованих 50 дол. в іншій переділці торби, і так могла заплатити вимагану суму. Не отримала ніякої посвідки, ніякого доказу, крім колеса, що я стільки заплатила. Ідучи вже після усіх тих переживань додому, я запитувала себе, чи це було чесно – поставити мене перед такою вимогою? І чи це був перший випадок, коли тут, у багатій Америці, хтось нечесно здобув гроші? Коли розповіла про цей випадок товаришам у праці, додаючи, що ця нечесність подібна до тих, які приписуємо нашим землякам – отримала відповідь, що „так є у цілому світі“.

Одне певне, що тепер буду завжди два рази думати, заки „нарікати“ „на тих в Україні“, що стараються не завжди чесним способом заробити дослівно „на життя“.

О-КА

МВФ – про зростання дефіциту бюджету США

ВАШІНГТОН. - Міжнародний валютний фонд (МВФ) висловив занепокоєння збільшенням дефіциту бюджету США. На думку експертів Фонду, американський уряд витрачає більше грошей, ніж може собі дозволити в умовах економічної рецесії. Це, у свою чергу, може лише посилювати економічні негаразди в державі.

МВФ часто сприймається світовою громадськістю як інструмент політики Вашингтону. Однак експерти Фонду надають рекомендації не лише слабборозвиненим країнам, але й високоіндустріальним державам Заходу. З них США користуються особливою увагою, оскільки економічне здоров'я цієї держави серйозно впливає на стан світової економіки. Останній звіт МВФ попереджає американський уряд, що погіршення довготривалих фінансальних перспектив США може негативно вплинути на майбутнє американців, котрі народилися у перші два десятиліття після Другої світової війни. Вони тепер досягають пенсійного віку, що вимагатиме збільшення виплат, передбачених системою соціального забезпечення. Однак, оскільки дефіцит американського бюджету досягне, за прогнозами Білого Дому, 455 мільярдів доларів, США повинні будуть розраховувати на закордонні позики для виконання соціальних зобов'язань перед власними громадянами. Збільшення державного боргу, у

свою чергу, може понизити рівень довіри закордонних інвесторів до економіки США, а значить і до зменшення обсягів інвестицій. Якщо американський уряд не проводитиме жорсткішої фінансальної політики, то, згідно з передбаченням експертів МВФ, значно впаде рівень зростання американської економіки. Білий дім прогнозує подальше збільшення бюджетного дефіциту (до 475 мільярдів доларів) і наступного року.

Представники Демократичної партії, у свою чергу, використовують погіршення фінансальних показників для критики політики Президента Буша, зокрема запропонованого ним зменшення податків. На їхню думку, саме рішення повернути значну частину податків найбагатшій частині американців привело до того, що державний бюджет у останні роки недорахувався десятків мільярдів доларів. Колишній віце-президент Ал Гор, виступаючи 7 серпня у Ньюйоркському університеті, процитував слова лавреата Нобелівської нагороди з економіки Джорджа Акелрофа, який вважає уряд Буша найгіршим в історії США. Отже, спостерігає вже передбачають, що збільшення дефіциту бюджету становить загрозу для економіки США і політичного майбутнього президента.

Сергій Куделя,
Радіо „Свобода“

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видає Український Народний Союз

SV O B O D A

Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (793) 292-9800; Fax: (793) 644-9510, UNA Fax: (793) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік \$55.00, на півроку - \$35.00. Для членів УНСоюзу
\$45.00 річно, на півроку - \$30.00. За кожну зміну адреси - \$1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор – Ірена Ярославич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич,
Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „Свободи“

Адміністратор Володимир Гончарик

Керівник відділу оголошень

Марійка Осціславська

Передплата – Марійка Пенджола

(793) 292-9800 (доп. 3041)

(793) 292-9800 (доп. 3040)

(793) 292-9800 (доп. 3042)

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Одна з метафор Миколи Хвильового

Видавництво „Гелікон” у Києві в 2001 році видало працю „Ключі до царства” відомої поетеси і прозаїки Марти Тарнавської. Не маю наміру писати рецензію про цю дуже корисну працю. У вступній статті Людмила Тарнавська зі захопленням розповідає про авторку та її книжку.

У статті про Хвильового „Хвилював, хвилює і хвилюватиме” на стор. 209 йдеться про новелю „Я”: член трибуналу ЧеКа зважається, з лояльності до комуністичного ідеалу, розстріляти рідну матір, що потрапила в число „ворогів” народу.

Це стало джерелом злосливих інсинуацій, які поширювали примітивні люди, що переплутали складну метафоричну фікцію із реальним життям і зробили з Хвильового „чекіста” і матеровбивцю. Тим часом мати Хвильового, Єлисавета, жила довше від свого сина – так пише М. Тарнавська.

Я, принаймні, не читав, що „примітивні люди” стверджували, нібито Хвильовий вбив свою маму.

Кожна ужита письменником метафора має якусь ціль, автор хоче ужитою ним метафорою щось читачеві сказати. Відомо, що Хвильовий у своїх ранніх літах був ширим комуністом і у метафорі хотів сказати, що для „загірної комуні” можна вбити й рідну маму. А друге значення можна тлумачити як засіб зогидити комунізм убивством рідної матері.

Думаю і хочу вірити, що Хвильовий ужив такої дразливої, огидної метафори вбивства матері в другому значенні, тобто зогидження комуні. А доказом на це може бути його остаточний заклик „Геть від Москви!”.

Степан Воляник,
Парма, Огайо

Пригноблені українці Росії

У серпні 2001 року відбувся Третій Всесвітній Форум українців, який мав великий вплив на духовне життя, на самоствердження та об'єднання української діаспори в усьому світі. Східня українська діаспора на території Російської Федерації є найчисельнішою від усіх закордонних поселень українців разом узятих.

Російські імперські урядовці спеціально і планомерно впродовж століть занижували кількість українців в Росії, називаючи число 4–5 мільйонів, але з багатьох авторитетних наукових джерел, в тому і з російських, можна дізнатися, що їх є 15–25 мільйонів осіб. І ця найбільша українська меншина і сьогодні, в „демократичній” уже Російській Федерації, найбільш етнічно пригноблена, безправна, весь час перебуває під цілеспрямованим тиском асиміляційних процесів.

На початку, коли комуністи після жовтневого перевороту не могли ще взяти під свою контролю всі народи Росії, було коротке піднесення, пробудження української духовності та культури.

В газеті „Мета” за жовтень-грудень 2002 року, органі Україн-

ської національно-державної думки, говориться, що в Нижньоволжському краї діяло 429 українських шкіл, де навчалось 46 тисяч учнів, працювало кілька українських технікумів та український відділ в Індустріальному інституті, на Далекому Сході в 1929 році було 1,076 початкових українських шкіл з 52 тисячами учнів і 219 середніх шкіл – 9 тис. дітей, понад 1,000 українських шкіл діяло на Північному Кавказі, переважно на Кубані, розпочав працю й Український педагогічний інститут у Краснодарі, обласні українські газети виходили в Воронежі, Хабаровську, Саратові, Ростові, Самарі, з середини 20-их років у Москві існувало українське видавництво „Сім”. Лише у видавництвах Північного Кавказу в 1931 році було випущено 149 назв українських книг. Але, починаючи з 1932 року, всі ці набутки були майже повністю знищені. І тепер відродження української культури зустрічає численні, часто нездоланні перепони.

Яків Ємець,
Сан Ситі Вест, Арізона

Дізналися про книжку

Щиро дякую за статтю у „Свободі” (ч. 28) про мою книжку „3 Томаківки до Америки”. Люди нарозхват замовляють у мене цю книжку.

Розлетілися мої книжки по усьому світі – до Бразилії, Канади, багатьох міст США, в Україні – до Києва, Харкова, Запоріжжя.

Бібліотекар УПЦ в США Василь Сендега написав до мене з Бавнд Бруку: „Коли почав читати вашу книгу, то не міг відірвати очей аж до останньої сторінки. Я впевнений, що не один читач знайде щось близьке у вашій розповіді про життя”. Дякую „Свободі”.

Дмитро Яременко,
Сомервил, Н. Дж.

„Юнаки” – назва військової одиниці

В „Свободі” з 25 липня, на першій сторінці, була поміщена обширна стаття про посвячення пам'ятника у Львові, який вшановує I Українську Дивізію УНА, II Українську Дивізію УНА та Юнацтво. Слово „юнацтво” було написано з малої букви. Це неправильно, бо слово „Юнаки” означало назву військової одиниці, подібно як Дивізія. В тому випадку слово „Юнаки” треба було писати з великої букви. Під кінець Другої світової війни, коли генерал Павло Шандрук творив Українську Національну Армію (УНА), Юнаки творили частини протилетунської оборони УНА.

Микола Ненадкевич,
Рівердейл, Н. Й.

Думки перед Конгресом СКУ

Напередодні VIII Конгресу СКУ, що відбудеться в Києві 18–21 серпня, у мене виринуло кілька думок, якими хочу поділитися з читачами. Програма нарад продумана ділово і, хочу вірити, що принесе багато позитивів у дальшу працю цієї світової установи.

Наради відбуватимуться в чотирьох пленарних сесіях, завершаться вибором нових керівних органів СКУ. Не сумніваюся, що виступ Віктора Ющенка належатиме до кращих точок цих нарад. Цікавими будуть звіти з 24 країн світу, де проживають українці. Кожну країну представлятиме одна делегація, тільки США матимуть аж дві – від УККА і УАКРади.

Особливо звернув я увагу на дві точки програми, які, на мою думку, занедбані, але важливі. Лариса Кий, заступник голови УККА (США), доповідатиме на тему „Еміграція з України”. Треба звернути увагу, що до цього часу, а це вже 12-ий рік незалежності України, держава не спромоглася знайти якийсь прямий зв'язок з українцями поза межами батьківщини. Це, у свою чергу, впливає на українське суспільство, розкинене по цілому світі, яке добає надто повільні поступу у розбудові нашої державності.

Іван Драч у своїй доповіді з цієї теми стверджує брак співпраці між урядом та українцями на поселеннях. А ці українці в широкому світі, хоча включилися в суспільство країн, в яких проживають, зуміли зберегти свою національну ідентичність, культуру і життєздатність. Україна у своїх зв'язках з українцями на поселеннях повинна використати цей національно свідомий потенціал для розбудови і скріплення державності. Брак цих зв'язків, байдуже ставлення уряду до українців поза межами батьківщини послаблює активність наших організацій.

Ми читаємо, що приблизно 6–7 мільйонів українців сьогодні емігрувало до 52 країн світу в по-

шуках кращої долі. В більшості вони уникають контактів з місцевими українцями, а шкода. Нам конче потрібно підсилити новими людьми наше суспільне життя на поселеннях, а тому прямий зв'язок уряду України, його більша увага до організованого українства та певні державні закони, повинні і можуть спричинитися до використання цих свідомо-патріотичних ресурсів у розбудові державності. До нас приїжджають окремі державні мужі, наші парламентаристи, виголошують доповіді про те, що і як там у нашій батьківщині, але мені видається, що це вони повинні заслухати наших доповідачів, щоб зрозуміти і запізнатися з нашими позитивними думками стосовно скріплення нашої незалежності і розбудови української держави.

Другою точкою програми Конгресу, на що я звернув увагу, є доповідь на тему „Стан, роля і майбутнє української молоді в житті українських громад поза межами України” Марти Кузьмівич, Пласт (США). Зберегти нашу молоддь для дальшого збереження української ідентичності на поселеннях – це незвичайно важлива справа.

Ми є свідками, як відходять у засвіти люди похилого віку, але є відносно мало молодих людей, які повинні зберегти їхні надбання. Зрозуміло, кожна еміграція приречена на асиміляцію, це явище природне, але це не значить, що українська молодь має втратити свою ідентичність, занехати традиції і звичаї своїх батьків. Тому, поки не пізно, треба про це думати, знайти спосіб для заохоти нашої молоді до збереження надбань, здобутих дорогою ціною.

Хочеться вірити, що ці доповіді повинні увінчатися успіхом і зрозумінням українського уряду, який повинен уважно прислухатися до цих справ.

Богдан Кандюк,
Глен Спей, Н. Й.

Випишіть „СВОБОДУ”!

Ціни за передплату (в американських доларах):

	Рік	Півроку
Член УНСоюзу	45.00	30.00
Не член УНСоюзу	55.00	35.00

☐ Передплата включена ☐ Прошу надіслати мені рахунок

Прошу вислати „Свободу” на адресу:
(Print in English):

Name _____

Address: _____

City: _____ State: _____

Country: _____ Zip code: _____

Tel.: () _____

☐ Член УНСоюзу, _____ Відділ _____

Відділ передплати: (973) 292-9800, додатковий 3042

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Літня зустріч активу УНСоюзу

Учасники літньої зустрічі активу УНСоюзу в Дітроїті

ДІТРОЙТ, Миш. – Цьогорічна зустріч активу УНСоюзу відбулася 26 липня на оселі „Діброва”. Гарна погода сприяла присутнім весело і приємно провести час. У зустрічі взяли участь близько 50 осіб. Програма дня була різноманітна та добре складена: спершу неофіційна частина з чагуванням, потім офіційна, яку відкрив

голова Округи д-р Олександр Серафін. Він найперше зупинився на праці нашої Округи, а опісля подав деякі вістки про працю головної централі УНС.

Зокрема говорив про Союзівку, яка існує тепер як окрема корпорація. Багато дечого на Союзівці відновлено та поправлено з думкою привести житлові приміщен-

ня та розваги до сучасних вимог. Нова управа Союзівки старається зменшити дефіцит та заохотити громаду до відпочинку на Союзівці. Саме це бачимо з реклами у пресі УНСоюзу.

У дальшій частині програми О. Серафін попросив до слова гостя – Ярослава Дужого, який 16 разів відвідав Україну. Він є емерито-

ваним підприємцем, власником фірми в Україні, тому подав інформації, базовані на власному досвіді про людей, які працюють в його фірмі. Початки були важкі, однак невдовзі ситуація змінилася на краще. Тепер помітне в Україні покращення.

У Києві багато будинків і вулиць відновлено, включно з Хрещати-ком, люди краще одягнені, особливо жінки, помітно більше чемності, частіше люди на вулицях говорять українською мовою. Негативним фактом є, що при кермі України є люди проросійського спрямування, населення України зменшилося з 52 до 46 млн.

Я. Дужий разом з дружиною Олею є меценатами Кисво-Могилянської академії, де майже 90 відсотків студентів одержують дипломи з відзнаками і після закінчення навчання працюють в різних фірмах. За особливий вклад у розвиток академії Ярослав Дужий і його дружина були нагороджені медалею імені Петра Могили.

У дальшій частині програми Ніна Василькевич прочитала декілька своїх поезій. Віра Крива прочитала три свої вірші. Після зустрічі усі сфотографувалися.

З ініціативи Ірини Прийми при співучасті Ольги Марушак, Зені Серафін, Володимира Дигдала, Ярослава Дужого та інших зустріч закінчено співом українських пісень.

Зенон Василькевич

До уваги мистців!

Проект різдвяних карток УНСоюзу 2003–2004

Вже серпень – і час подумати про різдвяні картки. УНСоюз починає збирати твори українських мистців, які бажають брати участь у щорічному проєкті УНСоюзу різдвяних карток. Впродовж минулих років у цьому проєкті взяли участь понад 30 мистців. Для репродукції ми прийматимемо твори мистців з українською традиційною різдвяною тематикою. Попередніми роками мистці надсилали твори у різних жанрах і техніках – олія, акварелі, темпера, графічне мистецтво, батік, дереворити, керамічні кафлі та інші, і таким чином наша колекція була цікавою і різноманітною.

Видаючи різдвяні картки УНСоюз, має на меті популяризувати традиційне українське мистецтво та підтримати наших українських мистців. У цьому році знову УНСоюз плянує видати понад 120,000 карток, які розсилатиметься в Америці, Канаді і Україні. Увесь дохід з продажі різдвяних карток призначений на Фонд Відродження Союзівки і на допомогу Українській Народній Фундації, створеній УНСоюзом у 1992 році для сприяння харитативним, культурним і освітнім програмам в Америці, Канаді і Україні. Українська Народна Фундація має статус 501 (с) (3) і всі пожертви на Фундацію можна відтягати від податку.

Плянуючи наш цьогорічний проєкт різдвяних карток, ми радо вітатимемо усіх учасників. Просимо надсилати прозорки, фото або оригінальні твори, які надаються до репродукції, до Головної канцелярії УНС не пізніше, як 30 вересня 2003 року. З усіма запитаннями прошу звертатися до:

Оксани Тритяк, координатора особливих проєктів
UNA, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Tel.: (973) 292-9800, ext. 3071 або 1(800) 253-9862

СОЮЗІВКА КАЛЕНДАР ПОДІЙ

10-16 СЕРПНЯ

„Club Suzie-Q” Week.

10-23 СЕРПНЯ

Традиційна українська танцювальна група Роми Прийми Богачевської.

СУБОТА, 16 СЕРПНЯ

Вибір „Miss” Союзівки. ЗАБАВА, грає оркестра „ФАТА МОРГАНА”. Виставка мистецьких творів Козаків.

НЕДІЛЯ, 17 СЕРПНЯ – год. 2-га по пол.

Концерт української спадщини № 4, хор „Думка”.

СУБОТА, 23 СЕРПНЯ – год. 8-ма веч.

Святкування Дня Незалежності України. Виступ учнів танцювальних таборів Роми Прийми-Богачевської, і ЗАБАВА. Рапсодний народний ансамбль з України.

НЕДІЛЯ, 24 СЕРПНЯ – год. 2-га по пол.

Концерт української спадщини № 5 Рапсодний народний ансамбль з України.

25 СЕРПНЯ - 1 ВЕРЕСНЯ

Тиждень святкування Дня Праці.

30-31 СЕРПНЯ

Святкування Дня Праці – ЗАБАВИ, грають оркестри „ТЕМПО” і „ФАТА МОРГАНА”, концерт української спадщини - танцювальна група

з Канади.

8-11 ВЕРЕСНЯ

З’їзд колишніх студентів Регензбурзької гімназії.

12-14 ВЕРЕСНЯ

З’їзд КЛК. З’їзд Байройтської гімназії та мешканців табору Байройт.

18-21 ВЕРЕСНЯ

З’їзд колишніх студентів української Зальцбурзької гімназії.

26-28 ВЕРЕСНЯ

Рада – Курінь „Спартанки”.

28-30 ВЕРЕСНЯ

З’їзд Міттенвальдських шкіл.

17-19 ЖОВТНЯ

Крайовий Пластовий з’їзд.

31 ЖОВТНЯ-2 ЛИСТОПАДА

„Halloween ‘Weekend’” – Вечірка для молоді, та костюмова забава для всіх.

7-9 ЛИСТОПАДА

Пласт – Орликіяда.

15-16 ЛИСТОПАДА

УАКРада.

21-23 ЛИСТОПАДА

Наради Головного Уряду УНСоюзу.

Цей календар буде доповнюватися. Дати можуть мінятися.

СОЮЗІВКА • SOYUZIVKA

Ukrainian National Association Estate

Foodmore Road, Kerkonkson, New York 12446

Tel.: (518) 626-5641 • Fax: (518) 626-4638

www.soyuzivka.com • e-mail: sassy@aol.com

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Листи про історію і сучасність

Тижневик „Свобода“ вже закінчив цикл публікацій з приводу подій на Волині в 1943 році, а листи від наших читачів усе ще надходять, тому що ця тема для багатьох дуже болюча, пам'ятна. Надіслав розважливу і водночас емоційно сильну статтю „Хто повинен вибачитися?“ **Едвард Кухар** з Говелу, Н. Дж., у якій пригадує численні кривди, завдані поляками українцям на західних землях, і запитує: „Невже ж українці заходили на польські землі виконувати злочини, у яких їх звинувачено? Вони ж боронили своїх жінок, дітей і старших віком чоловіків“.

З Мінеаполісу, Мін., **о. Володимир Боровський** надіслав статтю про події 1938-40 років у Закарпатській Україні, зокрема про заснування в Хусті, стараннями Архiepіскопа Саватія Консисторії Української Православної Церкви, діяльне життя українських церковних громад, змагання хорів, працю шкіл і багатьох діячів в ділянці українства. До статті долучено копію світлин з зображенням церковних служителів того часу.

Галина Ковалишин з Норт-Порту, Фла., у статті „Християнізація Руси-України“ розповідає про історію хрищення Київської Руси, 1015-ліття якого відзначається 14 серпня.

Велику статтю „Гетьман України Іван Барабаш“ надіслав художник **Василь Барабаш** з Нью-Йорку. У своєму дослідженні він спирається на праці В. Антоновича, О. Апанович, М. Грушевського, ряду інших істориків. Автор статті вважає, що Україна на зазнала б трагедії приєднання до

Росії, коли б не загинув і був далі гетьманом Іван Барабаш.

Від **д-ра Осипа Мороза** з Кергонксону, Н.Й., надійшли копії листів і публікацій у періодиках, що стосуються його допомоги Україні.

Ірина Дибко-Филипчак з Нью-Йорку разом з книжкою Петра Сороки про Докію Гуменну надіслала схвальний відгук про „Свободу“, яка, на її думку, „є і буде в рівновазі з літературною творчістю Докії Гуменної“. Дякуємо!

Маємо також кілька листів з України. **Анатолій Сазанський** з Миргороду у добірці вісток інформує про видання збірки українських приказок і висловів про шкідливість пияцтва, про анахронічну наявність численних пам'ятників і назв на честь комуністичних діячів, а також про ...54-кілограмового сома, якого впіймали рибаки у річці Хорол.

Директор Інституту досліджень діаспори **Ігор Винниченко** з Києва повідомляє про підготування альманаху „Визначні постаті закордонного українства“ і запрошує долучитися до цього охочих. Адреса дирекції альманаху: а/с 126, Київ 01034 Ukraine.

Директор Інформаційно-видавничого центру „Християнська Україна“ **М. Довгалюк** з Києва запрошує читати нову всеукраїнську газету „Оранта“ в інтернеті: www.alfacomnet/-ixukr.

Сергій Брунь з Києва написав про участь міської організації українських націоналістів у Панатхиді в пам'ять Патріярха Володимира Романюка і вшануванні

пам'яті Олени Теліги в річницю її народження.

Христина Хедр з Вестфілду, Н. Дж., переслала копію опублікованого в українській газеті „Новий час“ листа завідувачі бібліотеки в селі Лівчиці Ірини Сагайдак з подякою за книжки, котрі подарувала Ірена Гаджера з Чикаго.

Михайло Феш з Арізони прислав вирізку з газети „Express“, у якій розповідається про погіршення з харчами в Україні. „Зайди і яничари розікрали зерно і вивезли, щоб доказувати перед світом, що ніякого геноциду в 1932-33 роках не було“, – пише він.

Кілька віршів політичного змісту надіслала з Охтирки **Катерина Квітчаста**, лавреат ряду міжнародних літературних конкурсів.

*Про себе вона пише:
Очі віршами забиті
В'ються строфи, чистять душу.
Все шукаю хвилюк слуху,
Щоб у слові захмеліти.
Захмеліти, заяріти –
І учадіти надовго,
Доки згасне дикий стогін
Того чаду в крилах вітру.*

Петро Вашик повідомляє з Чикаго, що студія „Заграва“ в Клівленді створює на замовлення документальні фільми, знімає музичні фільми. Телефон: (440) 885-2272.

Іван Лучечко з Джерзі Ситі, Н. Дж., переслав поезії Анни Дудич, яка пише вірші про Україну в Еспанії, до якої виїхала на заробітки. Анна Дудич мріє:

*Ожити знову і набратись сили
З води джерельної і голубих льонів.
Від матінки-землі й туманів сивих,
Від українських золотих хлібів.*

Храмове свято

Студент семінарії Мар'ян Нестор – майбутній священик УПЦ Київського патріярхату.

До Прикарпатського краю прибув я на запрошення студента Волинської духовної семінарії УПЦ КП Мар'яна Нестора та його рідних з села Ріп'яної Старосамбірського району Львівської області. Оглядаючи давні історичні пам'ятки в його рідному селі, ми побували в місцевих храмах св. Михайла і свв. Петра і Павла, настоятелем в яких є випускник Львівської духовної семінарії о. Ігор Дудик. Він став нашим головним екскурсоводом у святині.

Село Ріп'яна свої початки в документальних джерелах зазначає 1527 роком і з тих же джерел черпаємо відомості про перший храм Божий, який був тут дерев'яний, як і всі святині в прикарпатських селах. На жаль, та давня святиня не збереглася, а наприкінці XIX ст. в селі виріс новий храм з окремою дзвіницею.

Наступного дня ми вирушили до села Смерічки на храмовий празник свв. Апостолів Петра і Павла з усією родиною Мар'яна Нестора. Ідемо стежками через гори, з різних сторін, як весняні потічки, стікаються до святині ошатно одягнені жінки, батьки, молодь, діти. Біля храму – велике різнобарвне живе людське озеро, до якого вливаються оті живі потічки. Настоятель о. Ігор Дудик править Літургію. Чудово співає об'єднаний хор двох парафій. Більша частина вірних в храмі та біля нього – діти, молодь.

В той же день відбулось посвячення води біля храму. Вірні вітали одні одних зі святом, запрошували на святоточний обід. Мені було незвично, що незнайомі люди запрошують мене до своїх осель, щоб пригостити обідом. В хаті, куди я вперше переступив поріг, мене, волинця, широко вітали, пригощали і в спільній молитві та трапезі відчувалося вікове єднання брата з братом в святій нашій вірі.

Народна мудрість: добро примножує добро

Учасники зустрічі з дітьми потерпілих в час катастрофи на Скнулівському летовищі в липні 2002 роки. В центрі – Ірина Куровицька, Варка Бачинська, о. Богдан Смух.

Народна мудрість, що добро покликане примножувати добро, ще раз знайшла своє підтвердження в часі загоювання травм після трагедії на Скнулівському летовищі. Відразу зголосилися українці американської діаспори з повідомленням про збір коштів для допомоги постраждалим.

Кошти збирались через Союз Українок Америки і були передані дітям особисто головою цієї організації Іриною Куровицькою

та референткою суспільної опіки Варкою Бачинською.

Багато з людей, далеких від організованого громадського руху, завдяки цій благодійній акції довідались про існування Союзу Українок.

Дехто сприйняв допомогу, як поклик сумління, відчувши потребу теж творити добро. Саме так трапилось з Андрієм Загварським, студентом Української академії друкарства, який після катастрофи вже двічі перебував у лікарні.

Отримавши грошову допомогу від Союзу Українок Америки, він поділився отриманим з тими, кому ще гірше – з самотніми бабусями. Андрій виріс у християнській родині. Його батьки Ольга та Олександр вкладають у душі обох синів основи національної гідності, дбають про формування власної громадянської позиції у суспільстві.

Зірка Андрусь,
Львів

Володимир Рожко,
м. Луцьк

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Презентація книжки А. Гороховського „Віч-на-віч з Америкою“

ЧИКАГО. – 31 липня Генеральне консульство України влаштувало прийняття на честь презентації книжки журналіста, головного редактора чикагської україномовної газети „Час і події“ Анатолія Гороховського „Віч-на-віч з Америкою“. До дипломатичної установи були запрошені діячі науки, культури, поети, журналісти. Генеральний консул д-р Борис Базилевський, звертаючись до гостей, відзначив, що книга буде з інтересом зустрінута читачами, адже вона присвячена діаспорі, її людям, їхнім справам.

На прийнятті з короткими оглядами нового твору журналіста Анатолія Гороховського виступили історіограф українських лікарів і діаспори Павло Пундій, поетеса Ольга Попович, активний громадський діяч Борис Антонович та редактор української радіопрограми Марія Климчук.

380-сторінкова книжка відкривається вступною статтею Генерального консула України в Чикаго д-ра Бориса Базилевського. Далі подано розповіді про видатних людей української громади міста, якими гордиться діаспора.

Йдеться про професора Михайла Біду – відомого економіста, послугами якого користувалися президенти Америки. Окремий нарис присвячений Миколі Мішенкові, якого справедливо називають українським Едісоном, адже він є володарем 50 американських патентів на винаходи.

Чимало місця відведено в книзі розповідям про фінансових та громадських діячів, зокрема про президента банку „Певність“ Юліана Куляса, про президента українсько-американської кредитової спілки „Самопоміч“ Богдана Ватраля, голову Комітету споріднених міст Чикаго–Київ Марту Фаріон, колишнього сенатора стейтового парламенту Володимира Дудича.

В книзі вміщені інтерв'ю з українськими послами в Америці, а також розмови з усіма Генеральними консулами України в Чикаго, які перебували на цій посаді.

Зацікавлять читачів нариси про першого українського космонавта Леоніда Каденюка, про американську астронавтку українського походження Гайді Федоришин-Пайпер, а також розповіді про видатних українських вчених Івана Пулюя, який відкрив експромені, та Бориса Грабовського – сина відомого поета Павла Грабовського, якому належить честь створення електронного телебачення. В книжці багато місця відведено спорудженню біля Чикаго пам'ятника жертвам Великого голоду в Україні, зокрема розповідається про автора монумента київського скульптора Анатолія Куша.

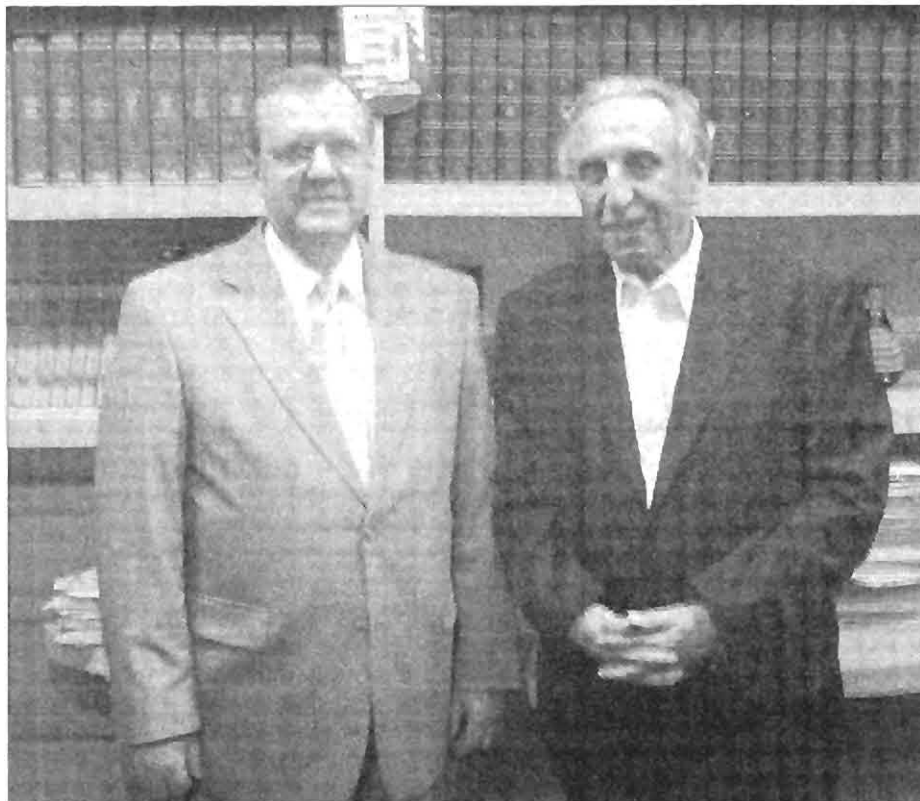
Під заголовком „Лікар від Бога“ в книзі надрукований документальний нарис про трускавецького лікаря Володимира Козявкіна, який впровадив у практику нову методу

лікування дітей, хворих на церебральний параліч, і вона дістала підтримку в дитячих лікувальних закладах багатьох країн світу. Доктор медичних наук, професор Козявкін відзначений найвищою нагородою країни, йому присвоєно почесне звання „Герой України“.

В розділі книги, присвяченому

жінці, матері, державній діячці, надруковані розповіді про дружину Вячеслава Черновала, поетесу Атену Пашко, та інтерв'ю з Тетяною Лисенко, яка впродовж пів року вчила американського дипломата Карлоса Паскуаля, посла США в Україні, розмовляти українською мовою. Книгу прикрашають понад сто світлин.

Олена Філіпчук

Під час презентації: Анатолій Гороховський (праворуч) і Генеральний консул України в Чикаго д-р Борис Базилевський.

ФОТОГРАФІЧНА ВИСТАВКА

Юрія Тритяка
51 фотографія

28-го серпня – 30 вересня 2003 р.

на

СОЮЗІВЦІ

Оселі Українського Народного Союзу
Kerhonkson, NY

Весь дохід призначений на Фонд Відродження Союзівки

ВІДЗНАЧЕННЯ РОКОВИН

„СВОБОДИ“ І THE UKRAINIAN WEEKLY

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

започатковує проєкт святкування річниць обидвох видань УНСоюзу
і оголошує КОНКУРС на кращий есей.

Термін подання конкурсних праць:

„СВОБОДА“ 110-та РІЧНИЦЯ ВЕРЕСЕНЬ 2003 р.
„УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖНЕВИК“ 70-та РІЧНИЦЯ ЖОВТЕНЬ 2003 р.

Запрошуємо взяти участь у цьому проєкті студентів коледжів і університетів. На нашу думку, є дуже важливим заохотити нашу молодь висловити свої погляди відносно впливу преси на їхню генерацію у минулому, сучасному і майбутньому. Батьків і учителів просимо підтримати цей проєкт, заохочуючи студентів до активної участі.

Наголовок есею:

„Який вплив матиме українська преса
на майбутність у нашій громаді?“

ПЕРША НАГОРОДА: 250 дол. Есей в українській мові
250 дол. Есей в англійській мові

ДРУГА НАГОРОДА: Вихідні дні (weekend) на СОЮЗІВЦІ

Правила для учасників:

- 300-500 слів машинопису на аркуші паперу 8 x 11 інчів.
– в українській або англійській мовах.
- На відворотній стороні статті треба подати:
– ім'я і прізвище, адресу, число телефону і електронної пошти (друком);
– назву школи в якій навчається студент і рік навчання;
– вік студента.
- Усі есеї мусять бути підтверджені поштовою печаткою не пізніше як 31 серпня 2003 р.

Вислати на адресу: Ukrainian National Association,
Attention: Oksana Trytjak
P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054
Tel.: (973) 292-9800 ext. 3071

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНИ

універсальне джерело знань про Україну!

Це унікальне видання англійською мовою збагатить будь-яку бібліотеку, як приватну, так і публічну.

Том 1 75.00 дол. (було 95 дол.)
Том 2 75.00 дол. (було 95 дол.)

За ДВА ТОМИ – 130.00 дол.

Ціни включають пересилку. Замовлення разом з чеком або грошовим переказом надсилати на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
P.O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Мешканці Нью-Джерсі підлягають 6%-му податку.

Творчий вечір Ігоря Качуровського

МЮНХЕН. – 23 липня в Українському Вільному Університеті (УВУ) відбувся творчий звіт письменника, перекладача, професора д-ра Ігоря Качуровського з нагоди 85-річчя від дня народження. Святковий вечір відкрив декан факультету україністики УВУ д-р Анатолій Погрібний.

Про своє життя і творчість звітнував І. Качуровський. Він розповів, що свою працю „Новеля як жанр“ писав не у кабінеті, а під деревом у далекій Аргентині, про те, що саме йому належить широко відомий термін „розстріляне відродження“, у варіанті „розстріляний ренесанс“.

Серед прозових творів Ігоря Качуровського відома на Заході, але ще не друкована в Україні діалогія „Шлях невідомого“ та „Дім над кручею“. Перу Ігоря Качуровського належать й інші не поєднані єдиною сюжетною лінією новели, повість «Залізний куркуль». Серед наукових праць ювіляра – „Строфіка“, „Фоніка“, „Нарис компаративної метрики“, докторська дисертація „Давні слов'янські вірування та їх зв'язок з індоіранськими віруваннями“, численні статті з історії літератури, вміщені, зокрема, в об'ємній книжці (близько 800 сторінок) „Променисті сільвети“ (2002).

І. Качуровський здійснив 650 перекладів з різних мов – еспан-

ської, німецької, італійської, польської, французької, португальської та ін. Зараз літератор працює над перекладом „Пісні про Ролянда“. Ще одна галузь науково-творчої діяльності Ігоря Качуровського – укладання хрестоматій (як от „Хрестоматія української релігійної літератури“), антологій, літературних збірників.

Чекають на видавців „Антологія українських сонетаріїв“, „Покоління Другої світової війни у літературі“, „Пародіяріум“ та „Дедикаторіум“. Ігор Качуровський має чималий творчий доробок нарисів, спогадів, дорожніх нотаток, фейлетонів та гуморесок. Він – автор книжок з кримінології та судової експертизи.

Серед широкого спектру наукових досліджень професора І. Качуровського є й економіка, зокрема його праця „Генеральна реконструкція українського села під більшовиками“.

Ігоря Качуровського привітали з ювілеєм відома перекладачка Маргарета Жердинівська, канцлер УВУ в Мюнхені д-р Микола Шафвал. Імпреду підсумував д-р Анатолій Погрібний, який побажав Ігореві Качуровському міцного здоров'я і нових творчих успіхів.

Віталій Жугай

Д-р Ігор Качуровський і д-р Мирослав Фіцак (зліва) в УВУ

ЯК ЗАХВОРИЮТЬ ТУТ ВАШІ ГОСТІ З УКРАЇНИ

Чи Ви будете відповідальні за них?

Чи Ви маєте забезпечення Вашого здоров'я, як Ви їдете в Україну?

КОРОТКО-ТРИВАЛЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ (СТРАХОВКА) ОХОРОНИТЬ ВАС ВІД МОЖЛИВОЇ ФІНАНСОВОЇ РУЇНИ.

По інформації тел.: (800) 673-5150 або
e-mail:lvstaruch@aol.com

Острозька академія чекає на книжки

В січні 2002 року згідно з рішенням Вченої ради Національного університету „Острозька академія“ при цьому навчальному закладі почав діяти Інститут досліджень української діаспори, директором якого призначено історика д-р Аллу Атаманенко, секретаря Світової ради Українського історичного товариства.

Діяльність інституту передбачає кілька напрямів, які поз'язані між собою. В першу чергу це створення і розбудова бібліотеки і архіву, які допомагали б студентам і дослідникам вивчати різні аспекти життя та діяльності українців за межами України. Крім того, вже розробляється навчальна програма і в 2003 році впроваджено окремий курс про діяльність українських наукових установ в діаспорі. Також передбачається видання наукових збірників і довідників, присвячених українській діаспорі.

Першим виданням інституту, у співпраці зі Світовою науковою радою СКУ, буде збірник праць про українські наукові установи в США, Канаді, Західній Європі і Австралії. Президія Світової наукової ради повністю підтримує діяльність Інституту досліджень української діаспори. Звертаємося до всіх українських організацій, редакцій українських часописів і українських видавництв в діаспорі з проханням надсилати їхні видання – книжки, журнали, часописи, бюлетені та інші матеріали. Окремі громадяни можуть допомогти в розбудові бібліотеки інституту і подарувати діяспорні українські видання.

При цій нагоді висловлюємо щирі подяку Українському музеєві в Клівленді і його директорів Андрієві Фединському за активну допомогу в розбудові бібліотеки інституту. Видання просимо вислати на адресу: Алла Атаманенко, вул. Семінарська, 2, Острозька академія, м. Острог, Рівненська область, 35800 Ukraine.

За президію Світової наукової ради СКУ:

Д-р Любомир Винар, д-р Ася
Гумецька, д-р Аркадій Жуков-
ський, о. д-р О. Кравченко,
д-р Осип Мартинюк

7 серпня 2003 р.

ГРОМАДСЬКИЙ КОМІТЕТ ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ ДВНАДЦЯТОЇ РІЧНИЦІ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Відзначає

ДВНАДЦЯТУ РІЧНИЦЮ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

в суботу, 23-го серпня 2003 року о год. 7-й вечора в УОКЦентрі
при 700 Cedar Road, Jenkintown, PA

ПРОГРАМА:

- Відкриття інж. Методій Борецький, голова Громадського комітету
- Національні гимни Леся Грабова, Олег Чмир і Дмитро Терлецький
- Акт проголошення незалежності Юля Ступінь
- Молитва ВПреоєв. Архієпископ Стефан Сорока, Митрополит у США
- Промова Д-р Роман Процик, Екзекутиєний • директор Фонду Катедр Українознавства
- Солісти Леся Грабова, Мирослав Скорик і Олег Чмир
- Деклямація Оксана Голубовська
- Танці Танцювальний ансамбль „Волошки“
- Хор Чоловічий хор „Прометей“
- Кінцева молитва ВПреоєв. Архієпископ Антон й

Акомпаньямент – Галина Мазурок-Рег; майстер церемонії – Іван Праско
Виставка Комітету Оборони Людських Прав „Шлях до перемоги: Філядельфія – Київ“

Вступ: 10 дол. для дорослих; 5 дол. для студентів; для молоді до 13 років вступ вільний

♦ ♦ ♦

В неділю, 24-го серпня 2003 р., о год. 12-й пол. на „Тризубівці“ при
County Line and Lower State Roads, Horsham, PA відбудеться

ФЕСТИВАЛЬ МОЛОДІ

ПРОГРАМА:

- Виступ солістів Юрій Мельничук, бандурист Юліан Китасти і сестри „Орос“
- Танці Танцювальні ансамблі „Волошки“ і „Юність“
- Хор Український баптистський чоловічий хор
- Музика Оркестри „Карпати“ і „Гармонія“
- Різне Мистецькі вироби, гри для дітей, харчі і напої
- Година 4:00 Футбольні змагання – УСО „Тризуб“ проти СУМ „Крилаті“

Вступ: 10.00 дол.; для дітей до 13 років вільний

♦ ♦ ♦

В п'ятницю, 22-го серпня 2003 року при вулицях 23-й і Бравн у Філядельфії і в суботу, 23-го серпня (після концерту) в УОКЦ при 700 Седар Ровд, Дженкінтаун ПА відбудуться: **ТАНЦЮВАЛЬНІ ЗАБАВИ**

Громадський комітет ввічливо запрошує українське громадянство, а зокрема нашу молодь, прийти на згадані імпредзи-відзначення.

КОМІТЕТ ДОПОМОГИ УКРАЇНІ – ВІДДІЛ ЦЕНТРАЛЬНОГО Н.ДЖ.

запрошує на концерт з нагоди

12-ої РІЧНИЦІ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

В програмі концерту:

Хор „ДУМКА“ з Нью-Йорку • Молодіжний танцювальний ансамбль „БАРВІНОК“,
Драматичний колектив „ГОМОНІТЬ ДІБРОВА“.

Дальші інформації: Михайло Шульга (908) 534-6683 • Дам'ян Геча (908) 755-8156 • о. Іван Лишик (908) 253-0410

Концерт відбудеться

в неділю
24 серпня 2003 р.,
4-та год.

в Українському
Культурному Центрі
135 Davidson Ave.,
Somerset, NJ

Після концерту почастинок

Боролися за визволення українського народу

До 90-річчя Українських Січових Стрільців

Однією з легенд українського народу є Українські Січові Стрільці (УСС), які з дивовижною мужністю, героїзмом і завзятістю боролися за свою незалежну державу. Західня Україна після поділу Польщі в 1772 році дісталася під володіння Австрії в стані повної економічної й куль-

гулака-Артемівського, Боровицького, Гребінки, Григорія Квітки-Основ'яненка, а потім Михайла Драгоманова та інших. Та наймогутніше піднімається духовість народу під впливом творчості Тараса Шевченка. Було засновано декілька наукових закладів, постали громадсько-освітні і політичні організації, які сприяли національному пробудженню.

На Покутті 5 травня 1900 року д-р Кирило Трильовський заснував гімнастично-пожежне товариство „Січ”, спрямоване на патріотично-військове виховання молоді. „Січ” вже у 1913 році мала понад 1000 осередків. В березні 1913 року д-р Володимир Старосольський заснував Товариство січових стрільців і ці українські організації встали в обороні прав свого народу.

Надзвичайно великою подією був перший виступ Січових Стрільців під час всенародного зриву 28 червня 1914 року, коли

загинув в Сараєві австрійський престолонаслідник Франц-Фердинанд і його смерть стала іскрою, що запалила Першу світову війну. 2 серпня постає Головна українська рада (ГУР) і Українська бойова управа (УБУ), які 6 серпня видають спільний маніфест до всього українського народу зі закликом до бою за волю України.

Президію ГУР очолив д-р Кость Левицький, який одночасно був головою УБУ. Визначні поети і композитори творили для національних визвольних змагань безсмертні січові марші, пісні і музику, яка поривала молодь до бою за свої права і державу. Зроджувалися стрілецькі секції УСС, постав генеральний штаб і військові одиниці під фаховим проводом. Видано перший підручник в українській мові „Польова служба”. Союз Визволення України (СВУ), який постав

напередодні Першої світової війни, широко розгорнув усвідомлюючу діяльність серед народу.

До УСС приєдналися тисячі юнаків і серед них сотник Т. Рожанковський, Михайло Галушчинський, Іван Андрухів, Никифор Гірняк та інші.

3 вересня 1914 р. о. О. Нижанковський прийняв військову присягу від 2500 стрільців. Юні воїки перейшли військовий вишкіл під командою сотника Никифора Гірняка і взяли участь в боях на фронті, де виявили непересічну мужність і героїзм. В бою від 29 квітня до 2 травня 1915 року на горі Маківці вони виявили безмежний патріотизм в боротьбі з ворогом, який століттями поневолював наш народ. Мужньо боролися УСС, форсуючи Дністер і Золоту Липу 9 серпня під командою отамана Гриця Косака. Важкі бої сточили УСС над Стрипою, біля села Семиковець 1-3 листопада. Один із більших боїв УСС вели на горі Лисоня, 2-4 вересня. Це був найкривавіший бій в історії УСС.

Зиму з 1915 на 1916 р. великі частини УСС перебували у Сонові, де готувалися до нових дій. В 1917 р. УСС пережили велику радість в днях створення Української Центральної Ради в Києві. Але треба було під командою М.Тарнавського йти на фронт, обороняти УЦРаду від ворожих військ. 9 лютого 1918 р. в Бересті центральні держави підписали мир з Україною.

1 листопада 1918 р. у Львові було покликано Український генеральний військовий комісарят, який очолив Д. Вітовський. Комітет підготував Листопадовий зрив, в якому сили УСС відіграли провідну роль. Створилася УГА, а УСС було перейменовано на Першу бригаду УСС. Розгорілися бої проти польського війська, московських більшовиків та армії Денікіна в поході на золотоверхий Київ.

Виснажені військові частини опинилися в „чотирикутнику смерті” і вимушені були підписати перемир'я з більшовиками. Частина Бригади УСС включилася у склад армії генерала Омеляновича-Павленка. Вирішальний бій перевів курень УСС 30 квітня в околицях міста Махнівці, де не лише розгромив війська генерала Ромера, але і його із штабом забрав в полон.

Доборобги приєднався полковник Євген Коновалець, який очолив Київських Січових Стрільців. Але події були не на користь Україні. Воїки армії УНР були позбавлені волі у польських таборках. Серед них мало залишилися живими після голоду і тюремної пошести.

Ми з гордістю відзначаємо 90-річчя УСС, яких вороги боялися навіть після смерті, їхні могили розвалювали. Вічна слава українським героям, що боролися за визволення власного народу з неволі.

Ніхто і нічим неспроможний згасити того духу, того вогню, ніхто не спроможний зламати тієї волі, яка є міцнішою від земного життя.

Ярослав Стех

**Ніхто і нічим
неспроможний згасити
того духу, того вогню,
ніхто не спроможний
зламати тієї волі,
яка є міцнішою
від земного життя**

турної руїни. Не було шкіл, не було і належної національної свідомості, національної провідної еліти. Але постали певні національні зрушення під впливом творів Івана Котляревського, Петра

АероСвіт – ЗОЛОТІ ВОРОТА В УКРАЇНУ

**Великі знижки
з 17 серпня!**

**Тільки АероСвіт
Українські Авіалінії
пропонують безпосадкові
рейси літаками Boeing 767
Нью-Йорк – Київ,
Київ – Нью-Йорк**

**А також через Київ в
Одесу
Дніпропетровськ
Львів
Івано-Франківськ
Сімферопіль
Донецьк
Запоріжжя
Тель-Авів
Софію**

**1.888.661.1620
1.212.661.1620
sales@aerosvit.us
або звертайтеся у Вашу агенцію**

**Вантажні перевезення
1.718.376.1023
express@aerosvitcargo.com**

www.aerosvit.com

Акції Союзу Українок...

(Закінчення зі стор. 13)

до жіночого світу. В комітеті „Рятунок Україні” Мілена Рудницька стала першою заступницею голови та референткою зі закордонної програми. Допомогові акції були б можливі лише за умови, що советський уряд дав свою згоду на перевезення харчів кораблями й залізницями та роздавання їх під міжнародньою контролею. Але більшовики заперечували сам факт голоду.

18 січня 1934 р. в листі від Українського Жіночого Союзу з Праги повідомлялося, що місцевий комітет допомоги голодним на Україні намагається домогтися міжнародної комісії, яка була б введена на Україну для переведення масової допомоги. Організатори допомоги Україні намагалися спиратися на участь чужинців і радили вислати гроші на приватні адреси, зокрема

на адреси видатних українських діячів і вчених, учителів, які саме просять про допомогу. Гроші можна було вислати на Торгсін (советська агенція торгівлі з чужинцями). Люди з України з огляду на репресії проти них з боку советської влади за підтримку з-за кордону просили не вислати посилок.

19 січня 1934 р. прийшов лист від Європейського Об'єднання українських організацій на чужині – відповідь на запити СУА, хто займається справами допомоги Україні. У листі повідомлялося, що з СРСР були повернені посилки в Німеччину з написом: „Нагодуйте ваших голодних, у нас хліба досить”.

Міжнародний Червоний Хрест згодився на посередництво у справі Голоду. 30 січня комітет звернувся з цього питання до ряду церковних інституцій і харитативних організацій. З Американського Червоного Хреста повідомили, що працюють лише в межах своєї держави. Радили також пересилати посилки

приватним особам через російські фірми з інструкціями з Америки для фірм, щоб закупили продукти і доставили до адресатів. 8 березня 1934 року прийшла відповідь від Пресвітеріянської Церкви в Америці, що вони вже працюють з подібними групами потребуючих і не шукають нових груп.

30 січня 1934 р. Міжнародний Червоний Хрест з Женеви повідомив, що СРСР не є членом Ліги Націй, тому немає надії послати в Україну будь-яку поміч і не можна сподіватися жодної допомоги від Міжнародного Червоного Хреста. Тим більше, що більшовики не визнають, що є Голод.

10 травня 1934 р. Комітет негайної допомоги голодуючій Україні враз з Дорадчим вирішив вислати гроші так, як радили крайові організації Європи і України, тобто на адреси, одержані від Союзу Українок з Праги, які почала Зеновія Мірна. В архіві є посвідки про одержання грошей з Новгороду-Волинського, Києва,

Донбасу, Сумів, Умані, Кривого Рогу, Дніпропетровська і від Кобаснюк-агенції, яка пересилала гроші. В архіві є багато листів подяки і прозьб на посилки та описи трагічних переживань.

Комітет негайної допомоги голодуючій Україні проводив збірки під церквами і через виграшки. Дехто прислав від себе датки або зібрані гроші. На льотерію було передане бронзове обличчя жінки від мистця О. Архипенка, пухову ковдру, шовком обшиту, вишиваний обрус, різьблену скриньку і ляльку у вишитім одязі.

У 1935 році Конвенція СУА ухвалила й далі вислати гроші потребуючим в Україні аж до вичерпання зібраних на цю ціль коштів. Перестали вислати тоді, коли гроші перестали доходити до адресатів, а пересилкові агенції не повертали грошей. Більшевики вислані гроші конфіскували, а ті, кому вони призначалися, були репресовані.

Таким чином, з наведеного можна зробити висновок, що Союз Українок Америки у роки Великого голоду в Україні займав активну позицію і намагався привернути увагу урядових кіл до цієї трагедії, а також подати голодуючим конкретну допомогу. На жаль, за умов того часу відвернути трагедію не було можливості і ми тепер схиляємо голови у жалобі в пам'ять про мільйони безневинно замучених голодом людей.

Ірина Куровицька,
голова Союзу Українок Америки

14 вересня: концерт на честь України

НЬО-ЙОРК. – У неділю, 14 вересня, величавим концертом буде відзначено 12-ту річницю незалежності України. Святкування відбудеться в залі „Fashion Institute of Technology” при 27-й вулиці і 7-й евеню. Початок о год. 2:30 по полудні. Співорганізатори святкувань – Комітет об'єднаних американсько-українських організацій Нью-Йорку і Українська драматична студія у Нью-Йорку – закликають українців великого Нью-Йорку об'єднатись, щоб спільно відсвяткувати високою ціною здобуту українську незалежність. Режисер програми – народний артист України Іван Бернацький ретельно працює над цікавим і своєрідним, високо-мистецьким сценарієм, щоб свято було дійсно духовно піднесеним і пам'ятним.

У програмі виступлять хор „Думка” (диригент Василь Гречинський), танцювальний ансамбль „Сизокрили” під керівництвом Роми Прийми-Богачевської, відомий піаніст Володимир Винницький, вокалісти Любов Щипчик, Анна Бачинська, Роман Цимбала, скрипаль Адріан Британ, артисти Української драматичної студії у Нью-Йорку (мистецький керівник Іван Бернацький), Володимир Курило, Людмила Грабовська, Марія Немилівська, Наталія Гузь, Ліда Ядлось, Христя Шупер, Степан Біланюк, Андрій Кмета і наймолодші виконавці Гануся Грабовська і Дмитро Грицковян. Телефон для довідок: (917) 861-1574, електронна пошта: vkurylo@aol.com.

Володимир Курило,
голова Комітету об'єднаних американсько-українських організацій

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ, ІНК.

**ЯКИМ СПОСОБОМ МОЖНА ЗБІЛЬШИТИ
СУМУ МОЄЇ ІСНУЮЧОЇ ГРАМОТИ В
УНСОЮЗІ?
ПРИДБАЙТЕ ДОДАТКОВЕ ДОМОВЛЕННЯ**

ВІК 0 – 90 ОТРИМАЄТЕ 4% ЗНИЖКУ **ГАРАНТІЯ ВИДАННЯ**

Важливість пропозиції від 1 червня 2003 р. – 30 вересня 2003 р.

Issue Age	Per \$1,000	Issue Age	Per \$1,000
40	**230.40	60	443.52
41	239.04	61	456.00
42	247.68	62	469.44
43	256.32	63	483.84
44	264.96	64	497.28
45	274.56	65	511.68
46	284.16	66	525.12
47	293.76	67	539.52
48	303.36	68	552.96
49	313.92	69	567.36
50	324.48	70	581.76
51	335.04	71	597.12
52	346.56	72	611.52
53	358.08	73	625.92
54	369.60	74	640.32
55	381.12	75	654.72
56	392.64	76	668.16
57	405.12	77	681.60
58	417.60	78	695.04
59	430.08	79	708.48

В СПРАВІ ІНШИХ РОКІВ ПРОСИМО ТЕЛЕФОНУВАТИ ДО УНС

* Придбайте додаткове забезпечення до Ваших існуючих грамот, а це на забезпечення на ціле життя (Whole Life), забезпечення з вкладками платними впродовж 20 років (P20) або забезпечення з вкладками платними до 65-го року життя (P65)

Приєднайтеся до тисячів задоволених членів УНСоюзу.

Ми не відкинемо Ваше додаткове забезпечення!

Збільшіть Вашу номінальну суму існуючого забезпечення
1,000 дол. – 5,000 дол.

Просимо виповнити запитник поданий
внизу і вислати до Головної Канцелярії УНСоюзу.

* З цієї пропозиції не можуть користати власники грамот термінових, вивінувальних і Універсального забезпечення.

Name	_____
Address	_____
_____	_____
Phone	_____
E-Mail	_____

UKRAINIAN NATIONAL ASSN. INC.
2200 Route 10, P.O. Box 280
Parsippany, NJ 07054

Phone (800) 253-9862

Fax (973) 292-0900

E-Mail: UNA@UNAMEMBER.COM

Policy № _____ Current Age _____

SS № _____

Amount applying for \$ _____

Amount enclosed with application \$ _____

Симиренки – родина благодійників

Родинне гніздо славетної родини Симиренків – Платонів хутір між Млієвом і Городищем, на Черкащині. На хуторі стояли будинки родини Симиренків, росли рідкісні декоративні дерева, які збереглися і донині. Тепер тут розміщений Інститут садівництва, музей, родинна церква Симиренків, відновлена 22 серпня 2000 року. У 12 км від Городища жила родина Хропалів, родичів Симиренків. Нині на Хропалевому хуторі лишився величезний каскад ставочків площею 5 га. На Яхновому хуторі жила велика родина Яхненків.

В історії України немає аналога такої родини, проте Яхненки, Симиренки, Хропалі в історичній пам'яті і в свідомості нашого суспільства ще не посідають того місця, яке їм заслужено належить. Вони заснували фірму „Брати Яхненко і Симиренко”, яка в 1843 році спорудила першу в Україні і взагалі в Російській імперії механічну пісково-рафінадну цукроварню, 1848 року – таку ж Городищенську цукроварню біля Млієва, а в 1846 році – машинобудівний завод у Млієві, Мліївські цукроварню і рафінадний завод – 1848 року. Праця розумних, кмітливих людей, практичних і здатних до комерції, давала добрі результати.

У голодний 1830 рік упродовж кількох місяців вони годували близько 10 тисяч бідних селян. Усі голодні приходили на Яхнову греблю, де їм видавали борошно з млинів. 1840 року в Виноградському Ірдинському монастирі було зведено теплу дерев'яну церкву Святої Трійці з пожертв, левову частку котрих становили кошти, виділені Кіндратом Яхненком. Він фінансував будівництво 1851 року кам'яної однопрестольної церкви Успіння Божої Матері.

1858 року була побудована дерев'яна церква при цукроварні в ім'я св. Стефана, а також збудовано дім для священослужителів та училище для дітей працівників заводу. Крім величної семиповерхової будівлі пісково-рафінадної цукроварні, підприємці спорудили промислове містечко – 150 будинків для службовців, кожен із присадибною ділянкою і садом.

У містечку були крамниці, де всі товари продавались за помірними цінами. При заводі була побудована лікарня на 100 ліжок, школа із шести класів, театр, бібліотека, лазня. Завод і містечко мали газове освітлення, в містечку був водогін.

Брати Яхненки і Симиренко під час кримської компанії пожертвували 10 тисяч рублів на потерпілих

вояків. Вони допомагали всім бідним, які зверталися до них.

Старші сини Федора Симиренка – Платон і Василь – здобули прекрасну освіту, стали висококваліфікованими спеціалістами. За своє 43-річне життя Платон Симиренко побудував потужну промислову імперію. Виробництво самих тільки мліївських підприємств фірми вдвічі перевищувало суму промислового виробництва в Києві. У багатьох випадках підприємці повністю або частково оплачували час хвороби своїм робітникам.

Припинили існування мліївські підприємства Яхненків-Симиренків тільки у 1887 році, коли скінчилася оренда на землю, на якій вони були розташовані, а власники землі відмовились поновити оренду.

Яхненки-Симиренки здійснили революцію в технології цукроварства в Російській імперії, запровадивши парові двигуни, а також соціальну революцію, створивши на тлі доволішньої кріпаччини надзвичайно сприятливі умови праці та побуту для робітників фірми.

Платон Симиренко побудував у Млієві перший в Україні машинобудівний завод та перший такого рівня завод в Російській імперії і почав виробництво вітчизняного устаткування для цукроварень та сільськогосподарських машин удосконаленої конструкції. Він започаткував на мліївських підприємствах програму вишколу майстрів та механіків-практиків, що забезпечувало вітчизняних підприємців власними професійними технічними кадрами. Він побудував перші

металеві пароплави і започаткував сучасне пароплавання на Дніпрі. Крім пароплавів „Українець” і „Святослав”, фірма мала також баржі та баркаси.

Платон Симиренко заклав у Млієві унікальний дендропарк та, згодом, славетні сади, оранжереї і розсадник, вивів загальновідомий сорт ренет Симиренка. Він сприяв виходу в світ Шевченкового „Кобзаря”, вивів у люди тисячі селянських дітей зі шкіл, заснованих при мліївських підприємствах. Серед них були Парафіяльне училище, яке відвідав Т. Шевченко, недільна школа для дорослих і Технічне училище.

Передбачалось поставити це училище на рівень, з якого випускники могли б вступати безпосередньо до Київського політехнічного інституту, дозвіл на відкриття якого вже було одержано.

Платон Симиренко сприяв виданню „Букваря”, що його Тарас Шевченко підготував для заводських шкіл. Симиренко безкоштовно поширював „Кобзар” серед селян, робітників та службовців цукроварень Київщини, плянував разом із Шевченком видати для сільських шкіл підручники з різних дисциплін, а поміж ними з історії України, але смерть обох не дозволила здійснити важливий задум.

На Платоновому хуторі жили чи були Павло Чубинський, Кость Михальчук, Олександр і Федір Кістяківські, Гулак-Артемівський, Дмитро М. Григорович-Барський, чільні громадівці, народники, організатори та керівники Чигиринсько-

го повстання та багато інших славних синів і дочок краю.

Фірма занепадала через нещасливий збіг обставин – загально-російську кризу 1860-их років, хвороби і смерть обох поколінь керівників торгового дому „Брати Яхненки і Симиренко”. Але добра слава про їхні справи, особливо про благодійництво, жила ще дуже довго, продовжувала, підтримувалася співробітниками, шанувальниками і друзями.

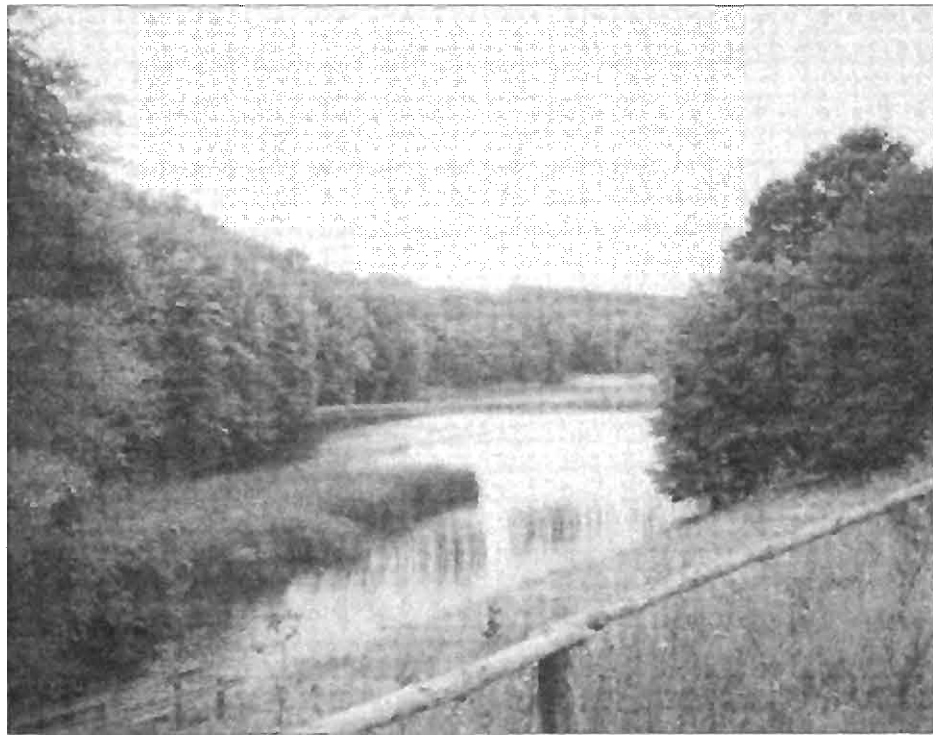
Але навіть у 1885 році, коли заводи Яхненків-Симиренків фактично агонізували в економічному відношенні, побутове життя робітників продовжувало залишатися одним з кращих в Україні. Одружені робітники механічного заводу мали окремі квартири, а неодружених поселяли в казармах. У святкові дні і нічна праця оплачувалися подвійно, а у святкові дні був скорочений робочий час.

Син Степана Яхненка – Семен – після смерті батька оселився в Одесі. Він був останнім із міських голів дореформеної Одеської думи в період з 1860 по 1863 рік. З його ініціативи місто збагатилось мостовими, школами, було проведено освітлення. Семен Яхненко був засновником Товариства одесько-дністровського водопроводу, особливого для загальної початкової народної освіти в Одесі. Взагалі, Яхненко працював для загального добра і навіть відмовився на користь службовців від платні міського голови.

Одним з найбільших меценатів культури України був Василь Симиренко, серед українського громадянства відомий як „Великий Хорс”. Протягом багатьох років Василь Симиренко подавав матеріальну допомогу українському гуртку в Київській семінарії, що допомогло студентам утримувати конспіративну квартиру, бібліотеку, поширювати українські книжки серед селянства та організовувати з'їзди колишніх студентів. Він брав участь в етнографічних експедиціях Павла Чубинського, фінансував галицькі інституції і журнал „Правда”, впродовж 40 років передавав регулярно одну десяту своїх прибутків на українські культурні цілі, підтримував фінансово М. Драгоманова, М. Коцюбинського, пожертвував 100 тис. крб. для НТШ. Весь свій маєток (близько 10 млн. крб.) записав В. Симиренко на українські цілі, але воєнні події і революція перешкодили реалізувати цю фундацію.

Симиренки зробили дуже багато для економічного і культурного процвітання краю.

Тетяна Курінна,
вчителька історії
с. Мліїв, Черкаської обл.

Мальовний краєвид Хропалєвого хутора – частини мліївської садиби Симиренків.

Фото: Тетяна Симиренко, 1993 р. (з архіву „Свободи”)

16 жовтня: майстерня про голодомор для вчителів середніх шкіл Нью-Джерзі

Третя з черги майстерня про голодомор відбудеться в Райдер-університеті у Лоренсвилі, Н. Дж., 16 жовтня 2003 року. Майстерня призначена для учителів середніх шкіл Нью-Джерзі. Зголошення учителів мають йти через їхні школи. У справі програми майстерні Центрові досліджень голокосту і геноциду при університеті допомагає порадами д-р Лариса Онишкевич, голова НТШ в Америці, та Іван Гафткович від української громади Трентону. Перед майстернею, у середу, 15 жовтня, в год. 7:30 веч., в цьому ж університеті відбудеться доповідь про голодомор. Вступ на цю програму буде відкритий всім.

AEROSVIT CARGO
UKRAINIAN AIRLINE

Генеральний агент по відправці вантажів в Україну

ВІДПРАВКА ВАНТАЖІВ на БОІНГАХ-767
вівторки, четверги, п'ятниці і неділі по маршруту
НЬЮ-ЙОРК – КИЇВ – НЬЮ-ЙОРК
ПРЯМІ РЕЙСИ в УКРАЇНУ

Ми доручимо вантажі в Україну за 10 годин у Києві та далі до Дніпропетровська, Одеси, Львова, Харкова, Донецька

AeroSvit Cargo
Відправа вантажів

2307 Coney Island Ave., Brooklyn, NY 11223
(718) 376-1023 • Fax: (718) 376-1073
www.aerosvitcargo.com

Надаємо допомогу в переході через митницю

ВИСИЛАСМО вантажі до Москви,
Тель-Авіва, Тбілісі, Єревану, Баку, Риги,
Вільнюса, Талліна без ускладнень.

МОВА ПРО МОВУ

Що сьогодні стоїть за церковно-слов'янською?

В тижневику „Свобода”, ч. 22, 30 травня, була надрукована стаття Сергія Савченка: „Чи потрібна нам церковно-слов'янська мова”?

„Церковно-слов'янська мова, – пише автор – це мова Богослужбов... Як мова Божественної Літургії є не просто мовою в звичайному сенсі, а ключем до розуміння глибини літургійного життя... символики Богослужіння”... І далі стверджує: „...Церкви, що перейшли на українську мову Богослужіння, мають великі проблеми передусім з перекладом”...

Мені вже почався 82-ий рік життя, я хрещений в Українській Автокефальній Православній Церкві, відроджений в 1921 році у святій Софії міста Києва. Мій батько був священником УАПЦ, учасником соборів УАПЦ 1921 і 1927 років, в роки українізації українизував парафії в Шевченківському краї, Київщині, Черкащині й Єлисаветградщині, і якраз рідною народною мовою Церква пригорала всі верстви вірних.

З історії людства відомо, що до народження Христа кожний народ молився своєю рідною мовою. Наш нарід до 988 року молився до Дажбога своєю мовою. Приймаючи християнську віру, в церквах молилися грецькою мовою, яка була незрозуміла, і святі Кирило та Методій –

вчителі слов'янські переклали церковні тексти на мову старослов'янську, яка також була малозрозуміла. Врешті латинська, грецька і старослов'янська мови, через цю незрозумілість, стали мертвими і їх замінила жива мова кожного народу.

Чи час сьогодні обстоювати церковно-слов'янську, коли наша рідна українська мова продовжує зазнавати приниження та утисків?

Російсько-московська Церква, яка понад 300 років пригноблювала український народ, асимілювала, називаючи нашу мову мужицькою, не гідною, щоб на ній молитися, вживала лише старослов'янську. Всі наші вцілілі храми – Київсько-Печерська і Почаївська лаври, Кирилівська Церква, ці наші найбільші святині, залишаються засобами духовного поневолення нашого народу.

Дехто з прихильників церковно-слов'янської мови в Літургії посиляється на авторитет відомого мовознавця професора Івана Огієнка – Митрополита Іларіона. Він у листі до Митрополита Андрея Шептицького (14 листопада 1941 року) писав: „Запровадження Служб Божих живою українською мовою викликає неспокій та вимагає величезної праці для його заспокоєння... Ось тому ще 12 листопада 1940 року я

наказав був, по глибокій надумі, гарячій молитві та повному пості: по всій моїй єпархії Служби Божі правити по-староукраїнському (цебто церковно-слов'янською мовою) з українською вимовою...”. Але це рішення було зумовлене тодішньою конкретною ситуацією, і Митрополит Іларіон не міг передбачити, що чекає нашу культуру і мову після війни. По-друге, не всі думки проф. Огієнка і не всі його наукові погляди витримали випробування часом.

Інша річ – незадовільна якість перекладів церковних текстів на українську мову. Тут С. Савченко має рацію. Особливо в 1939–1950 роках перекладами займалися особи, не обізнані з життям Церкви, без знання грецької, латинської, арабської, болгарської і старослов'янської мови.

Єпископи, священники, диригенти та дяки перекладали тексти на власний розсуд і смак. В „Требнику”, який видала Консисторія Українсько-Греко-Православної Церкви в Канаді, перекладу Митрополита Іларіона, є багато помилок і нецерковних слів. Тим, хто хоче мати втіху з добрих перекладів, раджу взяти до рук церковні тексти початку 20-их років ХХ ст., перекладені такими знавцями богослов'я, історії Церков

світу, з української, грецької, латинської, єврейської, старослов'янської та інших мов, як Митрополит Василь Липківський, Архієпископ Нестор Шараївський, Архієпископ Олександр Ярещенко, академік Агатангел Кримський, академік Сергій Єфремов та інші. За три роки так званої відлиги (1921–1925) УАПЦ зросла, зміцніла й стала великою силою та авторитетом завдяки цим високоосвіченим перекладам.

На закінчення мого відгуку закликаю читачів не перейматися тим, що церковно-слов'янська мова зникає, бо насправді вона домінує майже по всій Україні в наших рідних храмах, загарбаних Московською Православною Церквою, особливо на Волині, Закарпатті та на Лівобережній і Південній Україні. І це, як не крути, не належить до галузі естетики. Коли в наших різних українських православних церквах лунає наша батьківська українська мова, яка є старша за церковно-слов'янську, вона своєю красою та милозвучністю зміцнює підвалини української культури та релігійності. Той нарід – сильний, який шанує свою рідну мову і нікому не дозволяє припинювати її.

Валентин Кохно,
голова Братства ім. Митрополита
Василя Липківського,
Норт-Порт, Флориди

І розвивати, і берегти

Проблема, заторкнена у статті Сергія Савченка „Чи потрібна нам церковно-слов'янська мова?”, давно лежить у мене на серці, тому наважуюся забрати слово в її обговоренні – тим більше, що один дуже, на мою думку, важливий бік справи – музичний – майже зовсім обійдено увагою в цій статті.

Все ж, насамперед, чи взагалі варто ставити питання „або-або” – або зберігати вірність церковно-слов'янській спадщині, або дбати про відродження української культури і мови? Гадаю, що ні. Одне не виключає другого. Відродження українства і дбайливе ставлення до цінностей минулих століть – це дві сторони одного процесу. Так само непродуктивно протиставляти інформативну та естетичну функції церковної мови. Знов таки, одна не виключає іншої. Погорда щодо „народної мови” не має під собою підстав. Наша культура в цілому дуже давня, й обидві її мови – „народна” і церковно-слов'янська – сягають вглиб сторіч. Обидва можна висловити найглибші почуття. Однак, переклади далеко не завжди сприяють цьому, хоч, як слушно зауважує редакційний коментар до статті С. Савченка, їх можна дедалі вдосконалювати, наближати до сакрального рівня. Донедавна в таких перекладах не було потреби, бо в Церкві панувала високої класи сакральна мова – церковно-слов'янська. Навіть ті, що не розуміли її, як от Володимирові посли, визнали відправи „такими прекрасними, що годі було сказати, чи ми ще на землі, чи вже у небі”.

Красу нашого обряду і церковних співів високо цінять чужинці. Одним з багатьох прикладів є Візантійський хор Антоновича в голяндському місті Утрехті, в якому співають самі чужинці. Коли одна дієче-

зія візантійського обряду хотіла повністю перейти на англійську мову і попросила дозволу у Папи Івана Павла II, то він відмовив, сказавши, що сам любить цей прекрасний обряд і що треба славити Бога в тому обряді, в якому людина народилася. Знаю ще таку історію. Коли група монахів-студитів в літаку почала співати церковні відправи, до неї підсів не-монах і став співати з ними. Присутні журналісти запитали його, чи він українець, що так добре знає ці відправи? Ні. Като-

лик? Ні. Християнин? Ні. „Я юдей, рабин, а ці відправи знаю, бо монахи-студити врятували моє життя під час війни, і відтоді я пропадаю за цими співами – такі вони прекрасні”.

Тепер про головне. В церковно-слов'янській мові слово, як правило, має іншу кількість складів, ніж у сучасній українській: благословен – благословенний, у вишніх – на висотах, плотію уснув – тілом уснувши. І т. д. За тисячу років панування в нашій Службі Божій церковно-слов'янської мови з нею органічно пов'язалися чудові церковні співи, і далеко не завжди вдається успішно пристосувати ці сакральні мелодії до

сучасних українських слів чи до будь-якої іншої мови. Неможливо зберегти красу мелодії, якщо поспіхом, без глибокого знання і такого ж глибокого відчуття мови перекласти на сучасну українську ці тексти: „За всіх молишся, Благая, прибігаючих со вірою...”, „Днесь вселенная радується...”, „Плотію уснув, яко мертв...”. Коли цього року на Воскресній Утрени отець з України дуже гарним голосом заспівав „Плотію уснув” сучасною українською мовою, мені стало сумно.

Емілія Гарасимчук,
Джерзі-Ситі, Н. Дж

Коментар:

Погляди обох авторів щодо відіграної в нашій культурній історії ролі церковно-слов'янської мови і її дальшої долі заслуговують на повагу. Годі заперечити Валентинові Кохну у тому, що ця мова, зробивши своє, відійшла як цілісна система. Користуватися сьогодні нею в повному обсязі Служби Божої – означає залишати сакральні тексти незрозумілими для парафіян, а також чинити перешкоду в утвердженні в Церкві сучасної української мови, що й роблять тепер в Україні промосковські священники так званої Української Православної Церкви Митрополита Володимира Сабодана.

Водночас віддаємо належне діалектичному підходу до цієї складної та неоднозначної проблеми Емілії Гарасимчук, яка не вбачає ніякої суперечності між збереженням церковно-слов'янської і утвердженням сучасної української літературної мови. Певна річ, йдеться не про самоцільне законсервування віджилої і справді малозрозумілої церковно-слов'янської лексики, а тільки про ті її справжні перли, котрі роблять мову Церкви багатшою, кольоритнішою, емоційнішою. Відомо, як до цієї справи ставився Патріярх Йосиф Сліпий. З одного боку він прагнув зробити давні тексти максимально ясными для наших сучасників і тому сам перекладав їх, а з другого – висловлював глибоку шану до давньо-книжних слів-символів, пишучи: „Хоч церковно-слов'янська мова не вповні є зрозуміла сьогодні, все одно чимало її слів і мовних зворотів мають велике значення для перекладів, і тому не слід ними нехтувати. Вони краще віддають древнього богословського й молитовного духа правд віри, ними висловленого, вони надають окремого поетичного і літургійного змісту молитвам і тим підносять думку і почуття

богомольця на висоти небуденні, надприродні, що є важною ціллю молитви і благочестя”.

Колись ця тема жваво і з різних точок зору обговорювалася у журналі „Патріярхат”. Один з його високоосвічених авторів, о. д-р Іван Музичка з Риму, висловив був добру ідею час від часу служити урочисті Святі Літургії по-старослов'янському. Він таки мав рацію, коли писав: „...В нашій пресі, яку читає звичайний робітник зі скромною освітою, аж кишить від чужомовних (і непотрібних!) слів, незрозумілих для народу – інфляція, девальвація, в Україні вже появився „брифінг” і всяке інше дрантя. Коли можна вивчити такі нові і чужі слова, чому не можна вивчити наших старих і рідних слів своєї давнини? Ні, таки вживайте в наших церковних книгах у перекладах архаїзми, старо-слов'янізми, і не йдім на дешеву буденщину. Їхня роль є така велика і за них будуть вдячні музиканти, композитори і поети”.

Тут є ще один цікавий аспект. Коли з початком 30-их років минулого сторіччя, наприкінці періоду „українізації”, київські і харківські мовознавці зібралися видати історичний словник української мови, то вже перший його том (більше й не вийшло, а його автори стали жертвами сталінських репресій) засвідчив, що російська мова за своїла багато давніх українських слів. Тому кожен „архаїзм” варто оцінювати ще й з цієї точки зору.

Повторюємо: питання вживати чи не вживати в Святій Літургії церковно-слов'янську мову настільки складне, що його неможливо розв'язати категоричним „так” чи ще категоричнішим „ні”, тому закликаємо наших читачів до дальшого, глибшого обговорення цієї теми.

Петро Часто

Найкраще – золота середина

На мій погляд, „Свобода“ дуже добре зробила, надрукуювши в розділі „Мова про мову“ (ч. 22, 30 травня) статтю Сергія Савченка „Чи потрібна нам церковно-слов'янська мова?“.

Це не просто цікава тема, а ціла проблема, яка вимагає практичного розв'язання. Воно ж можливе тільки тоді, коли замість крайніх відповідей, однозначно прихильних до церковно-слов'янської лексики чи так само однозначно неприхильних до неї, прийняти золоту середину, як це зробили, подавши до-

брий приклад православним українцям, білорусам і росіянам, українські греко-католики: вони не уникають в Святій Літургії церковно-слов'янських слів, замінюючи лише ті з них, котрих справді ніхто з парафіян вже не розуміє.

Щоправда, церковно-слов'янська лексика віддаляється від нас все далі, і щоб зберегти найкраще, вічне в ній, треба знайти йому гідне місце не лише у словниках, але й у живій мові Церкви.

Константин Якуб,
Трентон, Н. Дж.

Як принцип, то принцип

В матеріалах, які „Свобода“ вміщує в розділі „Мова про мову“, висловлюється чимало порад щодо правильного написання слів, зокрема іншомовного походження. Все ж запитань у цій ділянці залишається ще дуже багато.

Наприклад, на підставі якого граматичного правила „Свобода“ вживає м'який знак в американських назвах – *Нью Йорк*, *Нью Гейвен*, *Нью Інгленд*? Адже ж якщо брати до уваги фонетичний – підставовий! – правописний принцип української мови, тобто

чуже слово пишемо так, як його чуємо, то в поданих вище назвах м'який знак виглядає цілком зайвим.

При цьому „Свобода“ правильно, хоч і непослідовно, чинить, не вживаючи м'якого знаку у назві *Ньюарк*. Так само треба писати *Нью Йорк*, *Нью Гейвен* і т. п. Пом'якшувальну роль тут повністю виконує йотоване „ю“, тому й не варто передавати кути меду.

Богдан Данко,
Нью-Гейвен, Кон.

Від редакції:

Дякуємо автору за добру пораду. Не маємо жодних заперечень проти його аргументів. Колись „Свобода“ й писала „Нью-Йорк“ без м'якого знаку, а потім, абсолютизуючи узаконені орфографічнім словником Г. Голоскевича норми – бо ж мусимо триматися чогось одного – ми перейшли, згідно з цим словником, на написання – *Нью-Йорк*. І даремно. Бо ради нема – треба вертатися до написання, яке впливає з фонетичного принципу, що й робимо, починаючи від сьогоднішнього числа газети. Залишається тільки пояснити, чому українське написання слів „Нью-Йорк“, „Нью-Гейвен“ і т. д., а також в інших випадках (*Норт-Порт*, *Лос-Анджелес* й тому подібне) посередині двох частин вимагає дефісу (рисочки). Бо всі іменники в українській мові відмінюються, і коли у назві, складеній з двох слів нема між ними рисочки, то треба було б відмінювати обидва слова, а коли поставити рисочку, то лише останнє.

Термін, котрий потребує уточнення

Гортаючи наші газети, натрапив в одній на повідомлення-запрошення „на інформаційний мітинг про усиновлення (підкреслення моє – **В. К.**) дітей з України“. Нижче було подано англійський текст: „...invite you to an informative meeting about adoption from Ukraine“.

Вислів „усиновлення дітей“ відразу звернув на себе мою увагу, бо ж „усиновлення“ говорить тільки про хлопця, хоч діти – це і хлопці, і дівчата. Отже, термін „усиновлення“ не відповідає його функціональному призначенню і цілком розходиться зі змістом англійського слова „adoption“.

Англійський тлумачий словник пояснює це слова так: „Прийняти за своє, прийняти дитину законно від інших родичів (батьків) і виростити її як свою власну; прийняти іншу країну за свою; прийняти ухвалу зборів; прийняти чужі слова до своєї мови і т. п.“.

Наприкінці дефініції зазначено, що слово „adoption“ походить від латинського „adoptare“ і означає „вибір“. Вдався я також

до англо-українського словника, укладеного М. Л. Подвезьком – до речі, на основі англо-російських словників. Цей словник так тлумачить термін „adoption“: 1. усиновлення, усиновлення; 2. прийняття, засвоєння, добір, вибір; 3. лінг. запозичення, запозичання (слів з чужої мови, без змін їх форми).

А англо-німецький словник на слово „adopt“ подає такі відповідники: „adoptieren, annehmen (прийняти), Annahme (прийняття), sich zu eigen machen (зробити своїм, засвоїти, привласнити).“

Отже, слово „усиновлення“ в розумінні прийняття чужих дітей за своїх, не відповідає англійському „adoption“, оскільки „усиновлення“ означає прийняття за своїх лише хлопців.

Яке ж українське слово може найкраще окреслити прийняття за своїх дітей обох статей? Чи не „засвоєння“? Адже воно виразно означає взяти, прийняти „за своє“.

Володимир Колюбінський,
Фініксвил, Пенсильванія

По Україні бігають „ход доги“

Нещодавно київська газета „Українські новини“ подала такий заголовок – „Ющенко лідирує в рейтингу“. Це вже переходить всякі межі! Як можна отак занецишувати українську мову? За більшовицьких часів її нещадно русифікували, а тепер почалося безглузде нашестя англіцизмів. Читаючи україномовну пресу з України, я почала виписувати англійські слова, які щоразу частіше з'являються на сторінках тамтешніх газет і журналів. За дуже короткий час виник кількосторінковий список. Це слова, які постійно вживаються в засобах масової інформації України та в матеріалах діаспорної преси, написаних новоприбулими з України. У першій шпальті подані слова в такій формі, в якій вони вживаються в Україні, В другій – англійські першоджерела, а в третій – українські відповідники.

аббревіатура	– abbreviation	– скорочення
адекватний	– adequate	– відповідний
альтернатива	– alternative	– вибір*
ангажемент	– engagement	– зобов'язання, заняття
артгалерея	– art gallery	– мистецька галерія
аспект	– aspect	– точка зору*
атракціон	– attraction	– привабливість
аудит	– audit	– перевірка, ревізія
банери	– banners	– прапори
бейджики	– badges	– відзнаки, жетони
бізнесмен	– businessman	– підприємець
блеф	– bluff	– обман, залякування
бренд	– brand	– якість*, фабрична марка*
брифінг	– briefing	– короткий виклад справи,
буклет	– booklet	– книжечка, брошура
бум	– boom	– похваллення*, розріст
вакантний	– vacant	– незайнятий, вільний*
волейбол	– volleyball	– відбиванка
волонтер	– volunteer	– доброволець
дисбаланс	– disbalance	– брак рівноваги
дислокування	– dislocation	– звих, вивих, зсув
диспетчер	– dispatcher	– відсилач
диференційований	– differentiated	– розрізнений
електоральний	– electoral	– виборчий
ескаляція	– escalation	– прискорення, посилення
екстрадиція	– extradition	– видання
зомбі	– zombie	– „тіло без душі“,
імідж	– image	– образ, зображення
імпічмент	– impeachment	– звинувачення
індульгенція	– indulgence	– поблажливість
інкримінувати	– incriminate	– звинувачувати
імплементація	– implementation	– здійснювання, застосування
інфантильний	– infantile	– дитячий
кілер	– killer	– вбивця
лідер	– leader	– провідник
менеджер	– manager	– керівник, управитель
моніторинг	– monitoring	– нагляд
пікети	– pickets	– демонстранти
пресреліз	– press release	– пресове повідомлення
префікс	– prefix	– приросток
приз	– prize	– нагорода
пролонгація	– prolonging	– продовжування
рейтинг	– rating	– оцінка, оцінювання
рекетири	– racketeers	– бандити, вимагачі*
спектакль	– spectacle	– вистава, показ, видовище
фактор	– factor	– чинник
шанс	– chance	– випадок, нагода
шарм	– charm	– чарівність, краса

Слова, позначені зірочками, взяті з англійсько-українського словника, укладеного М. Л. Подвезьком. На вулицях українських міст зустрічаємо ще такі написи: „Колодянський Бекон“, „Автовокзал“, „Елеватор“, „Тренажерний зал“, „Офісні меблі“, „Гамбургер“, „Ход дог“ та інші подібні.

Оксана Кузишин

Від редакції: Дякуємо авторці за пропонування українських відповідників замість без міри поширюваних в Україні англіцизмів. За браком місця, ми подаємо тільки частину з її списку. За цю потрібну, корисну працю ми також глибоко вдячні нашим постійним авторам – Едвардові Кухарові та Володимирові Колюбінському, які з такою громадянською відповідальністю і людською чутливістю ставляться до проблеми чистоти нашої мови. Користуючись нагодою, просимо в п. Кухара вибачення за „друкарські чортки“ у попередньому розділі „Мова про мову“ („Свобода“, з 30 травня, ч. 22) – у слові „der Graund“ німецький родівник „der“ поданий кирилицею, у слові „die Fruchte“ відсутній т. зв. умляут над „u“, бо в нашій комп'ютерній програмі нема такого значка, а в слові „der Fliger“ замість „g“ вжито „d“. Ці помилки помітила наша читачка Іванна Ратич, за що ми їй дякуємо. Запрошуємо читачів відгукнутися щодо запропонованих п. Кузишин українських відповідників і подавати свої варіанти заміни цих та інших англіцизмів автентичними українськими словами.

Розділ „Мова про мову“ веде редактор „Свободи“ Петро Часто

УКРАЇНА І СВІТ

Українські пісні в Естонії

В останню неділю червня мешканці естонської столиці Таллін, масово прийшли до Будинку туриста на відзначення 5-річчя українського хору „Мрія“. На святі виступили хор „Родина“, ансамблі „Журба“, „Відлуння“, „Діброва“, співак Євген Гетьманцев. Гостей вітав голова Асоціації народів Естонії Як Прозес.

Вечір почався з етнографічної сцени „Українські вечорниці“, яку поставила засновниця і керівник хору Ольга Горянська, яка надсилає мені численні матеріали про життя українців в Естонії і з яких походять усі відомості в цій розповіді.

У хорі „Мрія“ співають 25 осіб, переважно жінки, але не всі з хористів – українці. Є серед них естонці, росіяни, татарка, фінн. Колишній голова Українського земляцтва Борислав Кулик, теж учасник хору говорить: „Я вірю в об'єднуючу силу української пісні“. Хор виступає на усіх заходах, які проводить Конгрес українців Естонії.

Треба сказати, що відродження української культури в Естонії почалося не на порожньому місці. Наприкінці XIX століття тут діяло

українське об'єднання „Громада“, яке заснували в 1898 році студенти університету в Тарту. При ньому був і драматичний гурток, який ставив п'єси українських драматургів і українською мовою. Зокрема у 1901 році в престижній міській залі „Burgemusse“ були показані „Невільник“ Кропивницького і „Бурлака“ Карпенка-Карого. У 1905 році на базі „Громади“ виникло Музично-драматичне товариство українських студентів, яке влаштовувало благодійні вечори з мистецькими програмами, а також театральні вистави (поставили, зокрема, водевіль М. Старицького). Товариство допомагало проводити гастролі творчих колективів з України. Серед них була театральна-опереткова трупа режисера А. Василенка. Про високий рівень українських виконавців свідчить запрошування їх до кращих залів Тарту, зокрема до театру „Vanemuine“. Так діяло до 1917 року. Події того часу описав у книжці „Крізь роки і відстані“ професор Тартуського університету С. Ісаков. Відомостей про далішні часи, на жаль, немає.

Тільки у 1988 році, на хвилі лібералізації комуністичного режи-

Сцена з вистави „Наймичка“

му, утворилося Українське земляцтво в Естонії, колишнім керівником і активним діячем якого є Ольга Горянська. А в нинішньому році її творча група „Арт“ дебютувала музично-драматичним видовищем „Наймичка“ за поемою Т. Шевченка в Культурному центрі „Ліндакві“. Виставу поставила Ольга Горянська, ролі виконували Марія Розенбліт, Ігор Свирида,

Олег Титаренко, Оксана Симотюк та інші. Грали троїсті музики, співав хор „Мрія“ (солісти Р. Демчук і Є. Гетьманцев). А починався „Арт“ з відтворення народніх обрядів – Різдвяного вертепу, Великодніх і Купальських свят. Далі була низка театралізованих вечорів, присвячених видатним українцям – Т. Шевченкові, Лесі Українці, вечір-реквієм „Чорнобильська молитва“ за участі артистки Л. Головатой. В інших видовищах ролі виконували Л. Чикальська, В. Кошоп, С. Клименко.

В листопаді минулого року Ольга Горянська побувала на Першому міжнародному культурологічному симпозіумі у Києві, де ми познайомилися. У листі до мене вона пише: „Тепер в Естонії проживає 39 тисяч українців, з них 18 тисяч – в Талліні, на другому місці – Нарва, потім Тарту, Кохтла-Ярве, Пярну, Маарду. Скрізь є українські громади, до яких виїждять самодіяльні мистці зі столиці. У вересні велике етнографічне свято „Сорочинський ярмарок“ відбудеться в місті Маарду. Шкода, що я саме в цей час збираюся до рідного Нікополя, тому що моїй мамі виповниться 90 років“.

Хочу зазначити приязне наставлення естонської преси до української громади, яка докладно інформує читачів про усі звершення Конгресу українців Естонії і творчі успіхи Ольги Горянської.

Ростислав Василенко,
Заслужений артист України

Хор „Мрія“

ДЕНЬ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

на Верховині

Субота, 23-го серпня 2003 р.

БЕНКЕТ – год. 6:00 веч.

ЗАБАВА (після бенкету) до звуків оркестри „ОБЕРЕГИ“

За довідками телефонувати:

(845) 856-1323 або www.Verkhovyna.org

У справі квитків звертатися до:

Ляля Салаяк (845) 856-5700

Вступ на бенкет і забаву 50 дол., а на забаву – 10 дол.

ХОР „ДУМКА“ В НЬЮ-ЙОРКУ, Н.Й.

запрошує на

КОНЦЕРТ

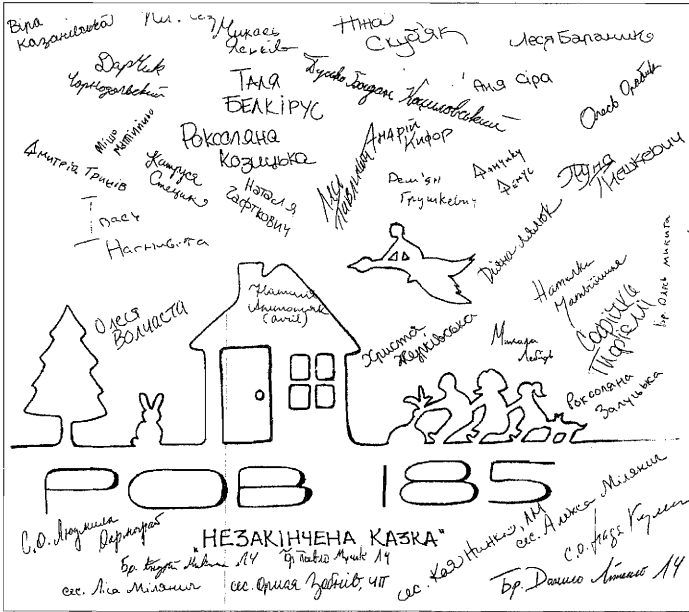
в пошану великого українського композитора

МИКОЛИ ЛИСЕНКА

який відбудеться

в неділю, 26 жовтня 2003 року о год. 2-ій по пол. у
Fashion Institute of Technology.

Привіти з літніх Пластових таборів

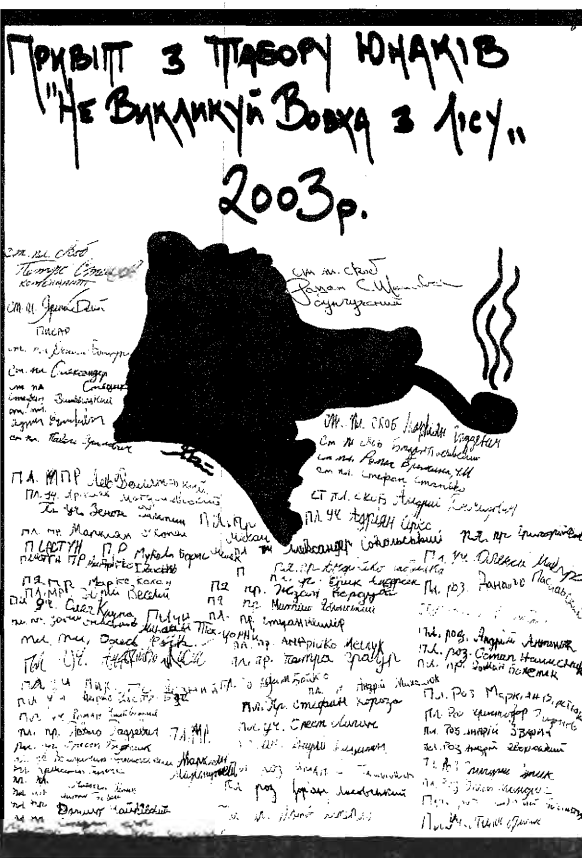
Табір „Незакінчена казка“

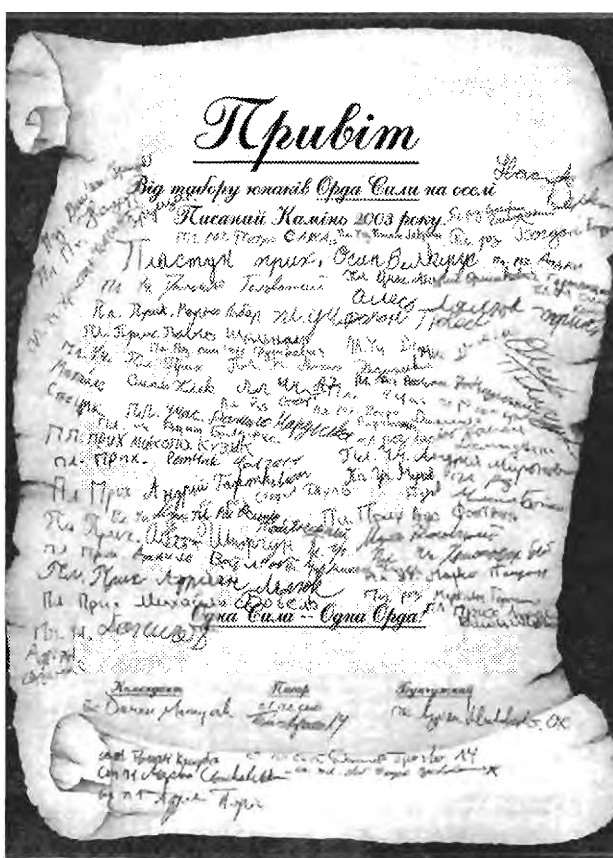
Табір „Виклик 03“

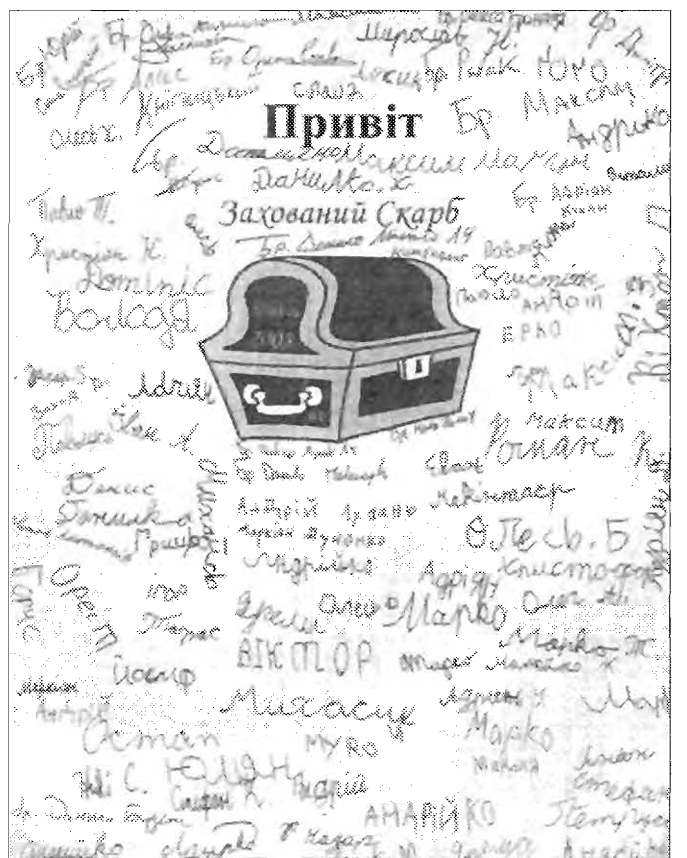
Табір „Єдність і Сила“

Табір „Не викликуй вовка з лісу“

Табір „Орда Сили“

Табір „Захований скарб“

60-ліття подружнього життя Сусанни і Ореста Казанівських

Сусанна і Орест Казанівські з дітьми і внуками

ЧИКАГО. – Приємно поділитися радісною вісткою, що Левко і Андрій Казанівські справили своїм батькам свято з нагоди 60-річчя вінчання і щасливого подруж-

нього життя. На зустріч зібралася родина і друзі з Чикаго, Філадельфії, Нью-Джерсі і Джоліет. Владика Іннокентій, о. митрат Іван Кротець і о. Авраам Міллер 14

червня почали свято у соборі свв. Володимира і Ольги в Чикаго.

Після відправи відбулася гостина у Культурному осередку. Владика Іннокентій благословив трапезу, а о. Іван Кротець представив Ореста як довголітнього члена парафіяльної ради і прицерковних організацій, а Сусанну як довголітню голову сестрицтва д-р Григорій Щербанюк розповів про їхній подружній шлях.

Орест Казанівський, син ісповідника віри о. Петра і Леонії з Жегаловичів, після звільнення з концентраційного табору в Березі Картузькій, працював адвокатським аплікантом у д-ра Степана Барана в Холмі, де опинилася родина Івана і Віри Турченко. Їхня дочка Сусанна працювала як керівник відділу Союзу кооператив, познайомилася з Орестом і вони повінчалися 14 червня 1943 року.

У 1944 році Сусанна і Орест поїхали на захід, до Мюнхену, де в 1946 році народився син Левко. Орест працював в допомоговому комітеті в УННРА, в ІРО і, недовго, комендантом табору переселенців в Ельвангені, а в 1949 році емігрував до США, до Бостону. У Бостоні, а потім у Чикаго Орест Казанівський працював як

кресляр і керівник креслярського відділу аж до відходу на емеритуру. Сусанна працювала як інспекторка фабричної продукції і вела домашнє господарство. У Бостоні народився в 1952 році син Андрій, який закінчив медичні студії і одружився з лікаркою Любою Малецькою. Вони виховують троє дітей – Маркіяна, Віру і Андрею. Син Левко – доктор права – працює як адвокат, із дружиною Іреною тішиться синами Матеєм і Данилом.

На святі брат Сусанни – Богдан описав життєвий шлях родини Турченко, що опинилася в Канаді. Оріся Гарасовська підкреслила довголітню працю Сусанни як голови Сестрицтва Пресвятої Богородиці.

Зворушливим був виступ внуків Маркіяна, Віри і Андреї, які віршами склали подяку бабуні і дідусям за опіку над ними. Сини Левко і Андрій подякували батькам за любов і віддану працю над їхнім вихованням. Орест подякував усім за організацію родинного з'їзду.

З цієї нагоди передано на церковні і громадські цілі 1200 дол.

Павло Пундій

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Тріумф „Громовиці” в Україні

„Гуцульська фантазія“
(Т. Караван-Куропась і Д. Мельник)

„Лемківський танець“ (Роман Пилипчак)

ЧИКАГО. – Такого тріумфу „громівчани” не переживали ніколи. Тільки так можна назвати концерти танцювального ансамблю „Громовиця”, який 27 липня повернувся зі свого турне в Україні. Керівник ансамблю Роксана Дика-Пилипчак та інші учасники творчої подорожі розповідають про концерти „Громовиці” зі захопленням.

– Нас так гарно зустрічали в Києві, – говорить Іванка Караван, – що ми почувалися краще, ніж в своїй хаті. Під час концерту танцюристів вітали, обдаровували квітами. Залі завжди були виповнені, бракувало місць.

– У Києві ми виступали у державному театрі опери, – продовжує Марта Городиловська-Козицька – публіка була привітна, не жаліла оплесків. Виявляло, що всі свої оплески вони зберегли для нас, заоке-

анських українців. Багатьох в Україні дивувало, що всі танцюристи говорять українською мовою.

Марта Козицька вела журнал концертів та подорожей. Його читаєш, як чудовий роман. Там занотовані враження, переживання, опис цікавих зустрічей, вислови визначних осіб. Посадник Львова назвав танцювальний ансамбль „Громовиця” амбасадором української культури в Європі. Перший концерт був у Києві, відтак у Львові, Тернополі, Калуші, Коломиї й останній – в Ужгороді. У них брали участь 42 танцюристи. Разом з „Громовицею” виступав у концертах світової слави скрипаль-віртуоз Василь Попадюк, якого земляки зустрічали, як і „громівчан”, виявом теплої щирості. Ведучим був Юрій Цепинський, який ділився з присутніми не тільки інформацією про ансамбль, але також про українців за океаном. В деяких містах виступав під кінець концертів о. Мирон, який доповнював ведучого.

Кожний виступ танцюристи закінчували співом „Ще не вмерла Україна”. До них долучалися присутні. Публіка в розмові з танцюристами та провідниками висловлювала свій подив з приводу патріотизму танцюристів. Вони говорили: „Ви не живете на своїй батьківщині, але більші патріоти, ніж ми”.

Особливо глядачі цікавилися строями танцюристів, відзначали високе мистецтво української театральної-танцювальної ноші й також міжнародної, бо група виконувала кілька американських танців.

Подорож не була легкою, коли протягом п'яти днів треба було дати чотири концерти. Треба було вставати о 6-й ранку, пакувати валізи, а потім все розпаковувати й швидко – до театрів. Доводилось їздити автобусами без охолодження в гарячі дні. Після кожного концерту в неохолоджуваних аудиторіях танцюристи сходили зі сцени мокрі. Треба було в готелі цілий вечір сушити строї, прасувати, щоб все виглядало пристійно на наступний концерт.

– Часом треба було стояти в черзі до праски, бо в кімнатах готелів не було досить розеток, – пригадує Марта Козицька.

Танцювальний ансамбль „Громовиця” працює при парафії св. Володимира й Ольги в Чикаго. Його мистецьким керівником є Роксана Дика-Пилипчак. Паралельно з „Громовицею” працює Школа балету та народних танців під керівництвом Роксани та Марти Городиловської-Козицької. В обох колективах танцює молодь Чикаго з різних парафій та молодіжних організацій.

Ансамбль „Громовиця” – це гордість для всіх. Про те, що вони були на висоті своїх завдань, писав Марко Попович в Ужгороді: „Найбільше сподобався глядачам останній виступ – український гопак. Залю, стоячи, викликала танцюристів, а коли ведучий зауважив, що своїми виступами артисти намагаються довести, що там, за океаном, ще не вмерла Україна, одна з учасниць почала співати гімн і вся зала підхопила його в єдиному пориві. За висловами глядачів, концерти такого рівня – велика радість в Ужгороді. Запам'ятаються вони надовго”.

Богдан Томашевський в газеті „Старий замок” писав: „Щиро і з теплою вітали ужгородці виступ танцювального ансамблю „Громовиця” з Чикаго. Саме у філярмонії в обласному центрі самодіяльний колектив завершив свої гастролі по Україні. Вони порадували жителів Києва, Львова, Тернополя, Калуша, Коломиї. Колектив привітав посадник Ужгороду Віктор Погорелов”.

Лука Костелина

Фото: Оля Сорока-Стрільчук

„Гуцульське весілля“ (Таня Петраш і Гриць Караван)

Отець Маркіян В Домі молоді - оперета „Червона Шапочка”

Пам'яті о. Маркіяна Шашкевича у 160-ті роковини його смерті

Хоч тілом слабкий був,
зі смертю у грудях,
Та з серцем героя, і духом Титан,
Віддав рідне Слово,
украдене людям,
Предтеча Шевченка –
отець Маркіян.
Віддав рідну пісню
і славу козацьку,
І мову співучу – окрасу душі,
І міць, і завзяття,
і кров гайдамацьку,
І ніжну любов
в романтичній вірші.
Вітав українського єдність народу,
З Дніпром з'єднав Сян і
Дністер галичан,
Тернів і боровся
за Правду й Свободу,
Цей Післанець Божий –
отець Маркіян.

Євген Крименко-Іванків,
Чикаго, липень 2003 р.

СІДНЕЙ, Австралія. – В неділю, 3 серпня, в Домі молоді діти з Української школи ім. Св. Андрія при Українській католицькій церкві виконали оперетку „Червона Шапочка” (слова-лібретто Леоніда Полтави, музика Василя Безкоровайного). Прем'єра оперетки була в Сіднею 18 квітня, але не всі побачили її, тому після успішного виступу дітей в Мельбурні оперетка була повторена в Сіднеї. Зміст твору всім відомий, але дію переніс Леонід Полтава в Україну, в Карпати. Постановка була прекрасною, всі пісні, зокрема народні танці були виконані чудово.

Голова Шкільної ради Євгенія Бачинська у своєму вступному слові сказала, щоб не сприймали дітей, як професійних артистів, хоч дехто з них дуже добре виконував свою роль... На сцені були багато різнокольорових дівчаток-квіток, в чудових строях чи костюмах, всі гарно заграмовані, а також гуцулів і козаків-мисливців, які полювали за „злим вовком”. Юстин Береговий, який грав роль Вовка, лякав дітей довги-

ми пазурами. Здивувала своєю грою, зокрема співом молоденька Меліса Льків у ролі Червоної Шапочки, яка має шанси в майбутньому стати солісткою... Впевненим на сцені у свої ролі почувався (як і в українській мові) Адріан Саракула – мисливець-герой, який застрілив в кінці оперетки поганого Вовка. Коли він бахнув зі скорострілу у вовка, то сам зрадів від успіху, а мій трілітний похресник Андрійко на залі голосно почав плескати у долоні і тішитися, що вовка вже немає, а з ним і вся зала!

Діти на сцені дуже переймалися долею Червоної Шапочки – Білочка (Леся Рогожунська) плакала і ховалася за Деревом (Симон Спирдз). Мавка лісова (Тереса Гузія) також артистка для виросту, як і Бабуся (Христина Дубей), яка вже дебютувала як солістка на кількох концертах.

Найкращими, беручи під увагу українську мову, були Адріан Саракула і Леся Рогожунська – учні української школи. Ще треба згадати Песика Бровка (Орест Дани-

ляк), Зайчика (Христина Бомба) і маленьку, відважну Зелену Квітку (Алана Коваль). Сподобалися масові сценки дитячого співу з танцюристами як і декорація (українська хатка, вишивки, малюнки, гори Карпати), музики (Степан Василик, акордеон), Степан Михно (скрипка), Йоанна Саракула (піано). Добре попрацювали диригент – Оксана Рогатин-Василик, Одарка Брецько – костюми, Христина Касар – хореограф. Привітала дітей і всіх, хто спричинився до успіху, директор школи Одарка Брецько.

У цей же час появилася компакт-диск українських пісень у виконанні хору дітей Української суботної школи імені Княгині Ольги в Сіднеї. Це – невеличкий хор з 22 дітей під диригентурою Наталки Рибак, у супроводі гітариста Петра Ковалю. Всіх пісень (більшість в музичній обробці Петра Ковалю) на диску 11. Дохід з продажу компакт-дисків йде на утримання школи.

Марічка Галабурда-Чигрин

29–31 серпня: український фестиваль

САН-ДІЕГО, Каліф. – „Українська хата” з Балбоа-парку влаштує триденний фестиваль 29–31 серпня. Фестиваль почнеться в п'ятницю буфетом, від 6-ої год. вечора, у парафіяльному центрі Української католицької церкви в Ла-Меса.

В суботу вранці охочі поїдуть автобусом з Балбоа-парку до Темекули на пікнік і куштування вина в околицьних броварнях. А о 7:30 вечора, в театрі „Каса Дел Прадо”, в Балбоа-парку, відбудеться концерт, на якому виступатиме танцювальний ансамбль „Розмай” із Вінніпегу, Канада, під керівництвом Гавриїли Регак і Дмитра Довгосельця.

В неділю в Балбоа-парку, о полудні, почнеться продаж харчів і напоїв, о 2-ій годині там же відбудеться концерт українських пісень і танців. Вступ вільний.

За докладнішою інформацією можна звертатися на тел.: (619) 460-5733 або електронною поштою: sunnyukes@aol.com. Адреса в Інтернеті: www.houseofukraine.com

Фестиваль має на меті зібрання фондів для потребуючих дітей в Україні. Щоб імена жертводавців були надруковані у фестивальному брошурі, просимо висилати датки поштою до 18 серпня на адресу: House of Ukraine (Caritas-Spes), 4050-47 Porte La Raz, San Diego, CA 92122-1949. Пожертви можна вилучити з оподаткування.

Василь Ложницький, мол.

Книжки, надіслані до бібліотеки „Свободи”

Євстахій Кметь, „Сойка”. „Любачівщина на шляху боротьби”, спогади. Ця книга – безцінний художній документ трагічної вітчизняної історії одного з поколінь свободолюбних українців, які проливали кров за нашу волю. Видавництво журналу „Бористен”, Дніпропетровськ, 2000 року.

Михайло Цибульський. „Хроніка Свято-Миколаївської парафії”, видана з нагоди її 50-річчя. В книжці поміщено історію парафії, хронологію душпастирської практики та її церковно-парафіяльних установ і організацій. Видання Свято-Миколаївської парафії в день празника св. о. Миколая 19 грудня, 2002 року, в друкарні оо. Василіян у Торонто.

Ганна Чернінь. „Вибрана лірика”. У книжці відомої поетеси і письменниці – спектр любови: від юнацького нестримного пориву аж до кохання в спогадах або спогадів про нього. Видавництво „Юніверс”, Київ, 2002 року.

Теодора Савчинська-Латик. „Лісова школа”. Казка. Літературно-художнє видання для дітей молодшого шкільного віку. Видавництво „Каменярь” Львів, 2002 року.

„Віднайди нас, Господи”. Поезії. До нової збірки поетеси зі Стрия, що на Львівщині, ввійшли поезії духовної тематики. Видавництво „Каменярь” Львів, 2000 року.

Редакційна колегія. „Верховина”. Літературна мозаїка. Орган дружньої ланки прихильників ідейної літератури, ч. 21. Вікторія, Кензас, 2003 року.

Володимир Шухевич. „Гуцульщина”. П'ять томів. У своїй багатогранній діяльності В. Шухевич найбільше уваги приділяв етнографічним дослідженням. Вивчати Гуцульщину почав 1873 року, подорожуючи Карпатами. Перший том, який редагував Іван Франко, був опублікований накладом Наукового товариства імені Шевченка під назвою „Матеріали до українсько-руської етнології”. Видання етнографічної комісії за редакцією Ф. Вовка. Львів, 1899 року. Том II складається з матеріалів, зібраних у 1900-1901

роках. Він вийшов друком у 1901 році. У третьому томі описано обряди і родинні звичаї. Четвертий том побачив світ 1904 року і в ньому вміщені церковні обряди та народний календар – дотримання різних звичаїв. У п'ятому томі, що вийшов за коштів Т. Дідушицького в 1908 році, вміщені народні загадки, приказки, перекази вірування про рослини і звірів, народну медицину, словник незрозумілих термінів.

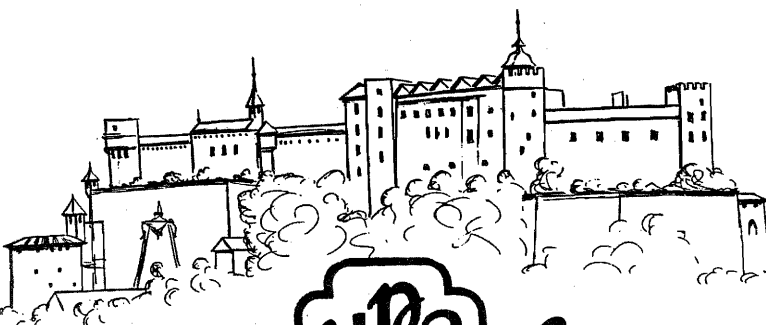
Друге видання згаданої праці В. Шухевича I і II томів появилася 1997 року. Том III і IV 1999 року, а том V 2000 року.

Інститут досліджень діаспори. „Українське зарубіжжя”, бібліографічний покажчик. Видання містять відомості про монографії, наукові збірники, журнальні та газетні статті в яких висвітлюється історія та сьогодення закордонного українства, питання взаємин Української держави та закордонних українців, а також інформації про видатних осіб українського закордону. Видавництво „Стилос” Київ, 2002 року.

Ігор Винниченко. „Українці в Санкт-Петербурзі”. Лапідарна характеристика місця та ролі українців в історії Північної Пальмири, бібліографія видань про українську присутність в Санкт-Петербурзі. Київ, 2002 року.

Дарія Рихтицька. „Жага справжнього”, поезії. За словами критика Зореслава Самчука „творчість Дарії Рихтицької – це синтез національної свідомості (Української ментальності) в поетичних формах”. Видано друкарнею Олександра Майсюрі Дітройт – США, 2002 рік.

Видання журналу „Бористен”. „Українізація чи продовження русифікації”, художньо-публіцистичний збірник. До нього увійшли роздуми, статті, інтерв'ю, нариси та художні замальовки як добре знаних в Україні майстрів пера, так і маловідомих. Але всім їм болять за наше сьогодення, за стан української мови та культури, становлення державності. Видавництво „Пороги”, Дніпропетровськ, 2002 рік.

18-ий ЧРЗ З'їзд

ЗАЛЬЦБУРЗЬКОЇ ГІМНАЗІЇ

відбудеться

в днях 19, 20 і 21 вересня 2003 р.
на Оселі УНСоюзу СОЮЗІВКА, Кергонксон, Н.Й.

До наших святкувань щиро запрошуємо усіх колишніх зальцбуржан.

Приміщення просимо замовляти
безпосередньо в адміністрації Союзівки.

Soyuzivka UNA Estate,
216 Foordmore Road, Kerhonkson, NY 12446

Tel.: (845) 626-5641 • Fax: (845) 626-4638
e-mail: soyuzivka@aol.com

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

ВИБРАВШИ НАС ЗАОЩАДИТЕ!

▶ 10-10-719

УКРАЇНА 14.9¢

НОВІ
НИЗЬКІ
ЦІНИ!

УКРАЇНА	14.9¢
РОСІЯ	9.9¢
- МОСКВА	4.9¢
- С. ПЕТЕРБУРГ	4.9¢
ІЗРАЇЛЬ	7.9¢
КАНАДА	4.9¢
США	4.9¢

- Ті самі низькі ціни, 24 години на добу
- Нема щомісячних оплат
- Оплата за розмови буде включена у Ваш телефонічний рахунок
- Немає потреби реєструватися
- Ваш телефон працює відразу

Це дуже просто!

США І КАНАДА: 10-10-719 + код міста + номер телефону

Для дзвінків за кордон: 10-10-719 + 011 + код країни + код міста + номер телефону

Починайте користуватися нашими послугами відразу, це значне заощаджування. Ваше запитання? Телефонуйте: 1-888-279-8666 або відвідайте нас на Інтернеті: www.1010719.com

Обслуга:

startec
THE WORLD, CLOSER TO HOME

Дотеперішні клієнти повинні телефонувати, щоб отримати ті низькі ціни. Незначна плата за з'єднання - 30 ц. Ціни по США діють для всіх штатів за винятком Аляски і Гаваїв. Стягується Федеральний податок. Дзвінки за кордон з мобільних телефонів можуть бути іншими.

СПОРТ

Футбол

Національна жіноча збірна України з футболу 9 серпня на київському стадіоні ЦСКА у відбірковому змаганні Чемпіонату Європи-2005 поступилася чемпіонкам Ев-

Гравці жіночих національних збірних команд України Людмила Пекур (попереду) і Німеччини Керстін Гарефрекес борються за м'яч під час гри кваліфікаційного кола до Євро-2005 9 серпня в Києві.
Фото УНІАН

ропи – збірній Німеччини – з рахунком 3:1. Збірна України вже на 5-й хвилині повела у рахунок: карний чітко реалізувала Олена Мазуренко, але на 41-й хвилині німкені зрівняли рахунок: після поданого кутового Керстін Гарефрекес випередила воротаря. Після потуж-

ного удару (на 79-й хвилині з 25-ти метрів) центральної захисниці німецької збірної Мінерт рахунок став 2:1. А за десять хвилин по цьому, скориставшись незлагодженістю дій захисниць збірної України, з близької відстані Мюлер довела рахунок до 3:1.

Головний тренер української збірної Микола Литвин на прес-конференції зазначив, що не має жодних претенсій до дівчат, бо вони дуже старалися. Збірна України, маючи одну точку в чотирьох іграх, посідає останнє місце в підгрупі, поступаючись Чехії лише за різницею забитих і пропущених м'ячів. У квітні наступного року

Україна проведе три гри-відповіді зі збірними Португалії, Шотландії і Німеччини, а пізніше – з Чехією.

11 серпня у Севастополі, на пляжі бухти Омега, закінчився перший чемпіонат України з пляжного футболу. Першим чемпіоном України з стала київська команда „MindShare“, друге і третє місця чемпіонату вибороли команди „Лада“ (Кременчук), та ГВЕМ (Севастополь). Загалом в заключній частині турніру (відбіркові ігри проводилися в Києві, Запоріжжі, Одесі, Харкові та Кременчуці) взяли участь вісім команд.

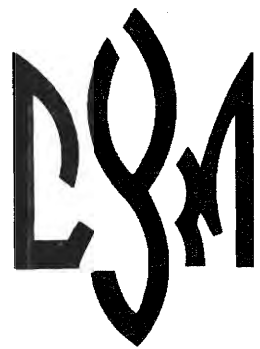
5 серпня Польський футбольний союз (PZPN) одержав від Федерації футболу України офіційну пропозицію про спільне проведення Чемпіонату Європи з футболу 2012 року. Голова „PZPN“ Міхал Листкевич повідомив, що у вересні питанню проведення Чемпіонату буде присвячене спільне засідання обох федерацій у Львові.

В автомобільній катастрофі 10 серпня загинув Леслі Маньятєла, який мав прибути на перегляд до київського „Динамо“. 21-річний нападаючий повертався додому з Йоганесбургу (ПАР) після чергової гри його команди „Орландо пайретс“. Біля міста Мусіна його авто перевернулося. У 63 змаганнях чемпіонату він 40 разів здобував ворота.

18 кращих футболістів світу номіновані на головні нагороди 2003 року UEFA, церемонія вручення яких відбудеться у Монако 28 серпня. Серед претендентів на звання кращого нападаючого – українець Андрій Шевченко, гол якого у серії післяматчевих карних фіналу Ліги чемпіонів приніс перемогу в турнірі італійському „Мілану“. Суперниками А. Шевченка у номінації будуть Руд ван Ністерлой („Манчестер Юнайтед“), Рауль і Роналдо (обидва – „Реал“) та Крістіан Вьєрі („Інтер“). На звання кращого воротаря претендують Джанлуїджі Буфон („Ювентус“), Ікер Касільяс („Реал“), Франческо Тольдо („Інтер“). На звання кращого захисника: Крістіан Ківу („Аякс“), Паоло Мальдіні („Мілан“), Алессандро Неста („Мілан“), Роберто Карлос („Реал“) і Ліліам Тюрам („Ювентус“). На звання кращого півзахисника: Едгар Давідс („Ювентус“), Клод Макелеле („Реал“), Павло Недвед („Ювентус“), Пол Скоулз („Манчестер Юнайтед“) та Зінедін Зідан („Реал“).

Велоспорт

У Дортмунді (Німеччина) 10 серпня відбувся міжнародний критеріум „Versatel Classic Dortmund“ на 105 км, у якому українець Юрій Мітлюшенко посів третє місце, поступившись Цабелеві та Ульрохові з Німеччини. Час у всіх трьох однаковий – 2.21,37 год.

Крайова Управа СУМ в Америці повідомляє, що

52-ий ВСЕАМЕРИКАНСЬКИЙ

МАНІФЕСТАЦІЙНИЙ

ЗДВИГ СУМ

та ФЕСТИВАЛЬ

відбудеться в днях:

29 - 31 серпня, 2003 р.

на Оселі СУМ в Елленвіл, Н.Й.

під кличем

“Contra Spem Spero! – “Без надії сподіваюсь!”

В програмі:

- Богослуження, Маніфестаційна Частина та Дефіляда Осередків СУМ
- Концерти (в суботу і неділю)

Оркестра “Батурин” – О-СУМ в Торонто; Танцювальний Ансамбль “Юність” – Йонкерс;
Мистецький Табір СУМ; Вокальний Ансамбль “Вінок” з Чікаго; Гурток Бандуристів з Міссісага; Гості з України:
Народний Артист України Михайло Кривень та Івано-Франківські музики - Рапсодія

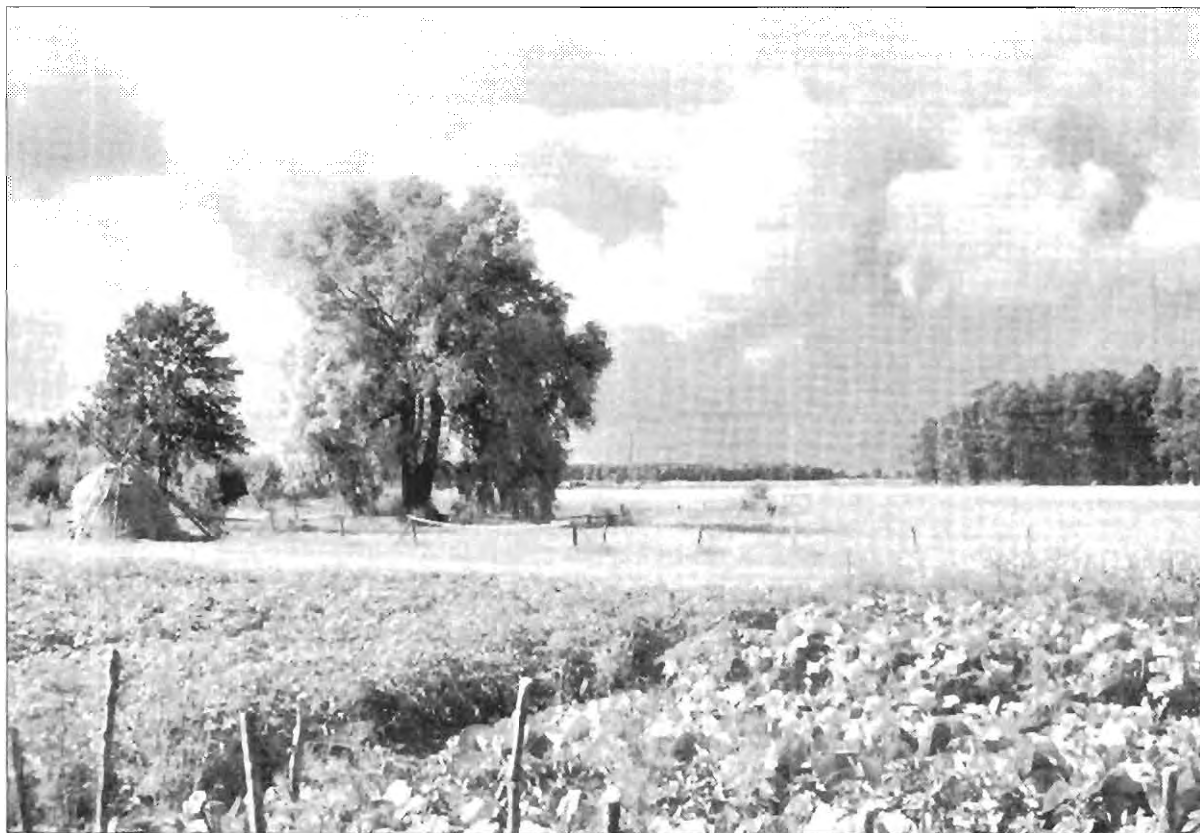
- Забави(кожного вечора) – оркестри: “Світанок”, “На Здоров’я”, “Львів’яни”, “Галичани” і “Вечірка”
- Чемпіонат УСЦАК Футболу – команди: “Крилаті” - Йонкерс і “Чорноморська Січ” - Ньюарк
- Відбиванковий Турнір

НА ДОЗВІЛЛІ

Село на нашій Україні

„Село! і серце одпочине, село на нашій Україні – неначе писанка село, зеленим гаєм поросло. Цвітуть сади, біліють хати, а на горі стоять палати, неначе диво. А кругом ши-роколистії тополі, а там і ліс, і ліс, і поле, і сині гори над Дніпром, сам Бог витає над се-лом“, – писав Тарас Шевченко в Орській фортеці. У кожного про рідне село – свій спомин. Леонід Якобчук з Юніону, Н. Дж., нинішнього літа побував у рідному селі Залізниці на Волині і зфотографував батьківську хату, город, де минало його дитинство.

Варто завжди пам'ятати рідну землю. її села, луки і гаї, як пам'ятав її в далекому краї Тарас Шевченко.

Субота, 23 серпня - СВЯТКУЙТЕ - Неділя, 24 серпня 2003 р.

ДЕНЬ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

Виступ учнів танцювального табору
РОМИ ПРИЙМИ-БОГАЧЕВСЬКОЇ
під керівництвом РОМИ ПРИЙМИ-БОГАЧЕВСЬКОЇ

в суботу о год. 8 веч. у „ВЕСЕЛЦІ”

Танці під зоряним небом до звуків оркестри „ЛУНА”

Концерт української спадщини

Рапсодний народний ансамбль
з Івано-Франківська, Україна

В неділю, о год. 2 по пол. у „ВЕСЕЛЦІ”

Soyuzivka
for all seasons

Call 845-626-5641 for information and reservation

STI scope travel inc

1605 Springfield Ave., Maplewood NJ 07040
973 378-8998 or 800 242-7267 or FAX 973 378-7903;
e-mails: scope@mycomcast.com
visit www.scopetravel.com

АероСвіт AEROSVIT UKRAINIAN AIRLINES

Special !!!	KYIV Non-stop	Lviv, Frankivsk Odesa, Donetsk, Dnipropetrovsk, Simferopol
Season	2 Month RT	2 Month RT
22 Jul - 12 Aug Tuesday departures ONLY	790 + tax	830 + tax
17 Aug - 31 Aug	660 + tax	760 + tax
01 Sep - 31 Oct	500 + tax	590 + tax

YOUTH FARE

\$670 + tax

from 12 to 24 years of age. Valid for ONE YEAR - open return permitted

For RT domestic connections from Kyiv to Lviv, I Frankivsk, Odesa, Donetsk, Dnipropetrovsk, Simferopol on AEROSVIT Ukrainian Airlines please ADD \$100 to Kyiv rate!

BRAZIL & ARGENTINA

Nov 28 - Dec 14, 2003

\$2890 tw from New York

\$2790 tw from Miami

Rio de Janeiro, Iguazu Falls, Buenos Aires, Camboriu Beach and the Ukrainian settlement of Curitiba & Prudentopolis plus: Porto de Cima, Barra Bonita, Itaipu

LOT to	LVIV & ODESA	MALEV to	KYIV & ODESA
from JFK/EWR 10% discount for seniors	2 month plus tax	6 month plus tax	from JFK to KYIV add \$60 for ODESA
Jul 18 - Sep 07	885	1085	3 month plus tax
Sep 07 - Oct 31	730	930	6 month plus tax
			Sep 01 - Oct 14
			560
			660
			Oct 15 - Dec 13
			450
			550

Limited space still available on group departures:

LVIVIANKA	Sep 14 - 27	Lviv (7), Kyiv (3), Budapest (2)	\$2050
BEST OF UKRAINE	Sep 15 - 27	Odesa (3), Lviv (4), Kyiv (3), Buda(2)	\$2050

ГУРТ „ГАЛИЧАНИ”

Звертатись в студію „HALL SOUND” до Віктора Сидіра (718) 996-0777 (917) 327-8098

Граємо:

концерти,
забави,
весілля.

Забезпечуємо
озвучення
фестивальних
концертів.

ЙОСИФ КУПЧАК

В Л А С Н И К

JOSEPH MEAT MARKET

М'ясні європейські вироби

437 Smith Street, Perth Amboy, NJ

Tel: (732) 442-4660

Корпорація МІСТ - вибір тих,
хто добре рахує
свої гроші!

ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ

ПАЧКИ

ЛИСТИ, БАНДЕРОЛІ

в Україну та по цілому світі
в найкоротші терміни!

Міст - це завжди надійно!

Грошові перекази
за декілька хвилин

* існують деякі
обмеження

Тільки ми доставляємо гроші
безпосередньо до рук адресата

Пачки, листи, бандеролі
та інші вантажі

літаком або кораблем
в найкоротші терміни

Щоденна висилка контейнерів
Підбираємо пачки з дому

Щохвилиний комп'ютерний
контроль за виконанням
Вашого замовлення

До Ваших послуг маємо понад 380 аґентів в США та Канаді.

За аґентом у Вашій місцевості телефонуйте безкоштовно:

1-800-288-9949

ALBATROSS TRAVEL, Inc.**MALEV** - Нове сполучення з Україною через Будапешт**LOT**Ціни на літо
2003 р.

- Квитки на місцеві і міжнародні літаки;
- вакації в Мексику, на Караїбах і Гаваях;
- подорожі на люксових кораблях;
- пересилку грошей через „WESTERN UNION“
- квитки на літаки з **НЬЮ-ЙОРКУ** до:

ЛЬВОВА	875 дол. + податок	(в обидві сторони)
	565 дол. + податок	(в одну сторону)
{ РИГИ	775 дол. + податок	(в обидві сторони)
ВІЛЬНЮСА	515 дол. + податок	(в одну сторону)
МІНСЬКА, СОФІЇ, ТАЛІНА, ВІЛЬНА, КІЄВА, СТ. ПЕТЕРБУРГУ, МОСКВИ	835 дол. + податок	(в обидві сторони)
	545 дол. + податок	(в одну сторону)

74 Nassau Ave., Brooklyn, NY 11222

Tel.: (718) 383-7211 • (718) 383-0083

Fax: (718) 349-1767 • Free tel.: 1-800-603-7973

http://www.albatravel.com

e-mail: albatravel@aol.com

РЕКЛЯМА - ЦЕ КЛЮЧ ДО УСПІХУ!**ВІДДІЛ ОГОЛОШЕНЬ І РЕКЛЯМИ**

Tel.: (973) 292-9800 дод. 3040

Fax: (973) 644-9510 • E-mail: svoboda@att.net

Поштою: Svoboda, 2200 Route 10, P.O. Box 280 Parsippany, NJ 07054

ADVERTISING DEPARTMENT

Great rates,
low fees,
free checking,
and now...
free online account access

Check our financial services and
attractive rates

- Vehicle Loans
- Mortgage Loans
- Signature Loans
- Business Loans
- Certificates & IRA
- Free checking
- Youth Accounts
- Direct Deposit
- Credit, debit and ATM cards
- International wire transfers
- Audio Response System
- Notary Service
- Many other beneficial services

**Rochester
UKRAINIAN
FEDERAL CREDIT UNION**

Rochester, Albany, Sacramento

(877) 968-7828
www.rufcu.orgMain office
824 Ridge Road East
Rochester, NY 14621
(585) 544-9518
Fax (585) 338-2980Capital District
1828 Third Ave
Watervliet, NY
12189
(518) 266-0791Sacramento
6029C San Juan Ave
Citrus Heights, CA
95610
(916) 721-1188

ВИБИРАЮЧИ ПОДАРУНОК РІДНИМ І
ЗНАЙОМИМ – ВИБЕРІТЬ "СВОБОДУ"!
НАЙСТАРІШИЙ І НАЙБІЛЬШ ШАНОВАНИЙ
УКРАЇНСЬКИЙ ЧАСОПИС В ДІЯСПОРІ
Передплата на рік лише 55 дол.

ОЩАДЖУВАТИ ЧИ ПОЗИЧАТИ НАЙКРАЩЕ В НЬЮЙОРКСЬКІЙ КРЕДИТІВЦІ САМОПОМІЧ!

найвищі відсотки на різні ощадністеві конта
найнижчі відсотки на позичках
найкращі умови сплати позичок

Завжди конфіденційна, швидка, та професійна обслуга!

Федеральна Кредитова Кооператива САМОПОМІЧ - НЬЮ ЙОРК**SELF RELIANCE NEW YORK Federal Credit Union**

Головне бюро: 108 Second Avenue New York, NY 10003 Tel: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251

Вигідно розташовані філіяли:

Кергонксон: 6325 Route 209 Kerhonkson, NY 12446 Tel: 845 626-2938 Fax: 845 626-8636

Юніондейл: 226 Uniondale Ave. Uniondale, NY 11553 Tel: 516 565-2393 Fax: 516 565-2097

Асторія: 32-01 31 Avenue Astoria, NY 11106 Tel: 718 626-0506 Fax: 718 626-0458

Outside NYC call toll free: 1-888-SELFREL

Visit our website: www.selfreliancenyc.org

E-mail: SRNYFCU@aol.com

Вестерн Юніон®: Ціни – нижчі, друзі й рідні – ближчі!

Ціни Вестерн Юніон на грошові перекази понад \$500 в Україну та Росію стали ще доступнішими, ніж коли-небудь¹.

Дивіться самі:

Нові розцінки Вестерн Юніон на грошові перекази понад \$500 (дійсні з 5-го березня 2003 року)		Попередні розцінки Вестерн Юніон
\$500.01-\$600.00	лише \$28	\$50
\$600.01-\$2,500.00	лише 5%	\$56-\$125
\$2,500.01 і більше	лише 4%	\$135 і більше

Значне заощадження та безпечне і надійне обслуговування. Ваші гроші можна отримати за лічені хвилини в доларах США в понад 5000 пунктах в Україні та Росії². Привітливі оператори нашого Центру обслуговування розмовляють Вашою рідною мовою.

Скористайтеся з нечуваних знижок на ціни Вестерн Юніон і перекажіть гроші вже сьогодні!

За докладнішою інформацією дзвоніть:

1-800-799-6882 українською мовою і

1-800-327-0000 російською мовою

WESTERN UNION | ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ
Найшвидший спосіб переказати гроші по всьому світу.

(1) Нові розцінки дійсні на грошові перекази понад \$500, відправлені в Україну та Росію з пунктів Вестерн Юніон® у районі Великого Нью-Йорку. Нижчі розцінки базуються на порівнянні зі звичайними попередніми розцінками Вестерн Юніон на грошові перекази в Україну та Росію. Знижені розцінки не поширюються на грошові перекази Вестерн Юніон, відправлені телефоном або через Інтернет з адресою www.westernunion.com. Розцінки можуть бути змінені без попередження. Розцінки чинні лише обмежений період часу в тих пунктах, які беруть участь у цій кампанії.

(2) В залежності від розкладу роботи пунктів виплати грошових переказів.

© 2003 Western Union Holdings, Inc. Усі права застережені.

АДВОКАТ ЯРОСЛАВ КУЗЕМЧАК

КОМПЕНСАЦІЇ І ВИМОГИ
В НАСЛІДОК АВАРІЙ

- ✓ на роботі
- ✓ автомобільних
- ✓ в публічних місцях
- ✓ лікарських помилок

Перша консультація безплатна

Оплату беремо лише після виграти процесу
про відшкодування

А ТАКОЖ:

- ВОДИННЯ під впливом алкоголю
- КУПІВЛЯ І ПРОДАЖ нерухомостей
- ПРОЦЕСИ цивільні і кримінальні
- ШТРАФИ
- РОЗВОДИ
- ЗАГАЛЬНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

WELT & DAVID

1373 Broad St., Clifton, NJ 07013
(973) 773-9800

Dunwoodie Travel Bureau Ltd.

800-550-4334 914-969-4200

771-A Yonkers Ave., Yonkers, NY 10704

Fax: 914-969-2108

e-mail: dunwoodtvi@aol.com

УВАГА! ЗНИЖЕНІ ЦІНИ!

АероСвіт Авіалінії (з Нью-Йорку)

	Київ	Львів (і інші міста в Україні)	Москва і Варшава
7/29, 8/5, 8/12	\$800	\$840	\$800
8/17 - 8/31	\$680	\$770	\$680
9/1 - 10/31	\$510	\$600	\$510

Лет (з Нью-Йорку)

	Київ	Львів (і інші міста в Україні)
До 9/7	\$845	\$885
9/8 - 10/31	\$590	\$630

Наша фірма під час 35 років обслужила тисячі задоволених клієнтів у найбільш складних подорожах по цілому світі. Пропонуємо наступні послуги: квитки на всі летунські лінії, круїзи, готелі, поїзди, авто-рендування, відпочинкові курорти. Ми радо допоможемо в туристичних послугах в Україну та східно Європу включно з візами, паспортами та запрошеннями. Чекаємо на ваші дзвінки: 800-550-4334 або 914-969-4200

МЕХАНІКА

АВТОБУСІВ-ГРУЗОВИКІВ

Foley, Inc., один з передових дилерів „Caterpillar” машин потребує механіка для їхнього „On Highway Engine Division”. Прилучіться до нашого зростаючого відділу обслуговування автобусів-грузовиків.

Кандидат мусить вміти аналізувати електричні-електронічні проблеми, „HVAC”аналізи і напругу та напругу „Diesel” моторів.

Пропонуємо добру платню. Просимо зголошуватися особисто, від понеділка до п'ятниці:

від 8 ранку до 5 по пол.

FOLEY, INCORPORATED,
855 Centennial Ave, Piscataway,
NJ 08855

або вислати резюме на
факс (732) 457-9744

• НА ПРОДАЖ •

Продається квартира у Львові, біля Політехніки – шість кімнат, капітально перебудована, модерна квартира розміром 270 кв. м. Дзвонити:

в Україні – 011-380-44-491-5133;
в США – 248-828-0296

Продається апартамент
односпальневий в Українському селі
у Сомерсеті, Н. Дж.

Тел.: (732) 748-1824

• ЗНАЙОМСТВА •

Прийнятний, уважливий, успішний та повний любови чоловік шукає за князівною, з якою можна б започаткувати дружбу і близькі взаємини. Моє ім'я Фредерик 33/180/75. Я вірю, що моє серце вкаже мені шлях, щоб пізнати вибрану. Чи знайдемо спільний шлях життя? Моя адреса:

E-mail: fredrik2212@hotmail.com або
Fredrik Nilsson, Osebergveien 13.
4028 Stavanger-Norway.

SUMA (Yonkers) FEDERAL CREDIT UNION ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА СУМА-ЙОНКЕРС, Н.Й.

Чи Ви мали можливість відвідати Федеральну кредитову кооперативу СУМА? Якщо ні, то просимо це зробити негайно.

Головне бюро – у Йонкерсі, а Філії – у Спрінг Валі та Стемфорді, Конн.

- Приймаємо Ваші вклади на звичайні конта, та термінові ощадності, від шістьох місяців і більше, а платимо відсотки вищі, як інші фінансові установи.
- Видаємо Віза-картки.
- Пропонуємо нашим членам АТМ картку CU-24.
- На вкладах безплатне життєве забезпечення до 2,000 дол.
- Забезпечення позичок до висоти 10,000 дол. (крім гіпотечних) до 70 року життя, у випадку смерті.
- Видаємо позички на всі Ваші потреби, а відсотки нижчі, як в інших фінансових установах.
- Кредит під вартість домів, та інші форми кредиту.
- Низькі відсотки на купівлю авта, як нового, так і вживаного.
- Якщо Ви перший раз берете позичку на купівлю хати чи перефінансовуєте, дістанете особливо вигідні умови.
- Полагоджуємо справи персонально або телефонічно.

Main Office:

301 Palisade Avenue
Yonkers, NY 10703-2999
Tel.: (914) 965-8560
Fax: (914) 965-1936

Spring Valley, NY Branch:

SS Peter & Paul UCC
41 Collins Avenue
Spring Valley, NY 10977
Tel./Fax: (845) 425-2749

Stamford, CT Branch:

Ukr. Research Center
39 Clovelly Road
Stamford, CT 06902
Tel./Fax: (203) 969-0498

Toll Free Number: 1-888-644-SUMA E-mail: Sumayonfcu@AOL.Com

Український Народний Союз пошукує осіб зацікавлених продавати життєве забезпечення (страховку). Вимагаємо знання англійської мови та професійного вишколу (ліцензії). Платимо комісове на рівні з американськими установами, та даємо списки проспектів. Зацікавлених просимо звертатися на тел.:

(973) 292-9800 додатковий 3018

ЗМІНА АДРЕСИ

☐ „Свобода“

☐ „The Ukrainian Weekly“

СТАРА АДРЕСА:

Число Відділу (якщо член УНС)

Ім'я і прізвище

Адреса

НОВА АДРЕСА:

Ім'я і прізвище

Адреса

Зголошення присилати до:
Svoboda/The Ukrainian Weekly
P.O.Box 280, Parsippany, NJ 07054

На зміну адреси проситься долучити \$1.00
ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗМІНИ АДРЕСИ ТРИВАЄ 1-2 ТИЖНІ

ДАНТИСТИЧНИЙ КАБІНЕТ

- Коронки, містки, протези,
- послуги хірургічні • лікування
- парадонтози • дантистична
- косметика • вибілювання зубів

Кабинет відкритий в суботу.

Приймаємо основні види забезпечення.

LEONARD PATLUT, D.D.S.
1705 SPRINGFIELD AVENUE,
MAPLEWOOD, NJ • (973) 313-0303

Фірма „КАРПАТИ“

Licence № 113486759

Виконує малі і великі роботи. Переробляє хати, лазнички, направляє дахи, виконує цементні праці, а також малює назовні і всередині (handyman) сантехнічні і електричні роботи – Василь Чолак

Тел.: (718) 937-1021

Beeper: (917) 935-0280

Українська Федеральна Кредитова Кооператива “САМОПОМІЧ”

Філіядельфія - Скрантон - Трентон

Обслуговує і підтримує

Українську громаду від 1952-го року

ВСТУПАЙТЕ ДО НАШОЇ КРЕДИТИВКИ!
Для Вас **ВИСОКІ** відсотки на Сертифікатах,
НИЗЬКІ відсотки на позики і
Взірцева Фінансова Обслуга

Головне Бюро:

1729 Cottman Avenue, Philadelphia, PA 19111

Tel: 215-725-4430 Fax: 215-725-0831

Toll Free: 1-888-POLTAVA (1-888-765-8282)

www.ukrfcu.com

Філії:

910 Henrietta Ave., Huntingdon Valley, PA 19006 (215) 379-0400

2307 Brown Street, Philadelphia, PA 19130 (215) 232-3993

477 Jeremiah Avenue, Trenton, NJ 08610 (609) 656-0802

207 River Street, Scranton, PA 18447 (570) 487-1947

**ПАЧКИ В
УКРАЇНУ**

DNIPRO CO.

В наших крамницях можна придбати авіаквитки в Україну та з України, зробити візи до України.

До вибору 99 візців хусток!

Телефонні картки: 100 хв. розмови із Україною за \$10.

NEWARK, NJ

688 Sanford Ave

Тел.: (973) 373-8783

(888) 336-4776

CLIFTON, NJ

565 Clifton Ave

Тел.: (973) 916-1543

PHILADELPHIA

1801 Cottman Ave

Тел.: (215) 728-6040

ДОРОГІ ЗЕМЛЯКИ!

ХОЧЕТЕ МАТИ СПОКІЙНУ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕНУ СТАРІСТЬ –
ВСТУПІТЬ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

Джералд Гол

(1937–2003)

12 липня 2003 року в церкві св. Юрія Переможця у Ярдвілі, Н. Дж., ховали Джералда Гола – великого приятеля українців, чоловіка Валі Гол. Похоронні відправи служили священники о. Петро Левко та о. Михайло Гонтарук. Гарно співав хор. У 1956 році Джералд Гол був одним з перших американців, який пов'язав своє життя з українською. Джері полюбив родину

Валі, полюбив нашу церкву та наші традиції, допомагав церкві, щиро сприяв дружині у її праці для церкви. Вона багато років є касиром парафії та допомагає у праці сестрицтву. До своїх обов'язків Валя ставиться дуже серйозно і фахово їх виконує. Цьому у великій мірі спричинилася Ольга Телеш – мама Валі. Незважаючи на свій вік та недуги, вона й досі вчить нас, молодших, а головне, навчила своїх дітей любити нашу церкву та працювати для її розквіту. В імені сестрицтва св. кн. Ольги висловлюю наше щире співчуття Валі Гол, дітям і внукам, усій родині покійного Джері Гола. Вічна йому пам'ять!

Бронислава Скорупська

У глибокому смутку і жалю повідомляємо родину, приятелів і громадянство, що дня 11 серпня 2003 р. на 96-му році життя, відійшов у вічність наш найдорожчий, незаступимий МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ, БРАТ, ВУЙКО, ШВАГЕР і СВАТ

бл.п.

д-р прав ВІКЕНТІЙ ШАНДОР

нар. 12 жовтня 1907 р. в Баранинцях, Закарпатська обл., Україна.

Колишній представник Уряду Карпатської України в Празі і дійсний член НТШ, секретар ПАУК, основоположник „Карпатського Союзу”, прихильник Українського Інституту Америки, громадсько-політичний діяч і публіцист як рівнож член багатьох інших організацій.

ПАНАХИДА відбудеться в п'ятницю, 15 серпня о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Boylan Funeral Home, 188 Easton Ave, New Brunswick, NJ 08901. Тел.: (732) 545-4040.

Відвідини в п'ятницю в тому ж самому заведенні від год. 2–4-ої по пол. і від год. 7–9-ої веч.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в суботу 16 серпня 2003 р.

ПАРАСТАС о год. 9:30 ранку в похоронному заведенні.

СЛУЖБА БОЖА о год. 10-й ранку в українській католицькій церкві Різдва Пречистої Діви Марії, 80 Livingston Ave, New Brunswick, NJ 08901, а відтак на цвинтар св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

У глибокому смутку залишені:

дружина	– ОКСАНА
син	– БОГДАН з дружиною МУСЕЮ
невістка	– ЛІДА, вдова по бл. п. синові ІВАНОВІ
внуки	– ХРИСТИНА, АЛЕКСАНДЕР, МИКОЛА, МАРІЯ і ГРИГОРІЙ
сестра	– МАРГАРЕТА БАБОТА з донею ЛЮБОЮ
швагер	– ЯРОСЛАВ СІЧИНСЬКИЙ із сином АНДРІЄМ і родинною
свахи	– ІРЕНА КОЧЕРЖУК з родинною
	– МАРІЯ БОЙДУЙ з родинною

та ближча і дальша родина в Америці і Україні.

Пам'ять про дорогого Покійного залишиться в наших молитвах і серцях!

Замість квітів на бажання Покійного просимо складати пожертви на меморіальний фонд в Українському Інституті Америки (пожертви будуть розділені між Інститутом і „Просвітою” в Ужгороді на харитативні цілі). Чеки просимо виписувати на Ukrainian Institute of America, 2 E. 79 St., New York, NY 10021.

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає

З глибоким жалем і смутком повідомляємо, що 9 серпня, 2003 р. у Міннеаполісі, відійшла у вічність, на 83-му році життя, наша найдорожча МАМА і БАБУСЯ

бл. п.

добродійка

ГАЛИНА ЛЕВИЦЬКА

Нар. 28 серпня, 1919 р. в с. Плавуча Велика, коло Тернополя, Україна.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться: 15 серпня 2003 р. о год. 7 веч. ПАНАХИДА в похоронному заведенні М. Радулівича. 16 серпня 2003 р. чин похорону о год. 10 ранку в церкві св. Михаїла в Міннеаполісі. 20 серпня о 11 год. перед полуднем у церкві св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж. продовження похоронних відправ.

Покійна Галина спочиватиме біля свого улюбленого мужа о. прот. д-ра Володимира Левицького (пом., 1969)

Залишилися у глибокому смутку:

дочки	– ОКСАНА з чоловіком СЛАВКОМ
	– ЛЮБА з чоловіком РОБЕРТОМ
син	– ОЛЕГ
внуки	– ВОЛОДИМИР, МИРОСЛАВ, БОГДАН і МАРІЯ
кузинка	– ГЕНЯ ЛИЩИШИН з родинною (Україна)

та дальша родина в Україні.

Нехай чужа земля буде їй легкою.

Вічна її Пам'ять!

В пам'ять покійної ГАЛИНИ, просимо складати пожертви на Богословський Стипендійний Фонд ім. о. прот. д-ра Володимира Левицького (Rev. Lewytskyj Seminarian Scholarship Fund), завдяки якому від заснування в 2001 р., вже надано 85 повних стипендій в трьох Українських православних семінаріях в Тернополі та Івано-Франківську. Звільнені від податку пожертви висилати на адресу: Luba Lewytskyj, 14973 Estate Ave., Prior Lake, MN 55372.

Ділимося сумною вісткою з родиною і приятелями, що в суботу, 9 серпня 2003 року відійшла у вічність наша найдорожча МАМА, БАБЦЯ, ПРАБАБЦЯ, СЕСТРА, ТЕТА, ХРЕСНА

бл. п.

АННА ГАВРАН із родини БАРНА

народилася 20 листопада 1921 року в селі Воля Вижна на Лемківщині

ПАРАСТАС відбуся в середу, 13 серпня 2003 р. в похоронному заведенні Петра Яреми.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в четвер, 14 серпня в церкві св. Юра, в Нью-Йорку, а відтак на цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу.

Вічна їй пам'ять!

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

Theodore M. Lytwyn, Manager

NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED

Обслуга ШИРА і ЧЕСНА.

Our Services Are Available

Anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами

на цвинтарі в Бавнд Бруку і

перенесенням Тлінних Останків

з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME

1600 Stuyvesant Avenue

(corner Stanley Terr.)

UNION, N.J. 07083

(908) 964-4222

(973) 375-5555

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ

ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

ЛУІС НАЙГРО - директор

Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N.Y. 10009

(212) 674-2568

СТАНІЦЯ БРАТСТВА КОЛИШНІХ ВОЯКІВ
1-ОЇ ДИВІЗІЇ УНА БУЕНОС АЙРЕС – АРГЕНТИНА

Ділимося сумною вісткою з побратимами
та українською громадою, що 16 липня 2003 р.
в Обері Місіонес, Аргентина, помер

СВ. П.

ВОЛОДИМИР КАПЛУН

нар. 1 жовтня 1912 р. в с. Криве, р-н Радехів, Львівська обл.

Довголітній член Станиці, маляр, поет, просвітянський діяч.
Його остання праця – розмалювання найбільшої
нашої церкви в Аргентині, в Обері.

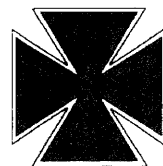
Похований 17 липня 2003 р. в Обері-Місіонес, Аргентина.

Хай аргентинська земля буде йому легкою, а пам'ять народного мистця,
діяча, вояка утвердиться у вічність!

Вічна йому пам'ять!

УПРАВА СТАНИЦІ

УПРАВА
СУСПІЛЬНОЇ СЛУЖБИ КОМБАТАНТІВ У ЗСА

висловлює щирі співчуття синові РОНАЛЬДОВІ,
та ближчій і дальшій РОДИНІ з приводу відходу у вічність

бл. п.

ОСИПА ТРУША

Офіцера Американської армії, довголітнього члена Суспільної Служби
Комбатантів у ЗСА і довголітнього члена багатьох громадських організацій.

Вічна йому пам'ять!

Управа ССК у ЗСА

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшла у вічність 21-го грудня 2002 року, проживши благородне життя,
наша найдорожча МАМА, БАБЦЯ, ПРАБАБЦЯ, СЕСТРА та ТЕТА

бл. п.

АННА (НУСЯ) ПОМІРКО

з роду БАРАНОВСЬКИХ

Вдова по д-рові Володимирі Помірко.

Складаємо сердечну подяку родині, приятелям, знайомим та колишнім учням, що своєю участю в похоронних відправах виказали багато приязні до нашої МАМИ та прийшли, щоб попрощати і вшанувати її пам'ять.

Щиру подяку складаємо Владиці Іннокентію Лотоцькому за очолення відправ Парастасу та Панахиди. Безмежно вдячні нашому пароху о. Митрату Івану Кротцю, що в ранніх останніх хвилинах Мамино життя уділив їй Святу Тайну Оливопомазання, а також за завжди сердечні відвідини її вдома. Дякуємо о. Мирону Панчуку за приязнь і увагу до нашої Мами, а також подяка о. Ярославові Миндюку та Абрагаму Міллеру.

Особлива наша подяка д-р Лідії Клодницькій-Процик за довголітню, дбайливу і сердечну лікарську опіку.

Дякуємо нашому дорогому вуйкові д-рові Романові Барановському за часті телефонічні розмови з хворою Мамою, тіткам Олені Іванишин і Любі Король та кузину Олегу Іванишину з Торонто, що відвідували нашу Мамцю і врешті супроводжували її в останню дорогу.

Дякуємо родині, приятелям, знайомим та представникам установ за телефонічні та листовні вислови співчуття.

Чудовими китицями квітів та вінками прикрасили труну дорога родина, приятелі, установи та люблячі учні:

І. і О. Яцків, І. і Р. Полухович, мец. О. і Б. Попель, дирекція і працівники каси „Самопоміч“, Український інститут модерного мистецтва, аптека „Iowa Pharmacy“, А. і Д. Попадюк, А. і Л. Лехняк, А. і М. Козбур, З. і О. Сперкач, М. і д-р Д. Іваник, Ю. і О. Бозьо.

ЗА ДУШУ ПОКІЙНОЇ НА СВЯТІ ЛІТУРГІЇ ЗЛОЖИЛИ:

Т. і О. Боднар, В. і М. Войтихів, І. і Л. Декайло, О. Декайло і Д. Гапій, родина Добрянських та Кострибів, д-р А. і д-р О. Ільків, Л. і мец. Л. Керечинські, А. Мельник, д-р П. і О. Пундій, Я. і М. Степаняк, В. і З. Стецишин, М. Юревич.

НА БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД СОБОРУ СВВ.ВОЛОДИМИРА І ОЛЬГИ:

Т. і Л. Балабан, П. Баран, Ліна, Мирося, Юрко та Андрій Барановські, О. і Д. Бері, Д. і А. Браєн, Ю. і О. Бозьо, К. Борняк, д-р А. і д-р Т. Бровар, Б. і П. Ватраль, О. Гарасовська, О. і М. Гельбіг, Я. Гук, І. і Ю. Гулик, о. О. і Д. Гошуляк, Т. Дахнівська, Я. Дахнівський, І. і Л. Декайло, Р. і О. Дзюк, І. Дзюк, М. Дребот-Радловська, Р. і Д. Заяць, Н. Іванів, родини Іваницьких, Комаринських та Лукомських, В. і Л. Калін, О. і І. Караван, д-р Ю. Процик і д-р Л. Клодницька, А. і Л. Коломиєць, Д. Яневський і М. Коломиєць, К. Кокорудза, д-р М. і д-р О. Коленські, д-р Ю. і Т. Кузич, Н. Кузич, родина Лагодзінських, А. і Л. Лехняк, О. і З. Литвинишин, д-р І. і С. Микитюк, Ю. і М. Ожги, І. і О. Павлик, Л. Полухович, С. Попіль, О. Савин, В. і А. Сафіян, Р. і М. Смик, Т. і І. Скепіс, В. Трошук, Л. Цьолко, А. і Х. Цьолко, М. Чижик, О. Яцків, д-р В. і Е. Ястрембські.

Разом – 2,030 дол.

НА ПАТРІАРШИЙ СОБОР В КИЄВІ:

д-р Р. і С. Барановські, д-р Ю. і А. Барановські, О. Бережницька, Ю. і В. Грабець, І. Горчинська, О. Заброцька, О. і О. Іванишин, М. Кальба, І. і Р. Полухович, М. і І. Скробач, А. і Н. Сорсе, Т. і С. Форович, І. і О. Яцків.

Разом – 675 дол.

НА УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ У ЛЬВОВІ

М. і Б. Боднар, О. Ванджура, Д. і д-р Н. Григорчук, д-р Я. і К. Данилишин, В. Демус, В. і О. Климків, мец. М. і Д. Кос, д-р І. і М. Лисейко, д-р Я. і Л. Музичка, дир. О. Плешкевич, д-р П. і І. Попович, І. Семкович

Разом – 415 дол.

НА СЕМІНАРІЙНИЙ ФОНД:

Л. і Л. Климковичі

Разом – 50 дол.

НА ПЛАСТ В УКРАЇНІ:

Д. і О. Весоловські, Р. і Т. Григорчук, Б. і Л. Матусяк, М. і О. Коропецькі, Пластове Плем'я „Перші Стежі“, Й. і І. Оверко, Б. і І. Плешкевич, І. і А. Прокопович, д-р Ю. і І. Стасула, д-р Б. і Р. Харкевич.

Разом – 345 дол.

НА НАЦІОНАЛЬНИЙ МУЗЕЙ В ЧИКАГО:

Я. і М. Ганкевич, О. і Д. Городиські, І. і О. Матвіїшин, Ю. і О. Яримович.

Разом – 220 дол.

НА ЕНЦИКЛОПЕДІЮ УКРАЇНСЬКОЇ ДІЯСПОРИ:

В. і І. Дудко, А. Кузик, д-р В. і д-р Д. Маркус, д-р Б. і О. Ткачук, М. і Д. Ярославич

Разом – 180 дол.

НА ФОНД „ДІТЯМ ЧОРНОБИЛЯ“:

Д. Дика, Д. Дикий

Разом – 70 дол.

НА УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ МОДЕРНОГО МИСТЕЦТВА:

мец. Б. і О. Антонович, З. Бабій і Л. Кучма, І. і Л. Декайло, М. і д-р О. Голіян, О. і Л. Коверко, П. Коверко, О. Кочман, Л. Ліськевич, М. Маркевич і Т. Мицик, Ю. і М. Миськів, В. і Х. Павлик, В. Хребтовська

Разом – 490 дол.

НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ В НЬЮ-ЙОРКУ:

Н. Сигіда

Разом – 50 дол.

НА СТИПЕНДІЙНИЙ ФОНД ПРИ СУА:

29-ий Відділ

Разом – 50 дол.

НА ФОНД „ДІТЯЧА МРІЯ“ – САМБІРСЬКО-ДРОГОБИЦЬКА ЕПАРХІЯ:

Н. Іванів

Разом – 25 дол.

НА ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ (ТУМ):

д-р Б. і В. Боднар

Разом – 25 дол.

Нехай Господь винагородить Вас щедрими ласками!

Вдячні доньки – ОРЕСТА ФЕДИНЯК і КАЛИНА ПОМІРКО

Ділимося сумною вісткою, що 4-го серпня 2003 р. упокоїлася в Бозі
наша найдорожча ДРУЖИНА, МАМА і БАБУНЯ

бл. п.

ЛІДІЯ ОЛЕНА СТЕЦИК з дому ГАРАСИМЯК

нар. 1-го червня 1929 р. в Радехові, Україна.

ПАНАХИДА відбулася в середу, 6 серпня 2003 р. в похоронному заведенні
George Doherty & Sons у Велзлі, МА.

ПОХОРОННА ЛІТУРГІЯ відбулася в четвер, 7 серпня 2003 року в церкві
Христа Царя в Бостоні.

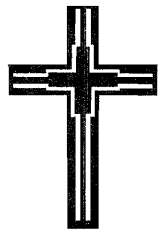
Закінчення похорону відбулося в п'ятницю, 8 серпня 2003 року, о год. 12:30
по пол. на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

У глибокому смутку залишені:

муж	– АДРІАН
сини	– ОЛЕГ з дружиною ЗІНЕЮ
– МАРКІАН з дружиною ШІЛЕЮ
внучата	– АДРІАН ЗЕНОН з дружиною ХРИСТИНОЮ
– СОФІЙКА, ОЛЕКСАНДЕР, ЛЯРИСА, РОМАН,
– ХРИСТОФОР та КАТЕРИНА
братові	– АНДЖЕЛА ГАРАСИМЯК
– РОМАНА ГАРАСИМЯК
братанки	– СТЕФАН ГАРАСИМЯК з дружиною ДЖЕЙН та дітьми
– АНДРЕЙ ГАРАСИМЯК
– ДЕНИС ГАРАСИМЯК з дружиною РЕБЕКОЮ
і двоюрідний брат	– РОМАН ГАРАСИМЯК з дружиною ОЛЕЮ та дітьми
внуками
близька і дальша родина	в Америці й Україні

Вічна їй пам'ять!

Замість квітів просимо складати пожертви у світлу пам'ять Покійної на:
ФОНД КАТЕДР УКРАЇНОЗНАВСТВА – КОЛЮМБІЙСЬКИЙ ПРОЄКТ.
Ukrainian Studies Fund, 1583 Massachusetts Avenue, Cambridge, MA 02138.
Чеки просимо виписувати на Ukrainian Studies Fund.

В невимовному смутку
повідомляємо родину, приятелів
та знайомих, що в п'ятницю,
1 серпня 2003 р., закінчивши 89 років,
відійшла у вічність наша найдорожча
МАМА, БАБЦЯ і ТЕТА

бл. п.

КАТЕРИНА КОВШЕВИЧ з родини ВЛАСЕНКО

народжена 8 липня 1914 р. у Крушельниці, Україна.

ПОХОРОННА СЛУЖБА БОЖА відбулася в суботу, 9 серпня 2003 р., о
год. 9:30 ранку в церкві Св. Івана Хрестителя у Гантері (Hunter, NY), а
опісля на цвинтарі Elka Park.

Горем прибиті:

донька	– д-р ХРИСТИНА КОВШЕВИЧ ДУРБАК
внуки	– СОФІЯ і ОЛЕГ РОМАН ГАСЮК
зять	– БОГДАН ГАСЮК
сестрінка	– АНЯ БОЙЦУН САВИДЖ (SAVAGE) з синами
ЧАРЛОМ (CHARLES) і МИХАЙЛОМ

Вічна їй пам'ять!

Замість квітів родина буде щиро вдячна за молитви
і за датки на Благодійну фундацію К. Ковшевич
(K. Kovshevych Charitable Foundation,
c/o C. Strauss, 34 Old Short Hills Rd,
Millburn, NJ. 07041).

У глибокому смутку повідомляємо,
що 30 липня 2003 р. упокоїлася в Бозі наша найдорожча МАМА і БАБЦЯ

бл. п.

СОФІЯ ГРЕЧИЛО з дому ДЖУС

нар. 7 квітня 1927 р., в с. Пациків, Станіславів.

Залишені у смутку:

донька	– РОМА ЦИНАЙКО з чоловіком МИКОЛОЮ
син	– ЮРІЙ з дружиною КЕЙТІ
донька	– ТУСЯ з нареченим БАБІ
внуки	– ДОРІАН, ІВАНКА, АДРІАН, ІДЖЕЙ, АЛЕКС
та близька і дальша родина	в Америці, Канаді і Україні.

Вічна їй пам'ять!

Родина буде вдячна за пожертви на EMAU (Emergency Medical Aid to Ukraine).
Чеки виписувати на: EMAU, c/o Roman Dashawetz,
HC 70 Box 56, Machiasport, ME 04655.

Ділимося сумною вісткою, що 1 серпня 2003 р. відійшов у вічність наш
дорогий МУЖ, ТАТО, ДІДУСЬ і ПРАДІДУСЬ

бл. п.

БОГДАН КОЗАК

нар. 14 листопада 1910 р. у селі Яротині, пов. Ніско.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 5 серпня 2003 р. в українській
католицькій церкві св. Михаїла в Гартфорді, а відтак на цвинтар св.
Михаїла в Гластонбурі, Кон.

Залишилися у глибокому смутку:

дружина	– ІВАННА ЛУЦИК КОЗАК
дочка	– ХРИСТЯ КОЗАК КЕБУЗИНСЬКА
внуки	– ГРИЦЬ
– АНДРІЙ з дітьми АЛЕКСАНДРОМ і МЕЛАНЕЮ
– КСЕНЯ з мужем ЛОВЕЛЬОМ

Вічна йому пам'ять!

Oblast Memorials

845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/CT/PA
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ

~ ПАМ'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ

НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЄКТ.

SO. BOUND BROOK MONUMENT CO. LLC

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

ДАРКО ВОЙТОВИЧ, власник
(908) 647-7221 • (732) 356-1209

СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ
З РІЗНИХ ГРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ
ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ,
СВ. ДУХА В ГЕМПТОНБУРГУ ТА ІНШИХ.

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

**ХОЧЕТЕ ПРОДАТИ
ЧИ КУПИТИ ХАТУ?**

Зверніться до

ВАСИЛЯ КАВАЦЮКА

(908) 790-9240
або
(908) 265-7618
Exit Realty

ХРИСТИНА БРОДИН
Професійний продавець
забезпечення УНС
CHRISTINE BRODYN
Licensed Agent

Ukrainian National Ass'n, Inc.

2200 Route 10, P.O. Box 280 Parsippany, NJ 07054
Tel.: (973) 292-9800 (Ext. 3039) • Fax: (973) 292-0900

СТЕФАН ВЕЛЬГАШ
Професійний продавець
забезпечення УНС
STEPHAN J. WELHASCH
Investment Manager
Licensed Agent

Ukrainian National Ass'n, Inc.

548 Snyder Ave., Berkeley Heights, NJ 07022
Toll Free 1-800-253-9562/3036, Fax: 973-292-0900
E-mail: welhasch@unamember.com

УКРАЇНСЬКИЙ ІМІГРАЦІЙНИЙ ЦЕНТР
PALLADA International

ВСІ ВИДИ ІМІГРАЦІЙНИХ СПРАВ

98 Second Avenue, 2nd Floor, New York, NY 10003
Tel.: (212) 387-8683 • Fax: (212) 228-3029

д-р МАРКО ЛУЦЬКИЙ
ДЕНТИСТ-СТОМАТОЛОГ

ВИКОНУЄ:

- коронки, • містки, • протези,
- „Root Canal“

приймає за попереднім домовленням

Тел.: (212) 697-8178
30 East 40th Street, Suite 706
New York, NY 10016

ОРКЕСТРА „ЛУНА“

Музика на весілля, забори, фестивалі.
Святкування роковин.

ОПЕСЬ КУЗИШИН

Тел./Факс: (732) 636-5406
e-mail: dumamuse@aol.com

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ

Найбільший вибір українських книжок.
Замовляйте каталог:

1-866-422-4255

www.ukrainianbookstore.com

ФІРМА ЄВШАН

пропонує касети, компакт диски,
відео, шкільні книжки, комп'ютерні
програми, писанки та різні подарунки.
Замовляйте новий каталог на 2003 рік!

Тел.: 1-800-265-9858

COMPLETE MORTGAGE SERVICE

На приватні
доми
і комерційні будівлі

Нерухомість –
найкраща
ощадність!

Поліна Калущнер
президент

**ПРОГРАМА ДЛЯ ТИХ
ХТО КУПУЄ ДІМ ВПЕРШЕ.**

- 100 % фінансування для тих, хто працює за готівку;
- можете взяти позичку під вартість дому і купити інший;
- якщо ви не маєте кредиту або маєте поганий кредит!
- уділяємо „Line of credit“ під 4 %;
- якщо Ви проголосили банкрутство, ми Вам допоможемо.

Тел.: (215) 396-7277

1-866-896-7277

У бізнесі ми понад 10 років.

Approved by PA Department of Banking.

RECORT НАД MOREM

VILLA „LIDIA“

SUZANNA SAPOWYCZ

128 E. Crocus Rd.

Wildwood Crest, NJ 08260

Tel. (609) 522-3348

LAW OFFICES OF

ZENON B. MASNYJ, ESQ.

Від 1983

- Серйозні персональні пошкодження
- Купно, продаж нерухомостей (Real Estate and coop closings)
- Репрезентування комерційної діяльності
- Securities arbitration
- Розводи
- Заповіти-офіційні завірення

157 SECOND AVENUE

NEW YORK, NY 10003

(212) 477-3002

(Тільки за попереднім домовленням)

ARKA COMPANY

Нитки, тканина до вишивання,
писанкові прибори, касети, відео-
касети, CD, шкільні книжки, хустки,
кераміка, різьба.

26 First Avenue, New York, NY 10003

Tel.: (212) 473-3550

Fregata TRAVEL SERVICE, INC.

250 West 57th St. #1211 Phone: (212) 541-5707
New York, NY 10107 Fax: (212) 262-3220

ECONOMY AIRFARES

Львів/Одеса

817 дол. + tax (round trip)

550 дол. + tax (one way)

Київ

670 дол. + tax (round trip)

515 дол. + tax (one way)

Restrictions Apply

Рідним в краю помагати, чи по світу подорожувати - тільки з фірмою **КАРПАТИ!**

КАРПАТИ

ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ
протягом
2-7 днів

Доставляємо до рук
адресата в Україну,
країни СНД та Східної
Європи американські
долляри

**ПЕРЕСИЛКА
ПАЧОК**

**НАЙКРАЩІ ЦІНИ
НА КВИТКИ**

**НА ВСІ АВІАЛІНІЇ
СВІТУ!**

**Запрошення до
Канади та США**

**Візи
до України,
Польщі
та Росії**

**Медичне
забезпечення
для відвідувачів
у Канаді**

**ВІДПОЧИНОК
на
відомих курортах**

**Доставка
тракторів,
автомобілів,
побутової техніки
та електроніки**

**ДОСТАВА
ХАРЧОВИХ ПАЧОК
З КАТАЛОГУ**

На всі замовлення Ви отримаєте
покріплення від Ваших близьких

121 Runnymede Road,
Toronto, Ontario,
Canada M6S 2Y4

Tel. (416) 761-9105

1-800-265-7189

Fax (416) 761-1662

E-mail: nsemczys@aol.com
www.karpaty.on.ca

Телефонуйте до нас,
щоб оформити замовлення
та за детальнішою інформацією